

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

EUROSISTEM

IZVAJANJE DENARNE POLITIKE V EUROOBMOČJU

SPLOŠNA DOKUMENTACIJA O
INSTRUMENTIH IN POSTOPKIH
DENARNE POLITIKE EUROSISTEMA

UPORABLJA SE OD
1. JANUARJA 2012

Za verodostojno velja samo zakonodaja Evropske unije, ki je
objavljena v tiskani izdaji Uradnega lista Evropske unije

II

(Nezakonodajni akti)

SMERNICE

SMERNICA EVROPSKE CENTRALNE BANKE

z dne 20. septembra 2011

o instrumentih in postopkih denarne politike Eurosistema

(prenovitev)

(ECB/2011/14)

(2011/817/EU)

SVET EVROPSKE CENTRALNE BANKE JE –

SPREJEL NASLEDNJO SMERNICO:

Člen 1

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prve alinee člena 127(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Statuta Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke in zlasti prve alinee člena 3.1, členov 12.1, 14.3 in 18.2 ter prvega odstavka člena 20 Statuta,

Načela, instrumenti, postopki in merila za izvajanje enotne denarne politike Eurosistema

Enotna denarna politika se izvaja v skladu z načeli, instrumenti, postopki in merili, opredeljenimi v prilogah I in II k tej smernici. Nacionalne centralne banke (NCB) morajo sprejeti vse potrebne ukrepe za to, da izvedejo operacije denarne politike v skladu z načeli, instrumenti, postopki in merili, opredeljenimi v prilogah I in II k tej smernici.

Člen 2

ob upoštevanju naslednjega:

Preverjanje

- (1) Smernica ECB/2000/7 z dne 31. avgusta 2000 o instrumentih monetarne politike in postopkih Eurosistema ⁽¹⁾ je bila že večkrat vsebinsko spremenjena ⁽²⁾. Ker so potrebne nadaljnje spremembe, jo je treba zaradi jasnosti prenoviti.

NCB pošljejo Evropski centralni banki (ECB) podrobnosti glede besedil in sredstev, s katerimi se nameravajo uskladiti s tistimi določbami te smernice, ki predstavljajo vsebinske spremembe v primerjavi s Smernico ECB/2000/7, najkasneje do 11. oktobra 2011.

Člen 3

Razveljavitev

- (2) Enotna denarna politika zahteva opredelitev instrumentov in postopkov, ki jih uporablja Eurosistem, da bi se ta politika izvajala na enoten način v vseh državah članicah, katerih valuta je euro.
- (3) Obveznost preverjanja velja le za tiste določbe, ki predstavljajo vsebinsko spremembo v primerjavi s Smernico ECB/2000/7 –

1. Smernica ECB/2000/7 se razveljavi z učinkom od 1. januarja 2012.

2. Sklicevanja na razveljavljeno smernico se razlagajo kot sklicevanja na to smernico.

Člen 4

Končni določbi

1. Ta smernica začne veljati dva dneva po sprejetju.

⁽¹⁾ UL L 310, 11.12.2000, str. 1.

⁽²⁾ Glej Prilogo III.

2. Ta smernica se uporablja od 1. januarja 2012.

Člen 5

Naslovniki

Ta smernica je naslovljena na vse centralne banke Eurosistema.

V Frankfurtu na Majni, 20. septembra 2011

Za Svet ECB
Predsednik ECB
Jean-Claude TRICHET

PRILOGA I

IZVAJANJE DENARNE POLITIKE V EUROOBMOČJU

Splošna dokumentacija o instrumentih in postopkih denarne politike Eurosistema

KAZALO

UVOD

POGLAVJE 1 – PREGLED OKVIRA DENARNE POLITIKE

- 1.1 Evropski sistem centralnih bank
- 1.2 Cilji Eurosistema
- 1.3 Instrumenti denarne politike Eurosistema
 - 1.3.1 Operacije odprtega trga
 - 1.3.2 Odprte ponudbe
 - 1.3.3 Obvezne rezerve
- 1.4 Nasprotne stranke
- 1.5 Finančno premoženje za zavarovanje terjatev
- 1.6 Spremembe okvira denarne politike

POGLAVJE 2 – PRIMERNE NASPROTNE STRANKE

- 2.1 Splošna merila primernosti
- 2.2 Izбира nasprotnih strank za hitre avkcije in dvostranske operacije
- 2.3 Sankcije v primeru neizpolnjevanja obveznosti nasprotne stranke
- 2.4 Ukrepi zaradi razlogov skrbnega in varnega poslovanja ali neizpolnitve obveznosti
 - 2.4.1 Ukrepi zaradi razlogov skrbnega in varnega poslovanja
 - 2.4.2 Ukrepi zaradi neizpolnitve obveznosti
 - 2.4.3 Sorazmerna in nediskriminatorna uporaba diskrecijskih ukrepov

POGLAVJE 3 – OPERACIJE ODPRTEGA TRGA

- 3.1 Povratne transakcije
 - 3.1.1 Splošen opis
 - 3.1.2 Operacije glavnega refinanciranja
 - 3.1.3 Operacije dolgoročnejšega refinanciranja
 - 3.1.4 Povratne operacije finega uravnavanja
 - 3.1.5 Povratne strukturne operacije
- 3.2 Dokončne transakcije
 - 3.2.1 Vrsta instrumenta
 - 3.2.2 Pravna narava
 - 3.2.3 Določitev cene

3.2.4 Druge operativne značilnosti

3.3 Izdaja dolžniških certifikatov ECB

3.3.1 Vrsta instrumenta

3.3.2 Pravna narava

3.3.3 Izračun obresti

3.3.4 Druge operativne značilnosti

3.4 Valutne zamenjave

3.4.1 Vrsta instrumenta

3.4.2 Pravna narava

3.4.3 Valute in devizni tečaji

3.4.4 Druge operativne značilnosti

3.5 Zbiranje vezanih depozitov

3.5.1 Vrsta instrumenta

3.5.2 Pravna narava

3.5.3 Izračun obresti

3.5.4 Druge operativne značilnosti

POGLAVJE 4 – ODPORTE PONUDBE

4.1 Odprta ponudba mejnega posojila

4.1.1 Vrsta instrumenta

4.1.2 Pravna narava

4.1.3 Pogoji dostopa

4.1.4 Zapadlost in izračun obresti

4.1.5 Ukinitvev odprte ponudbe mejnega posojila

4.2 Odprta ponudba mejnega depozita

4.2.1 Vrsta instrumenta

4.2.2 Pravna narava

4.2.3 Pogoji dostopa

4.2.4 Zapadlost in izračun obresti

4.2.5 Ukinitvev odprte ponudbe mejnega depozita

POGLAVJE 5 – POSTOPKI

5.1 Avkcijski postopki

5.1.1 Splošen opis

5.1.2 Koledar avkcij

5.1.3 Najava avkcij

- 5.1.4 Priprava in predložitev protiponudb s strani nasprotnih strank
- 5.1.5 Postopki za dodelitev na avkcijah
- 5.1.6 Objava rezultatov avkcije
- 5.2 Postopki za dvostranske operacije
 - 5.2.1 Splošen opis
 - 5.2.2 Neposredni stik z nasprotnimi strankami
 - 5.2.3 Operacije, izvedene prek borz vrednostnih papirjev in tržnih posrednikov
 - 5.2.4 Najava dvostranskih operacij
 - 5.2.5 Delovni dnevi

5.3 Postopki poravnave

- 5.3.1 Splošen opis
- 5.3.2 Poravnava operacij odprtega trga
- 5.3.3 Postopki ob koncu dneva

POGLAVJE 6 – PRIMERNO FINANČNO PREMOŽENJE

- 6.1 Splošen opis
- 6.2 Opredelitev primernosti finančnega premoženja za zavarovanje terjatev
 - 6.2.1 Merila primernosti za tržno finančno premoženje
 - 6.2.2 Merila primernosti za netržno finančno premoženje
 - 6.2.3 Dodatne zahteve glede uporabe primerne finančnega premoženja
- 6.3 Bonitetni okvir Eurosistema
 - 6.3.1 Obseg in posamezni elementi
 - 6.3.2 Določitev visokih bonitetnih standardov za tržno finančno premoženje
 - 6.3.3 Določitev visokih bonitetnih standardov za netržno finančno premoženje
 - 6.3.4 Merila sprejemljivosti za bonitetne sisteme
 - 6.3.5 Spremljanje zanesljivosti bonitetnih sistemov
- 6.4 Ukrepi za obvladovanje tveganj
 - 6.4.1 Splošna načela
 - 6.4.2 Ukrepi za obvladovanje tveganj pri tržnem finančnem premoženju
 - 6.4.3 Ukrepi za obvladovanje tveganj pri netržnem finančnem premoženju
- 6.5 Načela vrednotenja finančnega premoženja za zavarovanje terjatev
 - 6.5.1 Tržno finančno premoženje
 - 6.5.2 Netržno finančno premoženje
- 6.6 Uporaba primerne finančnega premoženja za čezmejno zavarovanje terjatev
 - 6.6.1 Korespondenčni centralnobančni model

6.6.2 Povezave med sistemi poravnave vrednostnih papirjev

6.7 Sprejetje zavarovanja v valutah, ki niso euro, ob nepredvidljivih dogodkih

POGLAVJE 7 – OBVEZNE REZERVE

7.1 Splošen opis

7.2 Institucije, ki so obvezniki obveznih rezerv

7.3 Določitev obveznih rezerv

7.3.1 Osnova za obvezne rezerve in stopnje obveznih rezerv

7.3.2 Izračun obveznih rezerv

7.4 Izpolnjevanje obveznih rezerv

7.4.1 Obdobje izpolnjevanja

7.4.2 Rezervna imetja

7.4.3 Obrestovanje rezervnih imetij

7.5 Pošiljanje poročil, potrditev in preverjanje osnove za obvezne rezerve

7.6 Neizpolnjevanje obveznih rezerv

DODATEK 1 – Primeri operacij in postopkov denarne politike

DODATEK 2 – Glosar

DODATEK 3 – Izbor nasprotnih strank za posege na deviznem trgu in valutne zamenjave za namene denarne politike

DODATEK 4 – Okvir Evropske centralne banke za poročanje denarne in bančne statistike

DODATEK 5 – Spletne strani Eurosistema

DODATEK 6 – Postopki in sankcije, ki se uporabljajo ob neizpolnjevanju obveznosti nasprotne stranke

DODATEK 7 – Ustanovitev veljavnega zavarovanja na bančnih posojilih

KRATICE

BPRČ	bruto poravnava v realnem času
CCBM	korespondenčni centralnobančni model
CDD	centralna depotna družba
ECB	Evropska centralna banka
EGP	Evropski gospodarski prostor
ESCB	Evropski sistem centralnih bank
ESR 95	Evropski sistem računov 1995
EU	Evropska unija
KNPVP	kolektivni naložbeni podjem za vlaganje v prenosljive vrednostne papirje
MCDD	mednarodna centralna depotna družba
MFI	denarna finančna institucija
NCB	nacionalna centralna banka
SPVP	sistem poravnave vrednostnih papirjev
TARGET	transevropski sistem bruto poravnave v realnem času, kot je opredeljen v Smernici ECB/2005/16
TARGET2	transevropski sistem bruto poravnave v realnem času, kot je opredeljen v Smernici ECB/2007/2

Uvod

V tem dokumentu je predstavljen operativni okvir, ki ga je Eurosistem izbral za enotno denarno politiko v euroobmočju. Ta dokument, ki je del pravnega okvira Eurosistema za instrumente in postopke denarne politike, naj bi se uporabljal kot „splošna dokumentacija“ o instrumentih in postopkih denarne politike Eurosistema, zlasti s ciljem zagotoviti nasprotnim strankam informacije, ki jih potrebujejo v zvezi z okvirom denarne politike Eurosistema.

Splošna dokumentacija sama po sebi niti ne podeljuje pravic niti ne nalaga obveznosti nasprotnim strankam. Pravno razmerje med Eurosistemom in njegovimi nasprotnimi strankami se vzpostavi na podlagi ustreznih pogodbenih dogovorov ali predpisov.

Dokument je razdeljen na sedem poglavij. Poglavje 1 ponuja pregled operativnega okvira denarne politike Eurosistema. V poglavju 2 so opredeljena merila primernosti za nasprotne stranke, ki sodelujejo v operacijah denarne politike Eurosistema. Poglavje 3 opisuje operacije odprtega trga, medtem ko poglavje 4 predstavlja odprte ponudbe, ki so na voljo nasprotnim strankam. Poglavje 5 določa postopke, ki se uporabljajo pri izvrševanju operacij denarne politike. V poglavju 6 so opredeljena merila primernosti za finančno premoženje za zavarovanje terjatev v operacijah denarne politike. Poglavje 7 predstavlja sistem obveznih rezerv Eurosistema.

Dodatki vsebujejo primere operacij denarne politike, glosar, merila za izbor nasprotnih strank pri posegih Eurosistema na deviznem trgu, predstavitev okvira poročanja za potrebe denarne in bančne statistike Evropske centralne banke, seznam naslovov spletnih strani Eurosistema, opis postopkov in sankcij, ki se uporabijo v primeru, ko nasprotna stranka ne izpolni svojih obveznosti, ter dodatne pravne zahteve za ustanovitev veljavnega zavarovanja na bančnih posojilih, ko se ta uporabijo za zavarovanje pri operacijah Eurosistema.

POGLAVJE 1

PREGLED OKVIRA DENARNE POLITIKE

1.1 Evropski sistem centralnih bank

Evropski sistem centralnih bank (ESCB) sestavljajo Evropska centralna banka (ECB) in centralne banke držav članic EU ⁽¹⁾. Dejavnosti ESCB se izvajajo v skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije ter Statutom Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke (v nadaljnjem besedilu: Statut ESCB). ESCB vodijo organi odločanja ECB. Svet ECB je tako odgovoren za oblikovanje denarne politike, Izvršilni odbor pa je pooblaščen za izvajanje denarne politike v skladu z odločitvami in smernicami, ki jih sprejme Svet ECB. Kolikor je možno in ustrezno ter s ciljem zagotoviti operativno učinkovitost, ECB izvaja operacije, ki so sestavni del nalog Eurosistema, preko NCB ⁽²⁾. NCB lahko med članicami Eurosistema izmenjujejo posamezne informacije, kot so na primer operativni podatki v zvezi z nasprotnimi strankami, ki sodelujejo v operacijah Eurosistema, če je to potrebno za izvajanje denarne politike ⁽³⁾. Operacije denarne politike Eurosistema se izvajajo pod enakimi pogoji v vseh državah članicah ⁽⁴⁾.

1.2 Cilji Eurosistema

Poglavitni cilj Eurosistema je ohranjanje stabilnosti cen, kakor je opredeljeno v členu 127(1) Pogodbe. Če to ni v nasprotju z njegovim poglavitnim ciljem stabilnosti cen, mora Eurosistem podpirati splošne ekonomske politike v Uniji. Pri uresničevanju svojih ciljev mora Eurosistem ravnati po načelu odprtega tržnega gospodarstva s svobodno konkurenco, pri čemer daje prednost učinkovitemu razporejanju virov.

1.3 Instrumenti denarne politike Eurosistema

Eurosistem ima za doseganje svojih ciljev na voljo vrsto instrumentov denarne politike; Eurosistem izvaja operacije odprtega trga, nudi odprte ponudbe in od kreditnih institucij zahteva, da imajo obvezne rezerve na računih pri Eurosistemu.

1.3.1 Operacije odprtega trga

Operacije odprtega trga imajo pomembno vlogo v denarni politiki Eurosistema, ko gre za uravnavanje obrestnih mer, uravnavanje likvidnosti na trgu in signaliziranje naravnosti denarne politike. Eurosistem ima za izvajanje operacij odprtega trga na voljo pet vrst instrumentov. Najpomembnejši instrument so *povratne transakcije* (izvajajo se na podlagi pogodb o začasni prodaji ali zavarovanih posojil). Eurosistem lahko uporabi tudi *dokončne transakcije*, izdajo *dolžniških certifikatov ECB*, *valutne zamenjave* in *zbiranje vezanih depozitov*. Operacije odprtega trga se izvajajo na pobudo ECB, ki tudi odloča o instrumentu, ki se bo uporabil, in pogojih za njegovo izvršitev. Lahko se izvajajo v obliki standardnih avkcij, hitrih avkcij ali dvostranskih postopkov ⁽⁵⁾. Glede na cilje, rednost in postopke se lahko operacije odprtega trga Eurosistema razdelijo na naslednje štiri kategorije (glej tudi tabelo 1):

- (a) *operacije glavnega refinanciranja* so redne povratne transakcije za povečevanje likvidnosti, organizirane tedensko in z običajno zapadlostjo enega tedna. Te operacije izvajajo NCB v obliki standardnih avkcij. Operacije glavnega refinanciranja igrajo osrednjo vlogo pri uresničevanju ciljev operacij odprtega trga Eurosistema;
- (b) *operacije dolgoročnejšega refinanciranja* so povratne transakcije za povečevanje likvidnosti, organizirane mesečno in z običajno zapadlostjo treh mesecev. Te operacije imajo za cilj zagotoviti nasprotnim strankam dodatno dolgoročnejše refinanciranje, izvajajo pa jih NCB v obliki standardnih avkcij. S temi operacijami Eurosistem trgu praviloma ne želi signalizirati svojih namer in zato običajno le sprejema ponujene mere;
- (c) *operacije finega uravnavanja* se izvajajo občasno s ciljem uravnavanja likvidnosti na trgu in uravnavanja obrestnih mer, zlasti z namenom izravnati učinke, ki jih imajo nepričakovana nihanja likvidnosti na trgu na obrestne mere. Operacije finega uravnavanja se lahko izvajajo na zadnji dan obdobja izpolnjevanja obveznih

⁽¹⁾ Opozoriti je treba, da centralne banke držav članic EU, katerih valuta ni euro, obdržijo svoja pooblastila na področju denarne politike v skladu z nacionalnim pravom in zato niso vključene v izvajanje enotne denarne politike.

⁽²⁾ V celotnem dokumentu se izraz „NCB“ nanaša na nacionalne centralne banke držav članic, katerih valuta je euro.

⁽³⁾ Za te informacije velja zahteva po varovanju poslovne skrivnosti iz člena 37 Statuta ESCB.

⁽⁴⁾ V celotnem dokumentu se izraz „država članica“ nanaša na državo članico, katere valuta je euro.

⁽⁵⁾ Različni postopki za izvajanje operacij odprtega trga Eurosistema, tj. standardne avkcije, hitre avkcije in dvostranski postopki, so opredeljeni v poglavju 5. Pri *standardnih avkcijah* poteče največ 24 ur med najavo avkcije in pošiljanjem obvestil uspešnim ponudnikom. Standardnih avkcij se lahko udeležijo vse nasprotne stranke, ki izpolnjujejo splošna merila primernosti iz oddelka 2.1. *Hitre avkcije* se običajno izvedejo v časovnem okviru 90 minut. Eurosistem lahko za sodelovanje pri hitrih avkcijah izbere omejeno število nasprotnih strank. Izraz „dvostranski postopki“ se nanaša na kateri koli primer, ko Eurosistem izvede transakcijo z eno ali nekaj nasprotnimi strankami, ne da bi pri tem uporabil avkcijske postopke. Dvostranski postopki vključujejo operacije, ki se izvedejo prek borz vrednostnih papirjev ali prek tržnih posrednikov.

rezerv z namenom uravnati morebitno likvidnostno neravnovesje, nastalo po dodelitvi v zadnji operaciji glavnega refinanciranja. Operacije finega uravnavanja se v prvi vrsti izvajajo kot povratne transakcije, lahko pa so tudi v obliki valutnih zamenjav ali zbiranja vezanih depozitov. Instrumenti in postopki, ki se uporabljajo pri izvajanju operacij finega uravnavanja, se prilagodijo glede na vrsto transakcije in posebne cilje, ki se jih želi doseči s temi operacijami. Operacije finega uravnavanja običajno izvajajo NCB s hitrimi avkcijami ali prek dvostranskih postopkov. Svet ECB lahko odloči, da lahko v izrednih okoliščinah dvostranske operacije finega uravnavanja izvaja sama ECB;

- (d) poleg tega lahko Eurosistem izvaja *strukturne operacije* z izdajanjem dolžniških certifikatov ECB, povratnimi transakcijami in dokončnimi transakcijami. Te operacije se izvajajo, kadar želi ECB prilagoditi strukturno pozicijo Eurosistema do finančnega sektorja (redno ali občasno). Strukturne operacije v obliki povratnih transakcij in izdajanja dolžniških instrumentov izvajajo NCB prek standardnih avkcij. Strukturne operacije v obliki dokončnih transakcij običajno izvajajo NCB prek dvostranskih postopkov. Svet ECB lahko odloči, da lahko v izrednih okoliščinah strukturne operacije izvaja sama ECB.

1.3.2 Odprte ponudbe

Namen odprtih ponudb je povečevati oziroma umikati likvidnost čez noč, signalizirati splošno naravnost denarne politike in določiti mejo nihanja obrestnih mer na trgu čez noč. Primerne nasprotne stranke imajo na lastno pobudo na voljo dve odprti ponudbi, pod pogojem, da izpolnjujejo določene operativne pogoje dostopa (glej tudi tabelo 1):

- (a) nasprotne stranke lahko uporabijo *mejno posojilo* za pridobitev likvidnosti čez noč od NCB na podlagi primernega finančnega premoženja. V normalnih okoliščinah ni omejitev zneska posojila ali drugih omejitev dostopa nasprotnih strank do posojila, razen zahteve po predložitvi zadostnega finančnega premoženja za zavarovanje terjatev. Obrestna mera za mejno posojilo praviloma predstavlja zgornjo mejo obrestne mere na trgu čez noč;
- (b) nasprotne stranke lahko uporabijo *mejni depozit* za deponiranje čez noč pri NCB. V normalnih okoliščinah ni omejitev višine depozitov ali drugih omejitev dostopa nasprotnih strank do te odprte ponudbe. Obrestna mera za mejni depozit praviloma predstavlja spodnjo mejo obrestne mere na trgu čez noč.

Odprte ponudbe decentralizirano upravljajo NCB.

1.3.3 Obvezne rezerve

Sistem obveznih rezerv Eurosistema se uporablja za kreditne institucije v euroobmočju, in sicer predvsem za stabilizacijo obrestnih mer denarnega trga in ustvarjanje (ali povečanje) strukturnega likvidnostnega primanjkljaja. Rezerve, ki jih je dolžna zagotoviti vsaka institucija, se določijo glede na postavke njene bilance stanja. Z namenom slediti cilju stabilizacije obrestnih mer sistem obveznih rezerv Eurosistema omogoča institucijam uporabo metode povprečenja. Izpolnjevanje obveznih rezerv se določi na podlagi povprečnih dnevnih stanj rezervnih imetij institucije v obdobju izpolnjevanja. Imetja zahtevanih rezerv institucij se obrestujejo po obrestni meri za operacije glavnega refinanciranja Eurosistema.

Tabela 1

Operacije denarne politike Eurosistema

Operacije denarne politike	Vrste transakcij		Zapadlost	Pogostost	Postopek
	Povečanje likvidnosti	Umikanje likvidnosti			
Operacije odprtega trga					
Operacije glavnega refinanciranja	Povratne transakcije	—	En teden	Tedensko	Standardne avkcije
Operacije dolgoročnejšega refinanciranja	Povratne transakcije	—	Tri mesece	Mesečno	Standardne avkcije
Operacije finega uravnavanja	Povratne transakcije Valutne zamenjave	Povratne transakcije Zbiranje vezanih depozitov Valutne zamenjave Nestandardizirano	Občasno	Hitre avkcije	Dvostranski postopki Strukturne operacije

Operacije denarne politike	Vrste transakcij		Zapadlost	Pogostost	Postopek
	Povečanje likvidnosti	Umikanje likvidnosti			
Povratne transakcije	Izdaja dolžniških certifikatov ECB	Standardizirano/nestandardizirano	Redno in občasno	Standardne	avkcije
	Dokončni nakupi	Dokončne prodaje	—	Občasno	Dvostranski postopki
<i>Odpрте ponudbe</i>					
Mejno posojilo	Povratne transakcije	—	Čez noč	Dostop po prostem preudarku nasprotnih strank	
Mejni depozit	—	Depoziti	Čez noč	Dostop po prostem preudarku nasprotnih strank	

1.4 Nasprotne stranke

Okvir denarne politike Eurosistema je oblikovan tako, da zagotavlja sodelovanje širokega kroga nasprotnih strank. Institucije, ki so obvezniki za obvezne rezerve v skladu s členom 19.1 Statuta ESCB, lahko dostopajo do odprtih ponudb in sodelujejo v operacijah odprtega trga v obliki standardnih avkcij in dokončnih transakcij. Eurosistem lahko izbere omejeno število nasprotnih strank za sodelovanje v operacijah finega uravnavanja. Pri operacijah valutnih zamenjav, ki se izvajajo za namene denarne politike, se uporabljajo aktivni udeleženci na deviznem trgu. Krog nasprotnih strank za te operacije je omejen na institucije, izbrane za posege Eurosistema na deviznem trgu, ki so ustanovljene v euroobmočju.

Šteje se, da so nasprotne stranke seznanjene z vsemi obveznostmi, ki jim jih nalaga zakonodaja o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma, ter jih tudi izpolnjujejo.

1.5 Finančno premoženje za zavarovanje terjatev

Na podlagi člena 18.1 Statuta ESCB se morajo vsi kreditni posli Eurosistema (tj. operacije denarne politike za povečevanje likvidnosti in posojilo čez dan) sklepati na podlagi ustreznega zavarovanja. Eurosistem sprejema širok nabor finančnega premoženja za zavarovanje svojih operacij. Eurosistem je razvil enoten okvir primernege zavarovanja, ki je skupen za vse kreditne posle Eurosistema (imenuje se tudi „enotna lista“). Enotni okvir je 1. januarja 2007 nadomestil sistem z dvema listama, ki je veljal od začetka tretje faze ekonomske in monetarne unije. Enotni okvir zajema tržno in netržno finančno premoženje, ki izpolnjuje poenotena merila primernosti, ki veljajo za celotno euroobmočje in jih je določil Eurosistem. Med tržnim in netržnim finančnim premoženjem ni razlik glede kvalitete finančnega premoženja in njegove primernosti za različne vrste operacij denarne politike Eurosistema, razen dejstva, da se netržno finančno premoženje ne uporablja za dokončne transakcije v Eurosistemu. Vse primerno finančno premoženje se lahko uporablja prek meje s pomočjo korespondenčnega centralnobačnega modela (CCBM) ter v primeru tržnega premoženja tudi prek primernih povezav med sistemi poravnave vrednostnih papirjev (SPVP) v Uniji.

1.6 Spremembe okvira denarne politike

Svet ECB lahko kadar koli spremeni instrumente, pogoje, merila in postopke za izvajanje operacij denarne politike Eurosistema.

POGLAVJE 2

PRIMERNE NASPROTNE STRANKE

2.1 Splošna merila primernosti

Nasprotne stranke v operacijah denarne politike Eurosistema morajo izpolnjevati določena merila primernosti ⁽⁶⁾. Ta merila so določena s ciljem, da se širokemu krogu institucij omogoči dostop do operacij denarne politike Eurosistema, krepí enako obravnavo institucij v celotnem euroobmočju in zagotovi, da nasprotne stranke izpolnjujejo določene operativne zahteve in zahteve glede skrbnega in varnega poslovanja:

⁽⁶⁾ Pri dokončnih transakcijah ni vnaprejšnjih omejitev glede kroga nasprotnih strank.

- (a) samo institucije, ki so obvezniki v sistemu obveznih rezerv Eurosistema v skladu s členom 19.1 Statuta ESCB, so primerne nasprotne stranke. Institucije, ki so izvzete iz obveznosti v okviru sistema obveznih rezerv Eurosistema (glej oddelek 7.2), niso primerne nasprotne stranke za odprte ponudbe in operacije odprtega trga Eurosistema;
- (b) nasprotne stranke morajo biti finančno trdne. Biti morajo predmet najmanj ene oblike nadzora s strani nacionalnih organov, ki je usklajen z zahtevami Unije/EGP⁽⁷⁾. Glede na njihovo specifično institucionalno naravo po pravu Unije se kot nasprotne stranke lahko sprejmejo finančno trdne institucije v smislu člena 123(2) Pogodbe, ki so predmet nadzora, po standardu primerljivega nadzoru s strani pristojnih nacionalnih organov. Kot nasprotne stranke se lahko sprejmejo tudi finančno trdne institucije, ki so predmet neusklajenega nadzora s strani pristojnih nacionalnih organov, po standardu primerljivega nadzoru, ki je usklajen z zahtevami Unije/EGP, npr. v euroobmočju ustanovljene podružnice institucij, ki imajo sedež zunaj EGP;
- (c) za zagotovitev učinkovitega izvajanja operacij denarne politike Eurosistema morajo nasprotne stranke izpolnjevati vsa operativna merila, določena v upoštevni pogodbenih dogovorih ali predpisih, ki jih uporablja posamezna NCB (ali ECB).

Ta splošna merila primernosti so poenotena za celotno euroobmočje. Institucije, ki izpolnjujejo splošna merila primernosti, lahko:

- (a) dostopajo do odprtih ponudb Eurosistema in
- (b) sodelujejo v operacijah odprtega trga Eurosistema v obliki standardnih avkcij.

Institucija lahko dostopa do odprtih ponudb in operacij odprtega trga Eurosistema v obliki standardnih avkcij samo prek NCB države članice, v kateri je ustanovljena. Če ima institucija poslovne enote (sedež ali podružnice) v več kakor eni državi članici, ima vsaka poslovna enota dostop do teh operacij prek NCB države članice, v kateri je ustanovljena, kar pa ne posega v dejstvo, da lahko protiponudbe ene institucije predloži samo ena poslovna enota (bodisi sedež bodisi izbrana podružnica) v vsaki državi članici.

2.2 Izbira nasprotnih strank za hitre avkcije in dvostranske operacije

Pri dokončnih transakcijah ni vnaprejšnjih omejitev glede kroga nasprotnih strank.

Pri valutnih zamenjavah, ki se izvajajo za namene denarne politike, morajo biti nasprotne stranke sposobne učinkovito opravljati devizne operacije velikega obsega v vseh tržnih pogojih. Krog nasprotnih strank za valutne zamenjave je enak krogu nasprotnih strank, ki so ustanovljene v euroobmočju in izbrane za posege Eurosistema na deviznem trgu. Merila in postopki, ki se uporabljajo pri izbiri nasprotnih strank za posege na deviznem trgu, so predstavljeni v dodatku 3.

Pri drugih operacijah, ki se izvajajo v obliki hitrih avkcij in dvostranskih postopkov (povratne transakcije finega uravnavanja in zbiranje vezanih depozitov), vsaka NCB izbere krog nasprotnih strank izmed institucij, ustanovljenih v njeni državi članici, ki izpolnjujejo splošna merila primernosti za nasprotne stranke. Pri tem je glavno merilo izbire aktivnost na denarnem trgu. Druga merila, ki se lahko upoštevajo, so na primer učinkovitost njihovega oddelka za trgovanje in potencial za sodelovanje pri avkcijah.

Pri hitrih avkcijah in dvostranskih operacijah NCB sklepajo posle z nasprotnimi strankami, ki so vključene v krog njihovih nasprotnih strank za fino uravnavanje. Hitre avkcije in dvostranske operacije se lahko izvajajo tudi s širšim krogom nasprotnih strank.

Svet ECB lahko odloči, da lahko v izrednih okoliščinah dvostranske operacije finega uravnavanja izvaja sama ECB. V primerih, ko bi dvostranske operacije izvajala ECB, bi izbrala nasprotne stranke po sistemu kroženja izmed tistih nasprotnih strank v euroobmočju, ki so primerne za sodelovanje pri hitrih avkcijah in dvostranskih operacijah, s čimer bi se jim zagotovil enakopraven dostop.

2.3 Sankcije v primeru neizpolnjevanja obveznosti nasprotne stranke

ECB naloži institucijam, ki ne izpolnjujejo obveznosti iz uredb in sklepov ECB v zvezi z uporabo obveznih rezerv, sankcije v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 2532/98 z dne 23. novembra 1998 o pooblastilih Evropske centralne banke za nalaganje sankcij⁽⁸⁾, Uredbo Evropske centralne banke (ES) št. 2157/1999 z dne 23. septembra 1999 o pooblastilih Evropske centralne banke za nalaganje sankcij (ECB/1999/4)⁽⁹⁾, Uredbo Sveta (ES) št. 2531/98 z dne 23. novembra 1998 o uporabi obveznih rezerv Evropske centralne banke⁽¹⁰⁾ in Uredbo Evropske centralne

⁽⁷⁾ Usklajen nadzor kreditnih institucij temelji na Direktivi 2006/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij (UL L 177, 30.6.2006, str. 1).

⁽⁸⁾ UL L 318, 27.11.1998, str. 4.

⁽⁹⁾ UL L 264, 12.10.1999, str. 21.

⁽¹⁰⁾ UL L 318, 27.11.1998, str. 1.

banke

(ES) št. 1745/2003 z dne 12. septembra 2003 o uporabi obveznih rezerv (ECB/2003/9) ⁽¹¹⁾. V zgoraj navedenih uredbah so določeni ustrezne sankcije in postopkovna pravila za njihovo izvajanje. Poleg tega lahko Eurosistem v primeru hudih kršitev zahtev za obvezne rezerve nasprotno stranko začasno izključi iz sodelovanja pri operacijah odprtega trga.

V skladu z določbami pogodbenih dogovorov ali predpisov, ki jih uporablja zadevna NCB (ali ECB), lahko Eurosistem nasprotnim strankam naloži in tudi bo naložil denarne kazni ali jih začasno izključil iz sodelovanja pri operacijah odprtega trga, če ne bodo izpolnile svojih obveznosti po pogodbenih dogovorih ali predpisih, ki jih uporablja zadevna NCB (ali ECB), kakor je navedeno spodaj.

To velja za primere kršitev (a) avkcijskih pravil, če nasprotna stranka ne prenese zadostnega finančnega premoženja za zavarovanje terjatev ali denarnih sredstev ⁽¹²⁾ za poravnavo (na dan poravnave) zneska likvidnosti, ki ji je bil dodeljen v operaciji povečevanja likvidnosti, ali pa za ta znesek do zapadlosti operacije ne zagotovi dodatnega zavarovanja v ustreznih pozivih h kritju oziroma če ne prenese zadostnih denarnih sredstev za poravnavo zneska, ki ji je bil dodeljen v operaciji umikanja likvidnosti; in (b) pravil za dvostranske transakcije, če nasprotna stranka ne prenese zadostnega primernega finančnega premoženja za zavarovanje terjatev ali zadostnih denarnih sredstev za poravnavo zneska, dogovorjenega v dvostranskih operacijah, ali pa za še nezapadlo dvostransko transakcijo kadar koli pred zapadlostjo ne zagotovi dodatnega zavarovanja v ustreznih pozivih h kritju.

To velja tudi za primere, ko nasprotna stranka ne spoštuje: (a) pravil za uporabo finančnega premoženja za zavarovanje terjatev (če nasprotna stranka uporablja finančno premoženje, ki je neprimerno ali je postalo neprimerno ali ki ga nasprotna stranka ne sme uporabljati, na primer zaradi tesnih povezav med izdajateljem/garantom in nasprotno stranko ali zato ker sta to isti osebi); in (b) pravil za postopke ob koncu dneva ter pogojev dostopa do mejnega posojila (če nasprotna stranka, ki ima ob koncu dneva negativno stanje na poravnalnem računu, ne izpolnjuje pogojev dostopa do mejnega posojila).

Poleg tega se lahko ukrep začasne izključitve nasprotno stranke, ki ne izpolni obveznosti, uporabi tudi za podružnice iste institucije, ki so ustanovljene v drugih državah članicah. Izjemoma se lahko nasprotno stranko za določeno obdobje izključi iz sodelovanja pri vseh prihodnjih operacijah denarne politike, kadar je to potrebno zaradi resnosti primera neizpolnjevanja obveznosti, na primer zaradi njegove pogostosti ali trajanja.

Denarne kazni, ki jih naložijo NCB v primeru neizpolnjevanja obveznosti, ki se nanaša na kršitve pravil v zvezi z avkcijami, dvostranskimi transakcijami, finančnim premoženjem za zavarovanje terjatev, postopki ob koncu dneva ali pogoji dostopa do mejnega posojila, se izračunajo po vnaprej določeni kazenski obrestni meri (kakor je navedeno v dodatku 6).

2.4 Ukrepi zaradi razlogov skrbnega in varnega poslovanja ali neizpolnitve obveznosti

2.4.1 Ukrepi zaradi razlogov skrbnega in varnega poslovanja

Eurosistem lahko zaradi razlogov skrbnega in varnega poslovanja sprejme naslednje ukrepe:

- (a) v skladu s pogodbenimi dogovori ali predpisi, ki jih uporablja zadevna NCB ali ECB, lahko Eurosistem pri posamezni nasprotni stranki začasno ali trajno izključi ali omeji dostop do instrumentov denarne politike;
- (b) Eurosistem lahko finančno premoženje, ki ga za zavarovanje pri kreditnih poslih Eurosistema predložijo posamezne nasprotno stranke, zavrne, omeji njegovo uporabo ali zanj uporabi dodatne odbitke.

2.4.2 Ukrepi zaradi neizpolnitve obveznosti

Eurosistem lahko pri nasprotnih strankah, ki ne izpolnijo svojih obveznosti po katerem koli pogodbenem dogovoru ali predpisu, ki jih uporabljajo NCB, začasno ali trajno izključi ali omeji dostop do operacij denarne politike.

2.4.3 Sorazmerna in nediskriminatorna uporaba diskrecijskih ukrepov

Eurosistem vse diskrecijske ukrepe, ki so potrebni za zagotavljanje skrbnega upravljanja s tveganji, uporabi in odmeri na sorazmeren in nediskriminatoren način. Vsak diskrecijski ukrep zoper posamezno nasprotno stranko mora biti ustrezno utemeljen.

POGLAVJE 3

OPERACIJE ODPRTEGA TRGA

Operacije odprtega trga imajo pomembno vlogo v denarni politiki Eurosistema. Uporabljajo se za uravnavanje obrestnih mer, uravnavanje likvidnosti na trgu in signaliziranje naravnosti denarne politike. Glede na njihove cilje, rednost in postopke se lahko operacije odprtega trga Eurosistema razdelijo na štiri kategorije: operacije glavnega refinanciranja, operacije dolgoročnejšega refinanciranja, operacije finega uravnavanja in strukturne operacije. Z vidika uporabljenih

⁽¹¹⁾ UL L 250, 2.10.2003, str. 10.

⁽¹²⁾ V zvezi s pozivi h kritju, kjer pride v poštev.

instrumentov so povratne transakcije glavni instrument operacij odprtega trga Eurosistema in se lahko uporabijo za vse štiri kategorije operacij, medtem ko se lahko dolžniški certifikati ECB uporabijo za strukturne operacije umikanja likvidnosti. Strukturne operacije se lahko izvajajo tudi z dokončnimi transakcijami, tj. nakupi in prodajami. Poleg tega ima Eurosistem na razpolago dva druga instrumenta za izvajanje operacij finega uravnavanja: valutne zamenjave in zbiranje vezanih depozitov. V nadaljevanju so podrobno predstavljene značilnosti posameznih vrst instrumentov za operacije odprtega trga, ki jih uporablja Eurosistem.

3.1 Povratne transakcije

3.1.1 Splošen opis

3.1.1.1 Vrsta instrumenta

Povratne transakcije so operacije, pri katerih Eurosistem kupuje ali prodaja primerno finančno premoženje na podlagi pogodb o začasni prodaji ali izvaja kreditne posle, zavarovane s primernim finančnim premoženjem. Povratne transakcije se uporabljajo za operacije glavnega refinanciranja in operacije dolgoročnejšega refinanciranja. Poleg tega lahko Eurosistem povratne transakcije uporablja za strukturne operacije in operacije finega uravnavanja.

3.1.1.2 Pravna narava

NCB lahko izvajajo povratne transakcije bodisi v obliki pogodb o začasni prodaji (tj. imetništvo nad finančnim premoženjem se prenese na upnika, istočasno pa se stranki dogovorita, da bo imetništvo nad finančnim premoženjem enkrat v prihodnosti preneseno nazaj na dolžnika) ali z zavarovanimi posojili (tj. upnik dobi izvršljivo zavarovanje nad finančnim premoženjem, vendar ob predpostavki izpolnitve dolžnikove obveznosti imetništvo nad finančnim premoženjem obdrži dolžnik). Ostale določbe za povratne transakcije v obliki pogodb o začasni prodaji so določene v pogodbenih dogovorih, ki jih uporablja posamezna NCB (ali ECB). Pri dogovorih o povratnih transakcijah v obliki zavarovanih posojil je treba upoštevati posebne postopke in formalnosti, ki so v posameznih pravnih sistemih potrebni za ustanovitev in poznejše unovčenje osnovnega zavarovanja (npr. zastava, odstop terjatve ali zavarovanje (*charge*)).

3.1.1.3 Izračun obresti

Razlika med prodajno ceno in ceno povratnega odkupa pri pogodbi o začasni prodaji je enaka obrestim na izposojeni ali posojeni denarni znesek za obdobje do zapadlosti operacije, tj. cena povratnega odkupa vključuje obresti, ki jih je treba plačati. Obrestna mera povratne transakcije v obliki zavarovanega posojila se določi z uporabo določene obrestne mere na znesek posojila za obdobje do zapadlosti operacije. Obrestna mera, ki velja za povratne operacije odprtega trga Eurosistema, je linearna obrestna mera, pri čemer se za štetje dni uporablja konvencija „dejansko število dni/360 dni v letu“.

3.1.2 Operacije glavnega refinanciranja

Operacije glavnega refinanciranja so najpomembnejše operacije odprtega trga, ki jih izvaja Eurosistem, in imajo osrednjo vlogo pri uresničevanju ciljev uravnavanja obrestnih mer, uravnavanja likvidnosti na trgu in signaliziranja naravnosti denarne politike.

Operativne značilnosti operacij glavnega refinanciranja so naslednje:

- (a) so povratne operacije povečevanja likvidnosti;
- (b) izvajajo se redno vsak teden ⁽¹³⁾;
- (c) običajno imajo rok zapadlosti en teden ⁽¹⁴⁾;
- (d) decentralizirano jih izvajajo NCB;
- (e) izvajajo se v obliki standardnih avkcij (kakor je določeno v oddelku 5.1);
- (f) vse nasprotne stranke, ki izpolnjujejo splošna merila primernosti (kakor je določeno v oddelku 2.1), lahko predložijo protiponudbe pri operacijah glavnega refinanciranja; in
- (g) tržno in netržno finančno premoženje (kakor je določeno v poglavju 6) je primerno finančno premoženje za zavarovanje terjatev pri operacijah glavnega refinanciranja.

3.1.3 Operacije dolgoročnejšega refinanciranja

Eurosistem izvaja tudi redne operacije refinanciranja, običajno s trimesečno zapadlostjo, namenjene zagotavljanju dodatnega dolgoročnejšega refinanciranja finančnemu sektorju. S temi operacijami Eurosistem trgu praviloma ne želi signalizirati svojih namer in zato običajno le sprejema ponujene mere. Zato se operacije dolgoročnejšega

⁽¹³⁾ Operacije glavnega in dolgoročnejšega refinanciranja se izvajajo v skladu z vnaprej objavljenim koledarjem avkcij Eurosistema (glej tudi oddelek 5.1.2), ki je objavljen na spletni strani ECB na naslovu www.ecb.europa.eu, kakor tudi na spletnih straneh Eurosistema (glej dodatek 5).

⁽¹⁴⁾ Zapadlost operacij glavnega in dolgoročnejšega refinanciranja se lahko občasno spreminja med drugim glede na praznike v državah članicah.

refinanciranja običajno izvajajo v obliki avkcij z variabilno mero, ECB pa občasno objavi obseg refinanciranja, ki bo dodeljen v prihodnjih avkcijah. V izrednih okoliščinah lahko Eurosistem operacije dolgoročnejšega refinanciranja izvede tudi v obliki avkcije s fiksno mero.

Operativne značilnosti operacij dolgoročnejšega refinanciranja so naslednje:

- (a) so povratne operacije povečevanja likvidnosti;
- (b) izvajajo se redno vsak mesec ⁽¹⁵⁾;
- (c) običajno imajo rok zapadlosti tri mesece ⁽¹⁶⁾;
- (d) decentralizirano jih izvajajo NCB;
- (e) izvajajo se v obliki standardnih avkcij (kakor je določeno v oddelku 5.1);
- (f) vse nasprotnne stranke, ki izpolnjujejo splošna merila primernosti (kakor je določeno v oddelku 2.1), lahko predložijo protiponudbe pri operacijah dolgoročnejšega refinanciranja; in
- (g) tržno in netržno finančno premoženje (kakor je določeno v poglavju 6) je primerno za finančno premoženje za zavarovanje terjatev pri operacijah dolgoročnejšega refinanciranja.

3.1.4 Povratne operacije finega uravnavanja

Eurosistem lahko izvaja operacije finega uravnavanja v obliki povratnih transakcij odprtega trga. Cilj operacij finega uravnavanja je uravnati likvidnost na trgu in uravnati obrestne mere, zlasti z namenom izravnati učinke, ki jih imajo na obrestne mere nepričakovana nihanja likvidnosti na trgu. Operacije finega uravnavanja se lahko izvajajo na zadnji dan obdobja izpolnjevanja obveznih rezerv z namenom uravnati morebitno likvidnostno neravnovesje, nastalo po dodelitvi na zadnji operaciji glavnega refinanciranja. Zaradi morebitne potrebe po hitrem ukrepanju v primeru nepričakovanih gibanj na trgu je zaželeno ohraniti visoko stopnjo fleksibilnosti pri izbiri postopkov in operativnih značilnostih teh operacij.

Operativne značilnosti povratnih operacij finega uravnavanja so naslednje:

- (a) lahko so v obliki operacije povečevanja likvidnosti ali umikanja likvidnosti;
- (b) njihova pogostost ni standardizirana;
- (c) njihova zapadlost ni standardizirana;
- (d) povratne transakcije finega uravnavanja za povečevanje likvidnosti se običajno izvajajo v obliki hitrih avkcij, čeprav možnost uporabe dvostranskih postopkov ni izključena (glej poglavje 5);
- (e) povratne transakcije finega uravnavanja za umikanje likvidnosti se praviloma izvajajo v obliki dvostranskih postopkov (kakor je določeno v oddelku 5.2);
- (f) običajno jih decentralizirano izvajajo NCB (Svet ECB lahko odloči, da lahko v izrednih okoliščinah dvostranske povratne operacije finega uravnavanja izvaja ECB);
- (g) Eurosistem lahko v skladu z merili, določenimi v oddelku 2.2, izbere omejeno število nasprotnih strank za sodelovanje pri povratnih operacijah finega uravnavanja; in
- (h) tržno in netržno finančno premoženje (kakor je določeno v poglavju 6) je primerno za finančno premoženje za zavarovanje terjatev pri povratnih operacijah finega uravnavanja.

3.1.5 Povratne strukturne operacije

Eurosistem lahko izvaja strukturne operacije v obliki povratnih transakcij odprtega trga z namenom, da prilagodi strukturno pozicijo Eurosistema do finančnega sektorja.

Operativne značilnosti teh operacij so naslednje:

- (a) so operacije povečevanja likvidnosti;
- (b) pogostost operacij je lahko redna ali občasna;

⁽¹⁵⁾ Operacije glavnega in dolgoročnejšega refinanciranja se izvajajo v skladu z vnaprej objavljenim koledarjem avkcij Eurosistema (glej tudi oddelek 5.1.2), ki je objavljen na spletni strani ECB na naslovu www.ecb.europa.eu, kakor tudi na spletnih straneh Eurosistema (glej dodatek 5).

⁽¹⁶⁾ Zapadlost operacij glavnega in dolgoročnejšega refinanciranja se lahko občasno spreminja med drugim glede na praznike v državah članicah.

- (c) zapadlost operacij ni vnaprej standardizirana;
- (d) izvajajo se v obliki standardnih avkcij (kakor je določeno v oddelku 5.1);
- (e) decentralizirano jih izvajajo NCB;
- (f) vse nasprotnne stranke, ki izpolnjujejo splošna merila primernosti (kakor je določeno v oddelku 2.1), lahko predložijo protiponudbe pri povratnih strukturnih operacijah; in
- (g) tržno in netržno finančno premoženje (kakor je določeno v poglavju 6) je primerno za finančno premoženje za zavarovanje terjatev pri povratnih strukturnih operacijah.

3.2 **Dokončne transakcije**

3.2.1 *Vrsta instrumenta*

Dokončne transakcije odprtega trga so operacije, pri katerih Eurosistem na trgu dokončno kupuje ali prodaja primerno finančno premoženje. Te operacije se izvajajo samo za strukturne namene.

3.2.2 *Pravna narava*

Dokončna transakcija vključuje popoln prenos imetništva s prodajalca na kupca, ne da bi bil pri tem predviden poznejši prenos imetništva nazaj na prodajalca. Te transakcije se izvajajo v skladu s tržnimi običaji, ki veljajo za dolžniški instrument, uporabljen v transakciji.

3.2.3 *Določitev cene*

Pri izračunu cen Eurosistem deluje v skladu s tržnimi običaji, ki se najbolj pogosto uporabljajo za dolžniške instrumente, uporabljene v transakciji.

3.2.4 *Druge operativne značilnosti*

Operativne značilnosti dokončnih transakcij Eurosistema so naslednje:

- (a) lahko so v obliki operacije povečevanja likvidnosti (dokončni nakup) ali umikanja likvidnosti (dokončna prodaja);
- (b) njihova pogostost ni standardizirana;
- (c) izvajajo se v obliki dvostranskih postopkov (kakor je določeno v oddelku 5.2);
- (d) običajno jih decentralizirano izvajajo NCB (Svet ECB lahko odloči, da lahko v izrednih okoliščinah dokončne transakcije izvaja ECB);
- (e) pri dokončnih transakcijah ni vnaprejšnjih omejitev glede kroga nasprotnih strank; in
- (f) pri dokončnih transakcijah se kot finančno premoženje za zavarovanje terjatev uporablja samo tržno finančno premoženje (kakor je določeno v poglavju 6).

3.3 **Izdaja dolžniških certifikatov ECB**

3.3.1 *Vrsta instrumenta*

ECB lahko izda dolžniške certifikate s ciljem prilagajanja strukturne pozicije Eurosistema do finančnega sektorja, da bi se ustvaril (ali povečal) likvidnostni primanjkljaj na trgu.

3.3.2 *Pravna narava*

Dolžniški certifikati ECB predstavljajo dolg ECB do imetnika certifikata. Izdajo in hranijo se v nematerializirani obliki pri registrih vrednostnih papirjev v euroobmočju. ECB ne postavlja nikakršnih omejitev glede prenosljivosti certifikatov. Ostale določbe v zvezi z dolžniškimi certifikati ECB bodo vsebovali pogoji za takšne certifikate.

3.3.3 *Izračun obresti*

Dolžniški certifikati ECB se izdajo z diskontom, tj. izdajo se v znesku, ki je manjši od nominalnega zneska, ob zapadlosti pa se izplačajo v nominalnem znesku. Razlika med diskontiranim zneskom ob izdaji in odkupnim zneskom je enaka obračunanim obrestim na diskontirani znesek ob izdaji po dogovorjeni obrestni meri za obdobje do zapadlosti certifikata. Uporabljena obrestna mera je linearna obrestna mera, pri čemer se za štetje dni uporablja konvencija „dejansko število dni/360 dni v letu“. Izračun diskontiranega zneska ob izdaji je prikazan v okvirju 1.

OKVIR 1

Izdaja dolžniških certifikatov ECB

Diskontirani znesek ob izdaji je:

$$P_T = N \times \frac{1}{1 + \frac{r_1 \times D}{36\,000}}$$

kjer velja:

N = nominalni znesek dolžniškega certifikata ECB

r_1 = obrestna mera (v %)

D = rok zapadlosti dolžniškega certifikata ECB (v dnevih)

P_T = diskontirani znesek ob izdaji dolžniškega certifikata ECB

3.3.4 Druge operativne značilnosti

Operativne značilnosti dolžniških certifikatov ECB so naslednje:

- (a) certifikati se izdajo za umik likvidnosti s trga;
- (b) certifikati se lahko izdajajo redno ali občasno;
- (c) certifikati imajo zapadlost, krajšo od 12 mesecev;
- (d) certifikati se izdajo na podlagi standardnih avkcij (kakor je določeno v oddelku 5.1);
- (e) avkcije in poravnave certifikatov decentralizirano opravljajo NCB; in
- (f) vse nasprotne stranke, ki izpolnjujejo splošna merila primernosti (kakor je določeno v oddelku 2.1), lahko predložijo protiponudbe za vpis dolžniških certifikatov ECB.

3.4 Valutne zamenjave

3.4.1 Vrsta instrumenta

Valutne zamenjave, ki se izvajajo za namene denarne politike, sestavljata istočasna promptna in termimska transakcija eura za tujo valuto. Uporabljajo se za namene finega uravnavanja, zlasti s ciljem uravnavanja likvidnosti na trgu in uravnavanja obrestnih mer.

3.4.2 Pravna narava

Valutne zamenjave, ki se izvajajo za namene denarne politike, so operacije, pri katerih Eurosistem promptno kupuje (ali prodaja) euro za tujo valuto in istočasno terminsko prodaja (ali kupuje) euro za tujo valuto na določen datum povratnega odkupa. Ostale določbe za valutne zamenjave so določene v pogodbenih dogovorih, ki jih uporablja posamezna NCB (ali ECB).

3.4.3 Valute in devizni tečaji

Eurosistem praviloma sklepa posle samo v valutah, s katerimi se veliko trguje, in v skladu z običajno tržno prakso. V vsaki operaciji valutne zamenjave se Eurosistem in nasprotne stranke dogovorijo o swap točkah za transakcijo. Swap točke so razlika med deviznim tečajem terminskega posla in deviznim tečajem promptnega posla. Swap točke za euro do tuje valute je treba kotirati v skladu s splošnimi tržnimi običaji. Določitev tečajev pri valutnih zamenjavah je predstavljena v okvirju 2.

3.4.4 Druge operativne značilnosti

Operativne značilnosti valutnih zamenjav so naslednje:

- (a) lahko so v obliki operacije povečevanja likvidnosti ali umikanja likvidnosti;
- (b) njihova pogostost ni standardizirana;
- (c) njihova zapadlost ni standardizirana;
- (d) izvajajo se na podlagi hitrih avkcij ali dvostranskih postopkov (glej poglavje 5);
- (e) običajno jih decentralizirano izvajajo NCB (Svet ECB lahko odloči, da lahko v izrednih okoliščinah valutne zamenjave v obliki dvostranskih postopkov izvaja ECB); in
- (f) Eurosistem lahko v skladu z merili, določenimi v oddelku 2.2 in dodatku 3, izbere omejeno število nasprotnih strank za sodelovanje pri valutnih zamenjavah.

OKVIR 2

Valutne zamenjave

S = promptni (na datum sklenitve valutne zamenjave) devizni tečaj med eurom (EUR) in tujo valuto ABC

$$S = \frac{x \times ABC}{1 \times EUR}$$

F_M = terminski devizni tečaj med eurom in tujo valuto ABC na datum povratnega odkupa pri valutni zamenjavi (M)

$$F_M = \frac{y \times ABC}{1 \times EUR}$$

Δ_M = swap točke med eurom in tujo valuto ABC na datum povratnega odkupa pri valutni zamenjavi (M)

$$\Delta_M = F_M - S$$

$N(.)$ = promptni znesek valute; $N(.)_M$ je terminski znesek valute:

$$N(ABC) = N(EUR) \times S \text{ ali } N(EUR) = \frac{N(ABC)}{S}$$

$$N(ABC)_M = N(EUR)_M \times F_M \text{ ali } N(EUR)_M = \frac{N(ABC)_M}{F_M}$$

3.5 Zbiranje vezanih depozitov

3.5.1 Vrsta instrumenta

Eurosistem lahko povabi nasprotne stranke, da vežejo obrestovane vezane depozite pri NCB v državi članici, v kateri so ustanovljene. Zbiranje vezanih depozitov je predvideno samo za fino uravnavanje z namenom umikanja likvidnosti na trgu.

3.5.2 Pravna narava

Depoziti nasprotnih strank so vezani za določen rok in s fiksno obrestno mero. NCB ne dajejo zavarovanja v zameno za depozite.

3.5.3 Izračun obresti

Obrestna mera, ki velja za depozite, je linearna obrestna mera, pri čemer se za štetje dni uporablja konvencija „dejansko število dni/360 dni v letu“. Obresti se izplačajo ob zapadlosti depozita.

3.5.4 Druge operativne značilnosti

Operativne značilnosti zbiranja vezanih depozitov so naslednje:

- (a) depoziti se zbirajo z namenom umikanja likvidnosti;
- (b) pogostost zbiranja depozitov ni standardizirana;
- (c) zapadlost depozitov ni standardizirana;
- (d) zbiranje depozitov se običajno izvaja na podlagi hitrih avkcij, čeprav možnost uporabe dvostranskih postopkov ni izključena (glej poglavje 5);
- (e) zbiranje depozitov običajno decentralizirano izvajajo NCB (Svet ECB lahko odloči, da lahko v izrednih okoliščinah zbiranje vezanih depozitov v obliki dvostranskih postopkov ⁽¹⁷⁾ izvaja ECB); in
- (f) Eurosistem lahko v skladu z merili, določenimi v oddelku 2.2, izbere omejeno število nasprotnih strank za zbiranje vezanih depozitov.

POGLAVJE 4

ODPRTE PONUDBE

4.1 Odprta ponudba mejnega posojila

4.1.1 Vrsta instrumenta

Nasprotne stranke lahko uporabijo mejno posojilo, da pridobijo likvidnost čez noč od NCB po vnaprej določeni obrestni meri na podlagi primerne finančnega premoženja za zavarovanje terjatev (kakor je določeno v

⁽¹⁷⁾ Vezane vloge se vodijo na računih pri NCB; to bi veljalo tudi v primeru, ko bi te operacije centralizirano izvajala ECB.

poglavju 6). Namen instrumenta je zadovoljiti začasne likvidnostne potrebe nasprotnih strank. V normalnih okoliščinah predstavlja obrestna mera za mejno posojilo zgornjo mejo obrestne mere na trgu čez noč. Pogoji za to odprto ponudbo so enaki v celotnem euroobmočju.

4.1.2 Pravna narava

NCB lahko zagotavljajo likvidnost v okviru mejnega posojila bodisi v obliki pogodb o začasni prodaji čez noč (tj. imetništvo nad finančnim premoženjem se prenese na upnika, istočasno pa stranki skleneta povratno transakcijo prenosa finančnega premoženja nazaj na dolžnika z naslednjim delovnim dnevom) ali z zavarovanimi posojili čez noč (tj. upnik dobi izvršljivo zavarovanje nad finančnim premoženjem, vendar ob predpostavki, da bo dolžnik izpolnil svojo obveznost, imetništvo nad finančnim premoženjem obdrži dolžnik). Ostale določbe za pogodbe o začasni prodaji so določene v pogodbenih dogovorih, ki jih uporablja posamezna NCB. Pri dogovorih o zagotavljanju likvidnosti v obliki zavarovanih posojil je treba upoštevati posebne postopke in formalnosti, ki so v posameznih pravnih sistemih potrebni za ustanovitev in poznejše unovčenje osnovnega zavarovanja (npr. zastave, odstopa terjatve ali zavarovanja (*charge*)).

4.1.3 Pogoji dostopa

Do mejnega posojila imajo dostop institucije, ki izpolnjujejo splošna merila primernosti za nasprotne stranke, določena v oddelku 2.1. Dostop do odprte ponudbe mejnega posojila je mogoč prek NCB v državi članici, v kateri je institucija ustanovljena. Dostop do mejnega posojila je mogoč samo ob dnevih, ko je sistem TARGET2⁽¹⁸⁾ odprt za poslovanje⁽¹⁹⁾. Ob dnevih, ko določen SPVP ni odprt za poslovanje, je dostop do mejnega posojila dovoljen na podlagi primerne finančnega premoženja za zavarovanje terjatev, ki je bilo že vnaprej deponirano pri NCB.

Dolžniška pozicija nasprotne stranke na poravnalnem računu pri NCB ob koncu vsakega delovnega dneva se avtomatično šteje kot zahtevek za dostop do mejnega posojila. Postopki dostopa do mejnega posojila ob koncu dneva so določeni v oddelku 5.3.3.

Nasprotna stranka lahko črpa mejno posojilo tudi tako, da pošlje zahtevek NCB države članice, v kateri je ustanovljena. Da bi NCB lahko obravnavala zahtevek v sistemu TARGET2 še isti dan, mora zahtevek prejeti najkasneje 15 minut po času zaprtja sistema TARGET2⁽²⁰⁾,⁽²¹⁾. Praviloma je čas zaprtja sistema TARGET2 ob 18.00 po času ECB (srednjeevropski čas). Rok za zahtevek za črpanje mejnega posojila se na zadnji delovni dan Eurosistema v obdobju izpolnjevanja obveznih rezerv podaljša za dodatnih 15 minut. V zahtevku je treba navesti znesek posojila, če pa finančno premoženje za zavarovanje terjatev za transakcijo ni bilo vnaprej deponirano pri NCB, je treba tudi zagotoviti finančno premoženje za zavarovanje terjatev za transakcijo.

Razen zahteve po predložitvi zadostnega primerne finančnega premoženja za zavarovanje terjatve ni omejitve glede denarnega zneska, ki se lahko odobri v okviru mejnega posojila.

4.1.4 Zapadlost in izračun obresti

Zapadlost posojila, odobrenega na podlagi odprte ponudbe mejnega posojila, je čez noč. Za nasprotne stranke, ki so neposredno udeležene v sistemu TARGET2, se posojilo odplača naslednji dan, ko so (i) sistem TARGET2; in (ii) zadevni SPVP operativni, in sicer v trenutku, ko se ti sistemi odprejo za poslovanje.

Obrestno mero objavi Eurosistem vnaprej, izračuna pa se kot linearna obrestna mera, pri čemer se za štetje dni uporablja konvencija „dejansko število dni/360 dni v letu“. ECB lahko kadar koli spremeni obrestno mero z veljavnostjo ne prej kot naslednji delovni dan Eurosistema⁽²²⁾,⁽²³⁾. Obresti za posojilo se plačajo skupaj z odplačilom posojila.

4.1.5 Ukinitve odprte ponudbe mejnega posojila

Dostop do mejnega posojila se odobri samo v skladu s cilji in splošnimi usmeritvami denarne politike ECB. ECB lahko kadar koli prilagodi pogoje instrumenta ali ga ukine.

⁽¹⁸⁾ Decentralizirano tehnično infrastrukturo sistema TARGET je 19. maja 2008 nadomestil sistem TARGET2. Sistem TARGET2 sestavljajo enotna skupna platforma (prek katere se predložijo in obdelajo vsi plačilni nalogi ter prek katere se vsa plačila prejmejo na enak tehnični način) in, dokler to pride v poštev, lastni sistemi domačih računov NCB.

⁽¹⁹⁾ Poleg tega je dostop do mejnega posojila dovoljen samo nasprotnim strankam, ki imajo dostop do računa pri NCB, kjer se transakcija lahko poravna, na primer na enotni skupni platformi sistema TARGET2.

⁽²⁰⁾ V nekaterih državah članicah nacionalne centralne banke ali katere od njihovih podružnic na določene delovne dneve Eurosistema ne izvajajo operacij denarne politike zaradi nacionalnih ali regionalnih praznikov. V teh primerih je zadevna nacionalna centralna banka odgovorna za vnaprejšnje obveščanje nasprotnih strank o ureditvi dostopa do mejnega posojila na zadevni praznični dan.

⁽²¹⁾ Dnevi, ko je sistem TARGET2 zaprt, so objavljeni na spletni strani ECB na naslovu www.ecb.europa.eu, kakor tudi na spletnih straneh Eurosistema (glej dodatek 5).

⁽²²⁾ V celotnem dokumentu se izraz „delovni dan Eurosistema“ nanaša na kateri koli dan, ko sta ECB in najmanj ena nacionalna centralna banka odprti za izvajanje operacij denarne politike Eurosistema.

⁽²³⁾ Svet ECB običajno odloča o spremembah obrestnih mer, ko ocenjuje naravnost denarne politike na prvi seji v mesecu. Običajno začnejo te odločitve veljati šele na začetku naslednjega obdobja izpolnjevanja obveznih rezerv.

4.2 Odprta ponudba mejnega depozita

4.2.1 Vrsta instrumenta

Nasprotnne stranke lahko uporabijo mejni depozit za vezavo depozita čez noč pri NCB. Depoziti se obrestujejo po vnaprej določeni obrestni meri. V normalnih okoliščinah obrestna mera za mejni depozit predstavlja spodnjo mejo obrestne mere na trgu čez noč. Pogoji za mejni depozit so enaki v celotnem euroobmočju ⁽²⁴⁾.

4.2.2 Pravna narava

Depoziti čez noč, sprejeti od nasprotnih strank, se obrestujejo po fiksni obrestni meri. V zameno za depozite se nasprotnim strankam ne daje zavarovanja.

4.2.3 Pogoji dostopa ⁽²⁵⁾

Do mejnega depozita imajo dostop institucije, ki izpolnjujejo splošna merila primernosti za nasprotnne stranke, določena v oddelku 2.1. Dostop do mejnega depozita je mogoč prek NCB v državi članici, v kateri je institucija ustanovljena. Dostop do mejnega depozita je mogoč samo na dneve, ko je odprt sistem TARGET2 ⁽²⁶⁾.

Da se nasprotni stranki odobri vezava mejnega depozita, mora poslati zahtevek NCB države članice, v kateri je ustanovljena. Da bi NCB lahko obravnavala zahtevek v sistemu TARGET2 še isti dan, mora zahtevek prejeti najkasneje 15 minut po času zaprtja sistema TARGET2, ki je praviloma ob 18.00 po času ECB (srednjeevropski čas) ⁽²⁷⁾, ⁽²⁸⁾. Rok za zahtevek za vezavo mejnega depozita se na zadnji delovni dan Eurosistema v obdobju izpolnjevanja obveznih rezerv podaljša za dodatnih 15 minut. V zahtevku je treba navesti znesek depozita za polog v okviru odprte ponudbe.

Znesek, ki ga nasprotna stranka lahko deponira v okviru odprte ponudbe mejnega depozita, ni omejen.

4.2.4 Zapadlost in izračun obresti

Zapadlost depozita v okviru odprte ponudbe mejnega depozita je čez noč. Za nasprotnne stranke, ki so neposredno udeležene v sistemu TARGET2, zapadejo depoziti v okviru odprte ponudbe naslednji dan, ko je sistem TARGET2 operativen, in sicer v trenutku, ko se ta sistem odpre za poslovanje.

Obrestno mero objavi Eurosistem vnaprej, izračuna pa se kot linearna obrestna mera, pri čemer se za štetje dni uporablja konvencija „dejansko število dni/360 dni v letu“. ECB lahko kadar koli spremeni obrestno mero z veljavnostjo ne prej kot naslednji delovni dan Eurosistema ⁽²⁹⁾. Obresti na depozite se plačajo ob zapadlosti depozita.

4.2.5 Ukinitve odprte ponudbe mejnega depozita

Dostop do mejnega depozita se odobri samo v skladu s cilji in splošnimi usmeritvami denarne politike ECB. ECB lahko kadar koli prilagodi pogoje instrumenta ali ga ukine.

POGLAVJE 5

POSTOPKI

5.1 Avkcijski postopki

5.1.1 Splošen opis

Operacije odprtega trga Eurosistema se običajno izvajajo v obliki avkcij. Avkcijski postopki Eurosistema se izvajajo v šestih operativnih korakih, kakor so navedeni v okvirju 3.

Eurosistem razlikuje med dvema različnima avkcijskima postopkoma: standardne avkcije in hitre avkcije. Postopki za standardne in hitre avkcije so enaki, razen rokov izvedbe in kroga nasprotnih strank.

⁽²⁴⁾ Zaradi različnih struktur računov v nacionalnih centralnih bankah lahko med državami euroobmočja obstajajo operativne razlike.

⁽²⁵⁾ Zaradi obstoja različnih struktur računov v nacionalnih centralnih bankah lahko ECB dovoli nacionalnim centralnim bankam uporabljati pogoje dostopa, ki se nekoliko razlikujejo od tistih, ki so navedeni tukaj. Nacionalne centralne banke posredujejo informacije o morebitnih odstopanjih od pogojev dostopa, opisanih v tem dokumentu.

⁽²⁶⁾ Poleg tega je dostop do mejnega depozita dovoljen samo nasprotnim strankam, ki imajo dostop do računa pri NCB, kjer se transakcija lahko poravna, na primer na enotni skupni platformi sistema TARGET2.

⁽²⁷⁾ Poleg tega je dostop do mejnega depozita dovoljen samo nasprotnim strankam, ki imajo dostop do računa pri NCB, kjer se transakcija lahko poravna, na primer na enotni skupni platformi sistema TARGET2.

⁽²⁸⁾ V celotnem dokumentu se izraz „delovni dan Eurosistema“ nanaša na kateri koli dan, ko sta ECB in najmanj ena nacionalna centralna banka odprti za izvajanje operacij denarne politike Eurosistema.

⁽²⁹⁾ Svet ECB običajno odloča o spremembah obrestnih mer, ko ocenjuje naravnost denarne politike na prvi seji v mesecu. Običajno začnejo te odločitve veljati šele na začetku naslednjega obdobja izpolnjevanja obveznih rezerv.

5.1.1.1 Standardne avkcije

Pri standardnih avkcijah lahko poteče največ 24 ur od najave avkcije do pošiljanja obvestil uspešnim ponudnikom (pri čemer je čas med rokom za predložitev protiponudb in objavo dodelitve približno dve uri). Slika 1 prikazuje običajen časovni okvir za operativne korake standardnih avkcij. ECB se lahko odloči, da pri posameznih operacijah prilagodi časovni okvir, če meni, da je to primerno.

Operacije glavnega refinanciranja, operacije dolgoročnejšega refinanciranja in strukturne operacije (razen dokončnih transakcij) se vedno izvajajo v obliki standardnih avkcij. Na standardnih avkcijah lahko sodelujejo nasprotnne stranke, ki izpolnjujejo splošna merila primernosti iz oddelka 2.1.

5.1.1.2 Hitre avkcije

Hitre avkcije se običajno izvedejo v roku 90 minut po prijavi avkcije, obvestila uspešnim ponudnikom pa se pošljejo takoj po objavi rezultatov. Običajni časovni okvir za izvajanje operativnih korakov v hitrih avkcijah je prikazan na sliki 2. ECB se lahko odloči, da pri posameznih operacijah prilagodi časovni okvir, če meni, da je to primerno. Hitre avkcije se uporabljajo izključno pri izvajanju operacij finega uravnavanja. Eurosistem lahko v skladu z merili in postopki iz oddelka 2.2 izbere omejeno število nasprotnih strank za sodelovanje pri hitrih avkcijah.

5.1.1.3 Avkcije s fiksno mero in avkcije z variabilno mero

Eurosistem ima možnost izvajati bodisi avkcije s fiksno mero (licitira se količina) bodisi avkcije z variabilno mero (licitira se obrestna mera). Pri avkciji s fiksno mero ECB vnaprej določi obrestno mero, sodelujoče nasprotnne stranke pa v protiponudbah navedejo denarni znesek posla, ki ga želijo skleniti po fiksni obrestni meri ⁽³⁰⁾. Pri avkciji z variabilno mero nasprotnne stranke v protiponudbah navedejo denarne zneske in obrestne mere, po katerih želijo skleniti posle z NCB ⁽³¹⁾.

OKVIR 3

Operativni koraki avkcijskih postopkov

Korak 1 Najava avkcije

- a. ECB jo najavi prek javnih elektronskih medijev in spletne strani ECB
- b. NCB jo najavi prek nacionalnih elektronskih medijev in neposredno posameznim nasprotnim strankam (po potrebi)

Korak 2 Priprava in predložitev protiponudb s strani nasprotnih strank

Korak 3 Zbiranje protiponudb s strani Eurosistema

Korak 4 Dodelitev in objava rezultatov avkcije

- a. odločitev ECB o dodelitvi
- b. objava rezultatov dodelitve prek javnih elektronskih medijev in spletne strani ECB

Korak 5 Pošiljanje obvestil uspešnim ponudnikom

Korak 6 Poravnava transakcij (glej oddelek 5.3)

5.1.2 Koledar avkcij

5.1.2.1 Operacije glavnega in dolgoročnejšega refinanciranja

Operacije glavnega in dolgoročnejšega refinanciranja se izvajajo v skladu z okvirnim koledarjem, ki ga objavi Eurosistem ⁽³²⁾. Koledar se objavi najmanj tri mesece pred začetkom leta, za katerega velja. Običajni trgovalni dnevi za operacije glavnega in dolgoročnejšega refinanciranja so navedeni v tabeli 2. ECB si prizadeva zagotoviti, da v operacijah glavnega in dolgoročnejšega refinanciranja lahko sodelujejo nasprotnne stranke v vseh državah članicah. ECB zato pri pripravi koledarja za te operacije upošteva praznike v posameznih državah članicah in ustrezno prilagodi običajni razpored.

⁽³⁰⁾ Pri avkcijah valutnih zamenjav s fiksno mero ECB za posamezno operacijo določi swap točke, nasprotnne stranke pa licitirajo znesek osnovne valute, ki ga želijo prodati (in ponovno kupiti) ali kupiti (in ponovno prodati) po navedeni meri.

⁽³¹⁾ Pri avkcijah valutnih zamenjav z variabilno mero nasprotnne stranke v protiponudbah navedejo znesek osnovne valute in kotacijo swap točk, po katerih želijo skleniti posel.

⁽³²⁾ Koledar avkcij Eurosistema je objavljen na spletni strani ECB na naslovu www.ecb.europa.eu, kakor tudi na spletnih straneh Eurosistema (glej dodatek 5).

5.1.2.2 Strukturne operacije

Strukturne operacije, ki se izvajajo v obliki standardnih avkcij, se ne izvajajo po vnaprej določenem koledarju. Običajno se izvajajo in poravnava samo ob dnevih, ki so delovni dnevi NCB ⁽³³⁾ v vseh državah članicah.

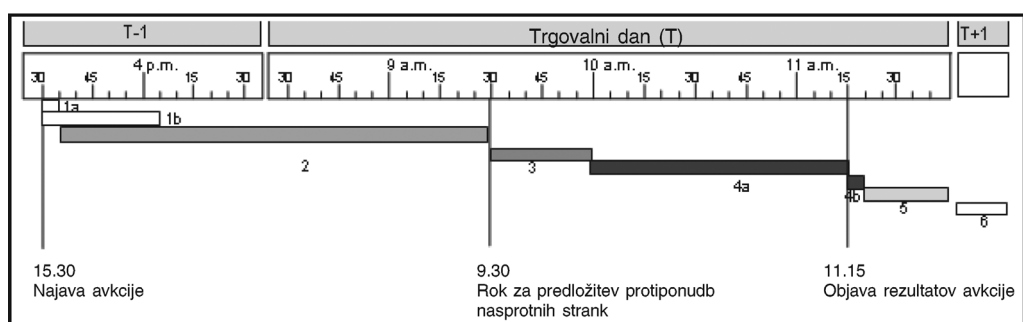
5.1.2.3 Operacije finega uravnavanja

Operacije finega uravnavanja se ne izvajajo po vnaprej določenem koledarju. ECB se lahko odloči, da izvede operacije finega uravnavanja na kateri koli delovni dan Eurosistema. V teh operacijah sodelujejo samo NCB držav članic, v katerih so trgovalni dan, dan poravnave in dan izplačila delovni dnevi NCB.

Slika 1

Običajni časovni okvir za izvajanje operativnih korakov v standardnih avkcijah

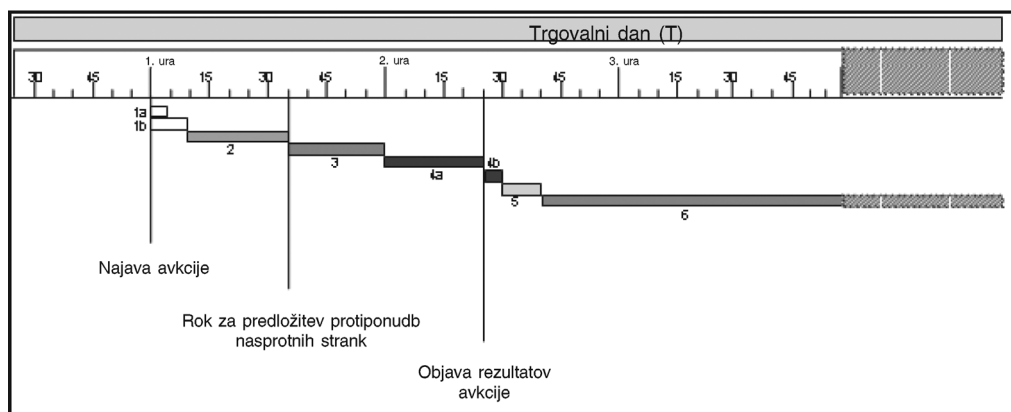
(naveden je čas, ki ga uporablja ECB (srednjeevropski čas))

Opomba: številke se nanašajo na operativne korake, kakor so opredeljeni v okvirju 3.

Slika 2

Običajni časovni okvir za izvajanje operativnih korakov v hitrih avkcijah

Opomba: številke se nanašajo na operativne korake, kakor so opredeljeni v okvirju 3.

Tabela 2

Običajni trgovalni dnevi za operacije glavnega in dolgoročnejšega refinanciranja

Vrsta operacije	Običajni trgovalni dan (T)
Operacije glavnega refinanciranja	vsak torek
Operacije dolgoročnejšega refinanciranja	zadnja sreda vsakega koledarskega meseca ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Zaradi božičnih praznikov se decembrska operacija prestavi na zgodnejši termin, običajno za en teden, tj. na predhodno sredo v tem mesecu.

⁽³³⁾ V celotnem dokumentu se izraz „delovni dan NCB“ nanaša na kateri koli dan, ko je NCB določene države članice odprta za izvajanje operacij denarne politike Eurosistema. V nekaterih državah članicah so lahko podružnice NCB zaprte na delovni dan NCB zaradi lokalnih ali regionalnih praznikov. V teh primerih je zadevna NCB odgovorna, da vnaprej obvesti nasprotno stranko o postopkih za transakcije, ki vključujejo te podružnice.

5.1.3 Najava avkcij

Standardne avkcije Eurosistema se javno najavijo prek elektronskih medijev in spletne strani ECB. Poleg tega lahko NCB o avkciji neposredno obvestijo nasprotno stranke, ki nimajo dostopa do elektronskih medijev. Javna najava avkcije običajno vsebuje naslednje podatke:

- (a) referenčna številka avkcije;
- (b) datum avkcije;
- (c) vrsta operacije (povečevanje ali umikanje likvidnosti in vrsta instrumenta denarne politike, ki se bo uporabil);
- (d) zapadlost operacije;
- (e) vrsta avkcije (avkcija s fiksno mero ali avkcija z variabilno mero);
- (f) metoda dodelitve (avkcija nizozemskega tipa ali avkcija ameriškega tipa, kakor je opredeljeno v oddelku 5.1.5);
- (g) predvideni obseg operacije (običajno samo pri operacijah dolgoročnejšega refinanciranja);
- (h) fiksna obrestna mera/cena/swap točke (pri avkcijah s fiksno mero);
- (i) najnižja/najvišja izključna obrestna mera/cena/swap točke (če je predvideno);
- (j) datum začetka in datum zapadlosti operacije (če je predvideno) ali datum valutacije in datum zapadlosti instrumenta (pri izdaji dolžniških certifikatov ECB);
- (k) valute, uporabljene v operaciji, in osnovna valuta (pri valutnih zamenjavah);
- (l) referenčni promptni devizni tečaj, ki se uporablja za izračun protiponudbe (pri valutnih zamenjavah);
- (m) zgornja meja protiponudbe (če je predvideno);
- (n) najnižji posamezni znesek dodelitve (če je predvideno);
- (o) najnižja stopnja dodelitve (če je predvideno);
- (p) rok za predložitev protiponudb;
- (q) nominalna vrednost certifikatov (pri izdaji dolžniških certifikatov ECB); in
- (r) koda ISIN izdaje (pri izdaji dolžniških certifikatov ECB).

Zaradi izboljšanja preglednosti operacij finega uravnavanja Eurosistem hitre avkcije običajno javno najavi vnaprej. V izrednih okoliščinah se ECB lahko odloči, da hitrih avkcij ne bo javno najavila vnaprej. Najava hitrih avkcij poteka po enakih postopkih kakor za standardne avkcije. Pri hitri avkciji, ki ni javno najavljena vnaprej, NCB neposredno stopijo v stik z izbranimi nasprotnimi strankami. Pri hitri avkciji, ki je javno najavljena, pa imajo NCB možnost, da neposredno stopijo v stik z izbranimi nasprotnimi strankami.

5.1.4 Priprava in predložitev protiponudb s strani nasprotnih strank

Protiponudbe nasprotnih strank morajo biti pripravljene v skladu z vzorcem, ki ga za zadevno operacijo določijo NCB. Protiponudbe je treba predložiti NCB države članice, v kateri ima institucija poslovno enoto (sedež ali podružnico). Protiponudbe ene institucije lahko predloži samo ena poslovna enota (bodisi sedež ali izbrana podružnica) v vsaki državi članici.

Pri avkcijah s fiksno mero morajo nasprotno stranke v svojih protiponudbah navesti denarni znesek, v višini katerega so pripravljene skleniti posel z NCB ⁽³⁴⁾.

Pri avkcijah z variabilno mero lahko nasprotno stranke predložijo do deset protiponudb z različnimi obrestnimi merami/cenami/swap točkami. V izrednih okoliščinah lahko Eurosistem omeji število protiponudb, ki se lahko predložijo pri avkcijah z variabilno mero. Nasprotno stranke morajo v vsaki protiponudbi navesti denarni znesek, v višini katerega so pripravljene skleniti posel z NCB, in ustrezno obrestno mero ⁽³⁵⁾, ⁽³⁶⁾. Licitirane obrestne mere morajo biti izražene kot mnogokratnik 0,01 odstotne točke. Pri operacijah valutnih zmenjav z variabilno mero je treba swap točke kotirati v skladu s splošnimi tržnimi običaji, protiponudbe pa morajo biti izražene kot mnogokratnik 0,01 swap točke.

⁽³⁴⁾ Pri valutnih zamenjavah s fiksno mero se mora navesti znesek v osnovni valuti, v višini katerega je nasprotna stranka pripravljena skleniti posel z Eurosistemom.

⁽³⁵⁾ V zvezi z izdajo dolžniških certifikatov ECB lahko ECB odloči, da morajo protiponudbe vsebovati licitirano ceno in ne obrestne mere. V takšnih primerih se morajo cene navesti kot odstotek nominalnega zneska.

⁽³⁶⁾ Pri valutnih zamenjavah z variabilno mero je treba navesti znesek v osnovni valuti, v višini katerega je nasprotna stranka pripravljena skleniti posel z Eurosistemom, ter ustrezne swap točke.

Pri operacijah glavnega refinanciranja znaša najnižji znesek protiponudbe 1 000 000 EUR. Protiponudbe, ki ta znesek presegajo, morajo biti izražene kot mnogokratnik 100 000 EUR. Isti najnižji znesek protiponudbe in mnogokratnik veljata tudi za operacije finega uravnavanja in strukturne operacije. Najnižji znesek protiponudbe se uporablja pri vsaki posamezni licitirani višini obrestne mere/cene/swap točk.

Pri operacijah dolgoročnejšega refinanciranja vsaka NCB določi najnižji znesek protiponudbe v razponu od 10 000 EUR do 1 000 000 EUR. Protiponudbe, ki presegajo najnižji določeni znesek protiponudbe, morajo biti izražene kot mnogokratnik 10 000 EUR. Najnižji znesek protiponudbe se uporablja pri vsaki posamezni licitirani višini obrestne mere.

ECB lahko določi zgornjo mejo protiponudbe, da bi preprečila nesorazmerno visoke protiponudbe. Vsaka tovrstna omejitev zgornje meje protiponudbe se vedno navede v javni najavi avkcije.

Od nasprotnih strank se pričakuje, da imajo za kritje zneska, ki jim je bil dodeljen, vedno na razpolago zadostno količino primerne finančne premoženja za zavarovanje terjatev ⁽³⁷⁾. Pogodbeni dogovori ali predpisi, ki jih uporablja zadevna NCB, dovoljujejo naložiti kazen, če nasprotna stranka ne prenese zadostne količine finančne premoženja za zavarovanje terjatev ali denarnih sredstev za poravnavo zneska, ki ji je bil dodeljen na avkciji.

Nasprotne stranke lahko umaknejo protiponudbe do roka za oddajo protiponudb. Protiponudbe, predložene po roku, določenem v najavi avkcije, so neveljavne. O upoštevanju skrajnega roka presoja NCB. NCB zavrže vse protiponudbe nasprotne stranke, če skupni znesek protiponudb presega zgornjo mejo protiponudb, ki jo določi ECB. NCB prav tako zavrže vsako protiponudbo, ki je pod spodnjim zneskom protiponudbe ali ki je pod najnižjo ali nad najvišjo izklicno obrestno mero/ceno/swap točkami. Poleg tega lahko NCB zavrže protiponudbe, ki niso popolne ali niso pripravljene v skladu z vzorcem. Če se protiponudba zavrže, zadevna NCB o svoji odločitvi obvesti nasprotno stranko pred dodelitvijo.

5.1.5 Postopki za dodelitev na avkcijah

5.1.5.1 Avkcije s fiksno mero

Pri dodelitvi na avkciji s fiksno mero se protiponudbe, ki so jih predložile nasprotne stranke, seštejejo. Če skupni znesek protiponudb presega skupni znesek likvidnosti za dodelitev, se predložene protiponudbe sprejmejo sorazmerno glede na razmerje med zneskom za dodelitev in skupnim zneskom protiponudb (glej okvir 4). Znesek, dodeljen vsaki nasprotni stranki, se zaokroži na najbližji euro. ECB se lahko odloči, da vsakemu ponudniku na avkciji s fiksno mero dodeli najnižji znesek/stopnjo dodelitve.

OKVIR 4

Dodelitev na avkcijah s fiksno mero

Odstotek dodelitve je:

$$all \% = \frac{A}{\sum_{i=1}^n a_i}$$

Znesek dodelitve i-ti nasprotni stranki je:

$$all_i = all\% \times (a_i)$$

kjer je:

A = skupni dodeljeni znesek

n = skupno število nasprotnih strank

a_i = ponujeni znesek i-te nasprotne stranke

all% = odstotek dodelitve

all_i = skupni znesek, dodeljen i-ti nasprotni stranki

5.1.5.2 Avkcije z variabilno mero v eurih

Pri dodelitvi na avkcijah z variabilno mero v eurih, na katerih Eurosistem povečuje likvidnost, se protiponudbe razvrstijo po padajočem vrstnem redu glede na licitirano obrestno mero. Najprej se sprejmejo protiponudbe z najvišjimi obrestnimi merami, nato pa se sprejemajo protiponudbe z vedno nižjimi obrestnimi merami, dokler se ne izčrpa celotni znesek za dodelitev. Če pri najnižji sprejeti obrestni meri (tj. pri mejni obrestni meri) skupni znesek protiponudb presega preostali znesek za dodelitev, se preostali znesek razdeli med protiponudbe sorazmerno glede na razmerje med preostalim zneskom za dodelitev in skupnim zneskom protiponudb pri mejni obrestni meri (glej okvir 5). Znesek, dodeljen vsaki nasprotni stranki, se zaokroži na najbližji euro.

⁽³⁷⁾ Ali da imajo vedno na razpolago denarna sredstva za poravnavo v primeru operacij umikanja likvidnosti.

Pri dodelitvi na avkcijah z variabilno mero, na katerih Eurosistem umika likvidnost (takšne avkcije se lahko uporabljajo za izdajo dolžniških certifikatov ECB in zbiranje vezanih depozitov), se protiponudbe razvrstijo po naraščajočem vrstnem redu licitiranih obrestnih mer (ali padajočem vrstnem redu licitiranih cen). Najprej se sprejmejo protiponudbe z najnižjimi obrestnimi merami (najvišjimi cenami), nato pa se sprejemajo protiponudbe z vedno višjimi obrestnimi merami (nižjimi cenami), dokler se ne izčrpa celoten znesek likvidnosti, ki jo želi Eurosistem z operacijo umakniti. Če pri najvišji sprejeti obrestni meri (najnižji ceni) (tj. pri mejni obrestni meri/ceni) skupni znesek protiponudb presega preostali znesek za dodelitev, se preostali znesek razdeli med protiponudbe sorazmerno glede na razmerje med preostelim zneskom za dodelitev in skupnim zneskom protiponudb pri mejni obrestni meri/ceni (glej okvir 5). Pri izdaji dolžniških certifikatov ECB se znesek, dodeljen vsaki nasprotni stranki, zaokroži na najbližji mnogokratnik nominalne vrednosti dolžniških certifikatov ECB. Pri drugih operacijah umikanja likvidnosti se znesek, dodeljen vsaki nasprotni stranki, zaokroži na najbližji euro.

ECB se lahko odloči, da vsakemu uspešnemu ponudniku na avkciji z variabilno mero dodeli najnižji znesek dodelitve.

OKVIR 5

Dodelitev na avkcijah z variabilno mero v eurih

(primer se nanaša na avkcije, kjer se licitira obrestna mera)

Odstotek dodelitve pri mejni obrestni meri je:

$$all\%(r_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)}{a(r_m)}$$

Znesek dodelitve i-ti nasprotni stranki pri mejni obrestni meri je:

$$all(r_m)_i = all\%(r_m) \times a(r_m)_i$$

Skupni znesek, dodeljen i-ti nasprotni stranki, je:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)_i + all(r_m)_i$$

kjer je:

A = skupni dodeljeni znesek

r_s = s-ta obrestna mera, ki jo licitirajo nasprotne stranke

n = skupno število nasprotnih strank

$a(r_s)_i$ = znesek, ki ga pri s-ti obrestni meri (r_s) licitira i-ta nasprotna stranka

$a(r_s)$ = skupni znesek protiponudb pri s-ti obrestni meri (r_s)

$$a(r_s) = \sum_{i=1}^n a(r_s)_i$$

r_m = mejna obrestna mera:

$r_1 \geq r_s \geq r_m$ pri avkciji za povečevanje likvidnosti

$r_m \geq r_s \geq r_1$ pri avkciji za umikanje likvidnosti

r_{m-1} = obrestna mera pred mejno obrestno mero (zadnja obrestna mera, pri kateri se protiponudbe v celoti sprejmejo):

$r_{m-1} > r_m$ pri avkciji za povečevanje likvidnosti

$r_m > r_{m-1}$ pri avkciji za umikanje likvidnosti

$all\%(r_m)$ = odstotek dodelitve pri mejni obrestni meri

$all(r_s)_i$ = dodelitev i-ti nasprotni stranki pri s-ti obrestni meri

all_i = skupni znesek, dodeljen i-ti nasprotni stranki

5.1.5.3 Avkcije valutnih zamenjav z variabilno mero

Pri dodelitvi na avkcijah valutnih zamenjav z variabilno mero, na katerih Eurosistem povečuje likvidnost, se protiponudbe razvrstijo po naraščajočem vrstnem redu glede na kotirane swap točke ⁽³⁸⁾. Najprej se sprejmejo protiponudbe z najnižjimi kotacijami swap točk, nato pa se sprejemajo protiponudbe z vedno višjimi kotacijami swap točk, dokler se ne izčrpa celotni znesek za dodelitev v osnovni valuti. Če pri najvišji sprejeti kotaciji swap točk (tj. pri mejni kotaciji swap točk) skupni znesek protiponudb presega preostali znesek za dodelitev, se preostali znesek razdeli med protiponudbe sorazmerno glede na razmerje med preostalim zneskom za dodelitev in skupnim zneskom protiponudb pri mejni kotaciji swap točk (glej okvir 6). Znesek, dodeljen vsaki nasprotni stranki, se zaokroži na najbližji euro.

Pri dodelitvi na avkcijah valutnih zamenjav z variabilno mero, na katerih Eurosistem umika likvidnost, se protiponudbe razvrstijo po padajočem vrstnem redu licitiranih kotacij swap točk. Najprej se sprejmejo protiponudbe z najvišjimi kotacijami swap točk, nato pa se sprejemajo naslednje nižje kotacije swap točk, dokler se ne izčrpa celotni znesek v osnovni valuti, namenjen za umik. Če pri najnižji sprejeti kotaciji swap točk (tj. pri mejni kotaciji swap točk) skupni znesek protiponudb presega preostali znesek za dodelitev, se preostali znesek razdeli med protiponudbe sorazmerno glede na razmerje med preostalim zneskom za dodelitev in skupnim zneskom protiponudb pri mejni kotaciji swap točk (glej okvir 6). Znesek, dodeljen vsaki nasprotni stranki, se zaokroži na najbližji euro.

5.1.5.4 Vrsta avkcije

Pri avkcijah z variabilno mero lahko Eurosistem uporabi postopek za avkcije z enotno mero ali avkcije z različnimi merami. Pri avkciji z enotno mero (avkcija nizozemskega tipa) je dodelitvena obrestna mera/cena/swap točke, ki se uporablja za vse sprejete protiponudbe, enaka mejni obrestni meri/ceni/swap točkam (tj. tisti, pri kateri se izčrpa skupni znesek za dodelitev). Pri avkciji z različnimi merami (avkcija ameriškega tipa) je dodelitvena obrestna mera/cena/swap točke enaka obrestnim meram/cenam/swap točkam, ponujenim za vsako posamezno protiponudbo.

OKVIR 6

Dodelitev na avkcijah valutnih zamenjav z variabilno mero

Odstotek dodelitve pri mejni kotaciji swap točk je:

$$all\% (\Delta_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)}{a(\Delta_m)}$$

Znesek dodelitve *i*-ti nasprotni stranki pri mejni kotaciji swap točk je:

$$all (\Delta_m)_i = all\% (\Delta_m) \times a(\Delta_m)_i$$

Skupni znesek, dodeljen *i*-ti nasprotni stranki, je:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)_i + all(\Delta_m)_i$$

kjer je:

A = skupni dodeljeni znesek

Δ_s = *s*-ta kotacija swap točk, ki jo licitirajo nasprotne stranke

n = skupno število nasprotnih strank

$a(\Delta_s)_i$ = znesek pri *s*-ti kotaciji swap točk (Δ_s), ki ga licitira *i*-ta nasprotna stranka

$a(\Delta_s)$ = skupni znesek protiponudb pri *s*-ti kotaciji swap točk (Δ_s)

$$a(\Delta_s) = \sum_{i=1}^n a(\Delta_s)_i$$

Δ_m = mejna kotacija swap točk:

$\Delta_m \geq \Delta_s \geq \Delta_1$ pri valutni zamenjavi za povečevanje likvidnosti

$\Delta_1 \geq \Delta_s \geq \Delta_m$ pri valutni zamenjavi za umikanje likvidnosti

Δ_{m-1} = kotacija swap točk pred mejno kotacijo swap točk (zadnja kotacija swap točk, pri kateri se protiponudbe v celoti sprejmejo):

⁽³⁸⁾ Kotacije swap točk se razvrstijo po naraščajočem vrstnem redu, ob upoštevanju predznaka kotacije, ki je odvisen od predznaka obrestne razlike med tujo valuto in eurom. Če je za dano ročnost valutne zamenjave obrestna mera za tujo valuto višja od ustrezne obrestne mere za euro, je kotacija swap točke pozitivna (tj. euro kotira s premijo glede na tujo valuto). Če je, nasprotno, obrestna mera za tujo valuto nižja od ustrezne obrestne mere za euro, je kotacija swap točke negativna (tj. euro kotira z diskontom glede na tujo valuto).

$\Delta_m > \Delta_{m-1}$	pri valutni zamenjavi za povečevanje likvidnosti
$\Delta_{m-1} > \Delta_m$	pri valutni zamenjavi za umikanje likvidnosti
$all\%(\Delta_m)$	= odstotek dodelitve pri mejni kotaciji swap točk
$all(\Delta)_i$	= dodelitev i -ti nasprotni stranki pri s -ti kotaciji swap točke
all_i	= skupni znesek, dodeljen i -ti nasprotni stranki

5.1.6 Objava rezultatov avkcije

Rezultati standardnih in hitrih avkcij se javno objavijo prek elektronskih medijev in spletne strani ECB. Poleg tega lahko NCB o rezultatih dodelitve neposredno obvestijo nasprotno stranko, ki nimajo dostopa do elektronskih medijev. Javno sporočilo o rezultatih avkcije običajno vsebuje naslednje podatke:

- (a) referenčna številka avkcije;
- (b) datum avkcije;
- (c) vrsta operacije;
- (d) zapadlost operacije;
- (e) skupni znesek protiponudb s strani nasprotnih strank Eurosistema;
- (f) število ponudnikov;
- (g) valute, uporabljene v operaciji (pri valutnih zamenjavah);
- (h) skupni dodeljeni znesek;
- (i) odstotek dodelitve (pri avkcijah s fiksno mero);
- (j) promptni devizni tečaj (pri valutnih zamenjavah);
- (k) sprejeta mejna obrestna mera/cena/swap točke in odstotek dodelitve pri mejni obrestni meri/ceni/swap točkah (pri avkcijah z variabilno mero);
- (l) najnižja izklicna obrestna mera/cena/swap točke, najvišja izklicna obrestna mera/cena/swap točke in tehtana povprečna obrestna mera dodelitve (pri avkcijah z različnimi obrestnimi merami);
- (m) datum začetka in datum zapadlosti operacije (če je predvideno) ali datum valutacije in datum zapadlosti instrumenta (pri izdaji dolžniških certifikatov ECB);
- (n) najnižji posamezni znesek dodelitve (če je predvideno);
- (o) najnižja stopnja dodelitve (če je predvideno);
- (p) nominalna vrednost certifikatov (pri izdaji dolžniških certifikatov ECB); in
- (q) koda ISIN izdaje (pri izdaji dolžniških certifikatov ECB).

NCB obvestijo uspešne ponudnike o rezultatih dodelitve neposredno.

5.2 Postopki za dvostranske operacije

5.2.1 Splošen opis

NCB lahko izvajajo operacije na podlagi dvostranskih postopkov. Ti postopki se lahko uporabljajo za operacije finega uravnavanja na odprtem trgu in strukturne dokončne operacije ⁽³⁹⁾. V širšem smislu so opredeljeni kot kateri koli postopki, v katerih Eurosistem izvede transakcijo z eno ali nekaj nasprotnimi strankami brez uporabe avkcijskega postopka. Tu lahko razlikujemo med dvema različnima vrstama dvostranskih postopkov: operacije, pri katerih Eurosistem neposredno stopi v stik z nasprotnimi strankami, in operacije, ki se izvajajo prek borz vrednostnih papirjev in tržnih posrednikov.

5.2.2 Neposredni stik z nasprotnimi strankami

Pri tem postopku NCB neposredno stopijo v stik z eno ali nekaj domačimi nasprotnimi strankami, izbranimi v skladu z merili iz oddelka 2.2. V skladu z natančnimi navodili ECB se NCB odločijo, ali bodo sklenile posel z nasprotnimi strankami. Transakcije se poravnajo prek NCB.

Če bi Svet ECB odločil, da lahko v izrednih okoliščinah dvostranske operacije izvaja tudi sama ECB (ali ena ali nekaj NCB, ki bi delovale kot operativna enota ECB), bi se postopki za tovrstne operacije ustrezno prilagodili. V tem primeru bi ECB (oziroma ena ali več NCB v vlogi operativne enote ECB) neposredno stopila v stik z eno ali

⁽³⁹⁾ Svet ECB lahko odloči, da lahko v izrednih okoliščinah te operacije izvaja tudi sama ECB.

nekaj nasprotnimi strankami v euroobmočju, izbranimi v skladu z merili iz oddelka 2.2. ECB (oziroma ena ali več NCB v vlogi operativne enote ECB) bi se odločila, ali bo sklenila posel z nasprotnimi strankami. Transakcije bi se kljub temu poravnale decentralizirano prek NCB.

Dvostranske operacije prek neposrednega stika z nasprotnimi strankami se lahko uporabijo za povratne transakcije, dokončne transakcije, valutne zamenjave in zbiranje vezanih depozitov.

5.2.3 Operacije, izvedene prek borz vrednostnih papirjev in tržnih posrednikov

NCB lahko izvajajo dokončne transakcije prek borz vrednostnih papirjev in tržnih posrednikov. Pri teh operacijah krog nasprotnih strank ni vnaprej omejen, postopki pa so prilagojeni tržnim običajem, ki veljajo za dolžniške instrumente, za katere se sklepajo posli.

5.2.4 Najava dvostranskih operacij

Dvostranske operacije se običajno javno ne najavijo vnaprej. Poleg tega se lahko ECB odloči, da rezultatov dvostranskih operacij ne bo javno objavila.

5.2.5 Delovni dnevi

ECB se lahko odloči, da bo dvostranske operacije finega uravnavanja izvedla na kateri koli delovni dan Eurosistema. V teh operacijah sodelujejo samo NCB držav članic, v katerih so trgovalni dan, dan poravnave in dan izplačila delovni dnevi NCB.

Dokončne dvostranske operacije za strukturne namene se običajno izvajajo in poravnava samo na dneve, ki so delovni dnevi NCB v vseh državah članicah.

5.3 Postopki poravnave

5.3.1 Splošen opis

Denarne transakcije, povezane z uporabo odprtih ponudb Eurosistema ali sodelovanjem pri operacijah odprtega trga, se poravnajo prek računov nasprotnih strank pri NCB ali preko računov poravnalnih bank udeleženk v sistemu TARGET2. Denarne transakcije se poravnajo šele po (ali ob) dokončnem prenosu finančnega premoženja za zavarovanje terjatev pri operaciji. To pomeni, da je treba primerno finančno premoženje za zavarovanje terjatev bodisi vnaprej deponirati na skrbniškem računu pri NCB bodisi poravnati po načelu dostave proti plačilu znotraj dneva pri ustrezni NCB. Prenos finančnega premoženja za zavarovanje terjatev se izvrši prek računov za poravnavo poslov z vrednostnimi papirji nasprotnih strank pri SPVP, ki izpolnjujejo minimalne standarde ECB⁽⁴⁰⁾. Nasprotni stranke brez skrbniškega računa pri NCB ali brez računa za poravnavo poslov z vrednostnimi papirji pri SPVP, ki izpolnjuje minimalne standarde ECB, lahko transakcije s finančnim premoženjem za zavarovanje terjatev poravnajo prek računa za poravnavo poslov z vrednostnimi papirji ali skrbniškega računa korespondenčne kreditne institucije.

Ostale določbe v zvezi s postopki poravnave so opredeljene v pogodbenih dogovorih, ki jih uporabljajo NCB (ali ECB) za posamezne instrumente denarne politike. Postopki poravnave v posameznih NCB se lahko zaradi različnih nacionalnih zakonodaj in operativnih praks med seboj nekoliko razlikujejo.

Tabela 3

Običajni datumi poravnave za operacije odprtega trga Eurosistema⁽¹⁾

Instrument denarne politike	Datum poravnave za operacije v obliki standardnih avkcij	Datum poravnave za operacije v obliki hitrih avkcij ali dvostranskih postopkov
Povratne transakcije	T + 1 ⁽²⁾	T
Dokončne transakcije	—	V skladu s tržnimi običaji za finančno premoženje za zavarovanje terjatev
Izdaja dolžniških certifikatov ECB	T + 2	—
Valutne zamenjave	—	T, T + 1 ali T + 2
Zbiranje vezanih depozitov	—	T

⁽¹⁾ T se nanaša na trgovalni dan. Datum poravnave je na delovni dan Eurosistema.

⁽²⁾ Če običajni datum poravnave za operacije glavnega ali dolgoročnejšega refinanciranja sovpada s praznikom, lahko ECB določi drug datum poravnave, z možnostjo poravnave na trgovalni dan. Datumi poravnave za operacije glavnega ali dolgoročnejšega refinanciranja se določijo vnaprej v koledarju avkcij Eurosistema (glej oddelek 5.1.2).

⁽⁴⁰⁾ Opis standardov za uporabo primernih SPVP v euroobmočju in posodobljen seznam primernih povezav med temi sistemi je na spletni strani ECB na naslovu www.ecb.europa.eu.

5.3.2 Poravnava operacij odprtega trga

Operacije odprtega trga v obliki standardnih avkcij (tj. operacije glavnega refinanciranja, operacije dolgoročnejšega refinanciranja in strukturne operacije) se običajno poravnajo na prvi dan po trgovanem dnevu, ko so odprti sistem TARGET2 in vsi ustrezni SPVP. Pri izdaji dolžniških certifikatov ECB pa se poravnava izvede na drugi dan po trgovanem dnevu, ko so odprti sistem TARGET2 in vsi ustrezni SPVP. Eurosistem si načeloma prizadeva poravnati transakcije v zvezi s svojimi operacijami odprtega trga istočasno v vseh državah članicah z vsemi nasprotnimi strankami, ki so zagotovile zadostno finančno premoženje za zavarovanje terjatev. Vendar se lahko zaradi operativnih omejitev in tehničnih značilnosti SPVP časovna razporeditev na dan poravnave operacij odprtega trga znotraj euroobmočja med seboj razlikuje. Čas poravnave operacij glavnega in dolgoročnejšega refinanciranja običajno sovpada s časom izplačila prejšnje operacije z ustrežno zapadlostjo.

Eurosistem si prizadeva operacije odprtega trga na podlagi hitrih avkcij in dvostranskih postopkov poravnati na trgovni dan. Vendar lahko Eurosistem zaradi operativnih razlogov občasno določi druge datume poravnave za te operacije, zlasti za dokončne transakcije in valutne zamenjave (glej tabelo 3).

5.3.3 Postopki ob koncu dneva

Postopki ob koncu dneva so opredeljeni v dokumentaciji v zvezi s sistemom TARGET2. Praviloma je čas zaprtja sistema TARGET2 ob 18.00 po času ECB (srednjeevropski čas). Po času zaprtja se nadaljnji plačilni nalogi za obdelavo v sistemu TARGET2 ne sprejemajo, čeprav so preostali plačilni nalogi, ki so bili sprejeti pred časom zaprtja, še vedno v obdelavi. Nasprotnne stranke morajo zahteve za dostop do odprte ponudbe mejnega posojila ali mejnega depozita predložiti ustrezni NCB najkasneje 15 minut po času zaprtja sistema TARGET2. Rok za zahtevek za dostop do odprtih ponudb Eurosistema se na zadnji delovni dan Eurosistema v obdobju izpolnjevanja obveznih rezerv podaljša za dodatnih 15 minut.

Negativna stanja na poravnalnih računih primernih nasprotnih strank v sistemu TARGET2, ki ostanejo po zaključku kontrolnih postopkov ob koncu dneva, se avtomatično štejejo kot zahtevek za dostop do mejnega posojila (glej oddelek 4.1).

POGLAVJE 6

PRIMERNO FINANČNO PREMOŽENJE

6.1 Splošen opis

Člen 18.1 Statuta ESCB dovoljuje, da ECB in NCB sklepajo posle na finančnih trgih z dokončnimi nakupi in prodajami ali na podlagi pogodb o začasni prodaji, in zahteva, da se vsi kreditni posli Eurosistema sklepajo na podlagi ustreznega zavarovanja. Zato vse operacije Eurosistema za povečevanje likvidnosti temeljijo na finančnem premoženju za zavarovanje terjatev, ki ga zagotovijo nasprotnne stranke bodisi v obliki prenosa imetništva nad finančnim premoženjem (v primeru dokončnih poslov ali pogodb o začasni prodaji) bodisi v obliki zastave premoženja, odstopa terjatve ali zavarovanja (*charge*) (v primeru zavarovanih posojil) ⁽⁴¹⁾.

Za zaščito Eurosistema pred izgubami v njegovih operacijah denarne politike in za zagotovitev enake obravnave nasprotnih strank, kakor tudi za povečanje operativne učinkovitosti in preglednosti, mora finančno premoženje za zavarovanje terjatev izpolnjevati določena merila, da bi bilo primerno za operacije denarne politike Eurosistema. Eurosistem je razvil enoten okvir primernega finančnega premoženja, ki je skupen za vse kreditne posle Eurosistema. Enoten okvir (imenovan tudi „enotna lista“) je začel veljati 1. januarja 2007 in je nadomestil sistem z dvema listama, ki je veljal od začetka tretje faze ekonomske in monetarne unije.

Enotni okvir obsega dve vrsti finančnega premoženja, in sicer tržno finančno premoženje in netržno finančno premoženje. Med njima ni razlik glede kvalitete finančnega premoženja in njegove primernosti za različne vrste operacij denarne politike Eurosistema, razen tega, da se netržno finančno premoženje v Eurosistemu ne uporablja za dokončne transakcije. Finančno premoženje, ki je primerno za operacije denarne politike Eurosistema, se lahko uporablja tudi kot finančno premoženje za zavarovanje terjatev pri posojilu čez dan.

Merila primernosti za obe vrsti finančnega premoženja so poenotena za celotno euroobmočje in določena v oddelku 6.2 ⁽⁴²⁾. Da bi zagotovili, da obe vrsti finančnega premoženja izpolnjujeta enake bonitetne standarde, je Eurosistem vzpostavil bonitetni okvir Eurosistema, ki temelji na različnih bonitetnih virih. Postopki in pravila, s katerimi Eurosistem določa in nadzira zahtevane „visoke bonitetne standarde“ za vse primerno zavarovanje, so

⁽⁴¹⁾ Tudi dokončne in povratne operacije odprtega trga za umikanje likvidnosti temeljijo na finančnem premoženju za zavarovanje terjatev. Za finančno premoženje za zavarovanje terjatev, uporabljeno v povratnih operacijah odprtega trga za umikanje likvidnosti, so merila primernosti enaka tistim, ki veljajo za finančno premoženje za zavarovanje terjatev, ki se uporablja v povratnih operacijah odprtega trga za povečevanje likvidnosti. Pri operacijah za umikanje likvidnosti pa se odbitki pri vrednotenju ne uporabljajo.

⁽⁴²⁾ V vmesnem obdobju do 2013 je za določeno vrsto netržnega finančnega premoženja, bančna posojila, po euroobmočju dopustno odstopanje omejenega števila meril primernosti in operativnih meril (glej oddelek 6.2.2).

opisani v oddelku 6.3. Ukrepi za obvladovanje tveganj in načela vrednotenja, ki veljajo za finančno premoženje za zavarovanje terjatev, so določeni v oddelkih 6.4 in 6.5. Nasprotne stranke Eurosistema lahko uporabijo primerno finančno premoženje tudi preko meje (glej oddelek 6.6).

6.2 Opredelitev primernosti finančnega premoženja za zavarovanje terjatev

ECB oblikuje, vodi in objavlja listo primernega tržnega finančnega premoženja ⁽⁴³⁾. Eurosistem daje pojasnila nasprotnim strankam glede primernosti zavarovanja za Eurosistem samo, če je bilo izdano tržno finančno premoženje ali obstoječe netržno finančno premoženje predloženo Eurosistemu v zavarovanje. Pojasnil pred izdajo tako ni mogoče dobiti.

6.2.1 Merila primernosti za tržno finančno premoženje

Dolžniški certifikati, ki jih izda ECB, ter vsi dolžniški certifikati, ki so jih izdale NCB pred uvedbo eura v njihovi državi članici, so primerni.

Pri določanju primernosti drugega tržnega finančnega premoženja se uporabljajo naslednja merila primernosti (glej tudi tabelo 4):

6.2.1.1 Vrsta finančnega premoženja

Biti mora *dolžniški instrument*, ki ima:

- (a) fiksni, brezpogojen znesek glavnice ⁽⁴⁴⁾; in
- (b) kupon, ki ne more povzročiti negativnega denarnega toka. Poleg tega mora biti kupon eden od naslednjih: (i) brezkuponski; (ii) kupon s fiksno mero; ali (iii) kupon z variabilno mero, vezano na referenčno obrestno mero. Kupon je lahko vezan na spremembo bonitete samega izdajatelja. Poleg tega so primerne tudi obveznice, ki so indeksirane na inflacijo.

Te značilnosti morajo biti ohranjene do dokončnega odplačila obveznosti. Dolžniški instrumenti ne smejo dati pravice do glavnice in/ali obresti, ki so podrejene pravicam imetnikov drugih dolžniških instrumentov istega izdajatelja.

Zahteva (a) ne velja za *listinjene vrednostne papirje*, razen za obveznice, ki jih izdajo kreditne institucije v skladu z merili, določenimi v členu 52 direktive KNPVP ⁽⁴⁵⁾ („krite bančne obveznice“). Eurosistem ocenjuje primernost listinjenih vrednostnih papirjev, razen kritih bančnih obveznic, po naslednjih merilih.

Finančno premoženje, ki ustvarja denarni tok in s katerim so zavarovani listinjeni vrednostni papirji, mora izpolnjevati naslednje zahteve:

- (a) pridobitev takšnega finančnega premoženja mora urejati pravo države članice EU;
- (b) subjekt s posebnim namenom pri listinjenju ga mora pridobiti od originatorja ali posrednika na način, ki ga Eurosistem šteje za „pravo prodajo“, izvršljivo proti tretjim osebam, ter mora biti zunaj dosega originatorja in njegovih upnikov ali posrednika in njegovih upnikov, tudi v primeru originatorjeve ali posrednikove insolventnosti;
- (c) ustvari in izdajatelju ga proda originator ali, če je predvideno, posrednik, ki imata sedež v EGP;
- (d) ne sme vsebovati, v celoti ali delno, dejansko ali potencialno, tranš drugih listinjenih vrednostnih papirjev ⁽⁴⁶⁾. Poleg tega ne sme vsebovati, v celoti ali delno, dejansko ali potencialno, kreditnih zapisov, poslov zamenjav ali drugih izvedenih instrumentov ⁽⁴⁷⁾, ⁽⁴⁸⁾, ali sintetičnih vrednostnih papirjev;

⁽⁴³⁾ Lista je objavljena na spletni strani ECB na naslovu www.ecb.europa.eu in se dnevno posodablja. Tržno finančno premoženje, ki ga izdajo nefinančne družbe, ki nimajo bonitetne ocene katere od zunanjih bonitetnih institucij glede izdaje, izdajatelja ali garanta, ni vključeno na javno listo primernega tržnega finančnega premoženja. Status primernosti za te dolžniške instrumente je odvisen od bonitetne ocene bonitetnega vira, ki ga izbere posamezna nasprotna stranka v skladu s pravili bonitetnega okvira Eurosistema, ki veljajo za bančna posojila, kakor je opisano v oddelku 6.3.3.1.

⁽⁴⁴⁾ Obveznice, ki vključujejo opcijo ali drugo podobno pravico, niso primerne.

⁽⁴⁵⁾ Direktiva 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP) (UL L 302, 17.11.2009, str. 32).

⁽⁴⁶⁾ Ta zahteva ne izključuje listinjenih vrednostnih papirjev, pri katerih sta v strukturo izdaje vključena dva subjekta s posebnim namenom in je v zvezi s tema subjektoma izpolnjena zahteva po „pravi prodaji“, tako da so dolžniški instrumenti, ki jih izda drugi subjekt s posebnim namenom, neposredno ali posredno podprti z izvirnim skladom finančnega premoženja, in da se vsi denarni tokovi iz finančnega premoženja, ki ustvarja denarni tok, prenesejo s prvega na drugi subjekt s posebnim namenom.

⁽⁴⁷⁾ Ta omejitev ne zajema zamenjav, ki se uporabljajo pri transakcijah z listinjenimi vrednostnimi papirji izključno za zavarovanje pred tveganji (*hedging*).

⁽⁴⁸⁾ Listinjeni vrednostni papirji, ki so na listi primernega tržnega finančnega premoženja na dan 10. oktobra 2010, so izvzeti iz te zahteve in ostanejo primerni do 9. oktobra 2011.

- (e) če gre za bančna posojila, morajo imeti dolžniki in upniki sedež (če so fizične osebe, pa morajo biti rezidenti) v EGP, kjer se mora tudi nahajati zadevno zavarovanje, če pride v poštev. Pravo, ki ureja ta bančna posojila, mora biti pravo države EGP. Če gre za obveznice, morajo njihovi izdajatelji imeti sedež v EGP, izdane morajo biti v državi EGP po pravu države EGP in zadevno zavarovanje se mora nahajati v EGP⁽⁴⁹⁾.

Za primere, ko imajo originatorji ali, če je predvideno, posredniki sedež v euroobmočju ali v Združenem kraljestvu, je Eurosistem preveril, da v teh pravnih sistemih ni strogih določb o razveljavitvi prodaje premoženja. Če ima originator ali, če je predvideno, posrednik sedež v drugi državi EGP, se lahko listinjeni vrednostni papirji štejejo za primerne samo, če se Eurosistem prepriča, da bi bile njegove pravice ustrezno zavarovane pred določbami o razveljavitvi prodaje premoženja po pravu zadevne države EGP, ki jih Eurosistem šteje za pomembne. V ta namen je treba, preden se listinjeni vrednostni papirji lahko štejejo za primerne, predložiti neodvisno pravno oceno v obliki, sprejemljivi za Eurosistem, ki vsebuje upoštevana pravila o razveljavitvi prodaje premoženja v tej državi⁽⁵⁰⁾. Eurosistem lahko za potrebe odločanja o tem, ali so njegove pravice ustrezno zavarovane pred pravili o razveljavitvi prodaje premoženja, zahteva druge dokumente, vključno s potrdilom o solventnosti v obdobju izpodbojnosti, ki ga zagotovi prevzemnik. Pravila o razveljavitvi prodaje premoženja, ki jih Eurosistem šteje za stroga in zato nesprejemljiva, vključujejo pravila, po katerih lahko upravitelj v postopku zaradi insolventnosti doseže razveljavitev prodaje finančnega premoženja za zavarovanje terjatev zgolj zato, ker je bila izvedena znotraj določenega obdobja (obdobja izpodbojnosti) pred razglasitvijo insolventnosti prodajalca (originatorja/posrednika), in primere, ko lahko prevzemnik prepreči takšno razveljavitev samo, če lahko dokaže, da v času prodaje ni vedel za insolventnost prodajalca (originatorja/posrednika).

Finančno premoženje je primerno, če znotraj strukturirane izdaje tranša (ali podtranša) ni podrejena drugim tranšam iste izdaje. Tranša (ali podtranša) šteje kot nepodrejena drugim tranšam (ali podtranšam) iste izdaje, če – v skladu z vrstnim redom poplačila, ki se uporabi po dostavi obvestila o izvršbi, kakor je določen v prospektu – nobena druga tranša (ali podtranša) nima prednosti pred to tranšo ali podtranšo glede prejema plačila (glavnice in obresti), s čimer takšna tranša (ali podtranša) zadnja utrpi škodo med različnimi tranšami ali podtranšami znotraj strukturirane izdaje. Pri strukturiranih izdajah, kjer prospekt predvideva dostavo obvestila o predčasni izpolnitvi in obvestila o izvršbi, je treba zagotoviti nepodrejenost tranše (ali podtranše) pri vrstnem redu poplačila tako v zvezi z obvestilom o predčasni izpolnitvi kot tudi v zvezi z obvestilom o izvršbi.

Eurosistem si pridržuje pravico, da od posameznih tretjih oseb (kot so izdajatelj, originator ali organizator) zahteva kakršno koli pojasnilo in/ali pravno potrditev, za katero šteje, da je potrebna za oceno primernosti listinjenih vrednostnih papirjev.

6.2.1.2 Bonitetni standardi

Dolžniški instrument mora izpolnjevati visoke bonitetne standarde, ki so opredeljeni v pravilih bonitetnega okvira Eurosistema za tržno finančno premoženje, kakor je opisano v oddelku 6.3.2.

6.2.1.3 Kraj izdaje

Dolžniški instrument mora biti deponiran/registriran (izdan) v EGP pri centralni banki ali pri centralni depotni družbi (CDD), ki izpolnjuje minimalne standarde, določene s strani ECB⁽⁵¹⁾. Če tržni dolžniški instrument izda nefinančna družba⁽⁵²⁾, katere bonitete ni ocenila sprejeta zunanja bonitetna institucija, mora biti kraj izdaje euroobmočje.

⁽⁴⁹⁾ Listinjeni vrednostni papirji, ki so na listi primerne tržnega finančnega premoženja na dan 10. oktobra 2010, so izvzeti iz te zahteve in ostanejo primerni do 9. oktobra 2011.

⁽⁵⁰⁾ Listinjeni vrednostni papirji, ki so na listi primerne tržnega finančnega premoženja na dan 10. oktobra 2010, so izvzeti iz te zahteve in ostanejo primerni do 9. oktobra 2011.

⁽⁵¹⁾ Pogoj za primernost mednarodnih dolžniških vrednostnih papirjev v obliki zbirnih prinosniških listin (*global bearer form*), izdanih 1. januarja 2007 ali po tem datumu prek mednarodne centralne depotne družbe (MCDD) Euroclear Bank (Belgija) in Clearstream Banking Luxembourg, je, da so izdani v obliki novih zbirnih listin (*new global notes*) in deponirani pri skupnem shranjevalcu (*common safekeeper*), ki je MCDD ali, kjer je to primerno, CDD, ki izpolnjuje minimalne standarde, določene s strani ECB. Mednarodni dolžniški vrednostni papirji v obliki zbirnih prinosniških listin, ki so bili izdani v obliki klasičnih zbirnih listin (*classical global notes*) pred 1. januarjem 2007, in zamenljivi vrednostni papirji, ki so bili izdani pod isto kodo ISIN na ta datum ali po njem, ostanejo primerni do zapadlosti. Pogoj za primernost mednarodnih dolžniških vrednostnih papirjev, izdanih v obliki zbirnih imenskih listin (*global registered form*) prek MCDD Euroclear Bank (Belgija) in Clearstream Banking Luxembourg po 30. septembru 2010, je, da so izdani v skladu z novo strukturo hrambe mednarodnih dolžniških vrednostnih papirjev. Mednarodni dolžniški vrednostni papirji v obliki zbirnih imenskih listin, izdani na ta datum ali pred njim, ostanejo primerni do zapadlosti. Mednarodni dolžniški vrednostni papirji v obliki posamičnih listin (*individual notes*) ne bodo več primerni, če bodo izdani po 30. septembru 2010. Mednarodni dolžniški vrednostni papirji v obliki posamičnih listin, izdani na ta datum ali pred njim, ostanejo primerni do zapadlosti.

⁽⁵²⁾ Nefinančne družbe so opredeljene v Evropskem sistemu računov 1995 (ESR 95).

6.2.1.4 Postopki poravnave

Dolžniški instrument mora biti prenosljiv v nematerializirani obliki. Hraniti in poravnati se mora v euroobmočju prek računa, odprtega pri Eurosistemu ali pri SPVP, ki izpolnjuje standarde, določene s strani ECB, tako da obliko in vsebino ter unovčenje ureja pravo države članice.

Če CDD, kjer se finančno premoženje izda, in SPVP, kjer se poravnava, nista ista ustanova, morata biti obe ustanovi med seboj povezani na način, ki ga odobri ECB ⁽⁵³⁾.

6.2.1.5 Sprejemljivi trgi

Dolžniški instrument mora biti sprejet v trgovanje na reguliranem trgu, kot je določeno v Direktivi 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o trgih finančnih instrumentov in o spremembah direktiv Sveta 85/611/EGS, 93/6/EGS in Direktive 2000/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter o razveljavitvi Direktive Sveta 93/22/EGS ⁽⁵⁴⁾, ali pa se mora z njim trgovati na nereguliranih trgih, ki jih določi ECB ⁽⁵⁵⁾. Ocena nereguliranih trgov, ki jo pripravlja Eurosistem, temelji na treh načelih – varnost, transparentnost in dostopnost ⁽⁵⁶⁾.

6.2.1.6 Vrsta izdajatelja/garanta

Dolžniški instrument lahko izdajo ali zanj jamčijo centralne banke držav članic EU, osebe javnega sektorja, osebe zasebnega sektorja ali mednarodne oziroma nadnacionalne institucije.

6.2.1.7 Kraj ustanovitve izdajatelja/garanta

Izdajatelj mora biti ustanovljen v EGP ali eni od držav skupine G-10 zunaj EGP ⁽⁵⁷⁾ ⁽⁵⁸⁾. V slednjem primeru se dolžniški instrumenti štejejo za primerne samo, če se Eurosistem prepriča, da bodo njegove pravice ustrezno zaščitene v okviru zakonodaj zadevne države skupine G-10 zunaj EGP na način, ki ga določa Eurosistem. V ta namen bo treba, preden se finančno premoženje šteje za primerno, Eurosistemu predložiti pravno oceno, ki je po obliki in vsebini sprejemljiva za Eurosistem. V primeru listinjenega vrednostnega papirja mora biti izdajatelj ustanovljen v EGP.

Garant mora biti ustanovljen v EGP, razen če za izpolnjevanje visokih bonitetnih standardov za tržno finančno premoženje jamstvo ni potrebno, kakor je določeno v oddelku 6.3.2.

Mednarodne ali nadnacionalne institucije so primerni izdajatelji/garanti ne glede na kraj njihove ustanovitve. Če tržni dolžniški instrument izda nefinančna družba, katere bonitete ni ocenila zunanja bonitetna institucija, mora biti izdajatelj/garant ustanovljen v euroobmočju.

6.2.1.8 Valuta denominacije

Dolžniški instrument mora biti denominiran v eurih ⁽⁵⁹⁾.

6.2.2 Merila primernosti za netržno finančno premoženje

V enotnem okviru primernega finančnega premoženja so za zavarovanje primerne tri vrste netrznega finančnega premoženja: vezani depoziti primernih nasprotnih strank, bančna posojila in netržni hipotekarni dolžniški instrumenti ⁽⁶⁰⁾.

⁽⁵³⁾ Opis standardov za uporabo primernih SPVP v euroobmočju in posodobljen seznam primernih povezav med temi sistemi je na spletni strani ECB na naslovu www.ecb.europa.eu.

⁽⁵⁴⁾ UL L 145, 30.4.2004, str. 1.

⁽⁵⁵⁾ Seznam sprejemljivih nereguliranih trgov je objavljen na spletni strani ECB na naslovu www.ecb.europa.eu in posodobljen vsaj enkrat na leto.

⁽⁵⁶⁾ Eurosistem opredeljuje „varnost“, „transparentnost“ in „dostopnost“ izključno z vidika izvajanja funkcije Eurosistema za upravljanje zavarovanja. Cilj izbirnega procesa ni ocenjevati temeljne kakovosti različnih trgov. Načela so naslednja. *Varnost* pomeni gotovost v zvezi s transakcijami, predvsem gotovost glede veljavnosti in izvršljivosti transakcij. *Transparentnost* pomeni nemoten dostop do podatkov o pravilih poslovanja in delovanja trga, finančnih značilnostih premoženja, mehanizmu oblikovanja cen ter o ustreznih cenah in količinah (kotacije, obrestne mere, obseg trgovanja, neporavnani znesek itd.). *Dostopnost* se nanaša na zmožnost Eurosistema, da sodeluje na trgu in da ima dostop do njega; trg je dostopen za namene upravljanja zavarovanj, če njegova pravila poslovanja in delovanja omogočajo Eurosistemu, da pride do informacij in opravlja potrebne transakcije iz tega naslova.

⁽⁵⁷⁾ Države skupine G-10 zunaj EGP so trenutno ZDA, Kanada, Japonska in Švica.

⁽⁵⁸⁾ Tržno finančno premoženje, izdano pred 1. januarjem 2007 s strani subjekta, ki ni ustanovljen v EGP ali v eni od držav skupine G10 zunaj EGP, za katero pa jamči subjekt, ustanovljen v EGP, ostane primerno do 31. decembra 2011 pod pogojem, da izpolnjuje ostala merila primernosti in zahteve, ki veljajo za jamstva, določene v oddelku 6.3.2, ter postane neprimerno po tem datumu.

⁽⁵⁹⁾ Dejansko izraženo v eurih ali v nacionalnih denominacijah eura.

⁽⁶⁰⁾ Za bančna posojila velja med 2007 in 2013 prehodna ureditev, ki vsaki NCB omogoča, da določi spodnji prag zneska bančnega posojila, primernega za zavarovanje, razen za čezmejno uporabo, in odloči, ali bo uporabljala nadomestilo za opravljene posle. V teku leta 2013 bo veljala popolnoma enotna ureditev.

6.2.2.1 Bančna posojila

Da bi bilo primerno, mora bančno posojilo ⁽⁶¹⁾ izpolnjevati naslednja merila primernosti (glej tudi tabelo 4):

- (a) *vrsta finančnega premoženja*: biti mora bančno posojilo, ki je dolžniška obveznost dolžnika do nasprotne stranke Eurosistema. Bančna posojila s postopnim odplačevanjem glavnice (tj. kjer se glavnica in obresti odplačujejo po vnaprej določenem načrtu) so ravno tako primerna. Neizkoriščene kreditne linije (npr. neizkoriščen del revolving posojila), prekoračitve stanja na tekočem računu in akreditivi (ki dovoljujejo uporabo kredita, vendar sami po sebi niso bančna posojila) niso primerni. Delež institucije v sindikatu pri sindiciranem posojilu se šteje kot primerno bančno posojilo. Pri bančnih posojilih pravica do glavnice oziroma obresti ne sme biti podrejena pravicam imetnikov drugih bančnih posojil (ali drugih tranš ali podtranš v istem sindiciranem posojilu) ali dolžniških instrumentov istega izdajatelja;
- (b) *bančno posojilo mora imeti* (i) fiksen, brezpogojen znesek glavnice ter (ii) obrestno mero, ki ne more povzročiti negativnega denarnega toka. Poleg tega mora biti obrestna mera ena od naslednjih: (i) kot pri brezkuponskih instrumentih; (ii) fiksna ali (iii) spremenljiva obrestna mera, vezana na referenčno obrestno mero. Poleg tega so primerna tudi bančna posojila z obrestno mero, vezano na stopnjo inflacije. Te značilnosti morajo biti ohranjene do dokončnega odplačila obveznosti;
- (c) *vrsta dolžnika/garanta*: primerni dolžniki in garanti so nefinančne družbe ⁽⁶²⁾, osebe javnega sektorja ter mednarodne in nadnacionalne institucije. Vsak dolžnik je individualno in ločeno odgovoren za celotno poplačilo zadavnega bančnega posojila (sodolžniki, ki so skupno odgovorni za posamezno bančno posojilo, so izključeni);
- (d) *kraj ustanovitve dolžnika in garanta*: dolžnik mora biti ustanovljen v euroobmočju. Tudi garant mora biti ustanovljen v euroobmočju, razen če za izpolnjevanje visokih bonitetnih standardov za netržno finančno premoženje jamstvo ni potrebno, kakor je opisano v oddelku 6.3.3. Ta zahteva ne velja za mednarodne in nadnacionalne institucije;
- (e) *bonitetni standardi*: kvaliteta bančnega posojila se oceni prek kreditne sposobnosti dolžnika ali garanta. Bančna posojila morajo izpolnjevati visoke bonitetne standarde, ki so opredeljeni v pravilih bonitetnega okvira Eurosistema za netržno finančno premoženje, kakor je opisano v oddelku 6.3.3;
- (f) *najmanjši znesek*: ko nasprotna stranka predloži bančno posojilo v zavarovanje (mobilizacija), mora znesek posojila dosegati najnižji prag. Vsaka NCB lahko za domača bančna posojila uporablja tak najmanjši znesek, kot ga določi sama. Za čezmejno uporabo posojil v tem obdobju velja enotni najnižji prag v višini 500 000 EUR. Predvideno je, da se v teku leta 2013, kakor hitro bo to praktično mogoče, uvede enotni najnižji prag v višini 500 000 EUR za vsa bančna posojila v celotnem euroobmočju;
- (g) *postopki upravljanja*: bančna posojila je treba upravljati v skladu s postopki Eurosistema, kakor so določeni v ustreznih nacionalni dokumentaciji;
- (h) *pravo*: posojilno pogodbo ter pogodbo med nasprotno stranko in NCB o mobilizaciji bančnega posojila v zavarovanje („pogodba o mobilizaciji“) mora urejati pravo države članice. Poleg tega skupno število različnih pravnih sistemov, ki se uporabljajo za (i) nasprotno stranko, (ii) upnika; (iii) dolžnika, (iv) garanta (če je predvideno), (v) posojilno pogodbo in (vi) pogodbo o mobilizaciji, ne sme biti večje od dva;
- (i) *valuta denominacije*: bančna posojila morajo biti denominirana v eurih ⁽⁶³⁾.

6.2.2.2 Netržni hipotekarni dolžniški instrumenti

Za te instrumente veljajo naslednja merila primernosti (glej tudi tabelo 4):

- (a) *vrsta finančnega premoženja*: biti mora dolžniški instrument (zadolžnica ali menica), ki je zavarovan s skladom stanovanjskih hipotek in ni v celoti listinjen. Treba je zagotoviti možnost zamenjave finančnega premoženja v skladu hipotek, hkrati pa mora biti vzpostavljen mehanizem, ki Eurosistemu omogoča, da ima prednost pred drugimi upniki, razen pred tistimi, ki so zaradi javnega interesa izvzeti ⁽⁶⁴⁾;
- (b) *netržni hipotekarni dolžniški instrumenti morajo imeti* (i) fiksen, brezpogojen znesek glavnice ter (ii) obrestno mero, ki ne more povzročiti negativnega denarnega toka;

⁽⁶¹⁾ *Schuldscheindarlehen* in nizozemske vpisane zasebne terjatve do države ali drugih primernih dolžnikov, ki imajo državno jamstvo (npr. stanovanjske zadrage), se štejejo, da so enakovredne bančnim posojilom.

⁽⁶²⁾ Kakor so opredeljene v ESR 95.

⁽⁶³⁾ Dejansko izraženo v eurih ali v nacionalnih denominacijah eura.

⁽⁶⁴⁾ V tej vrsti finančnega premoženja so trenutno le irske hipotekarne zadolžnice.

- (c) *bonitetni standardi*: netržni hipotekarni dolžniški instrumenti morajo izpolnjevati visoke bonitetne standarde, ki so ocenjeni s pomočjo tistega dela bonitetnega okvira Eurosistema, ki velja za netržne hipotekarne dolžniške instrumente, kakor je opisano v oddelku 6.3.3;
- (d) *vrsta izdajatelja*: primerni izdajatelji so kreditne institucije, ki so primerne nasprotne stranke;
- (e) *kraj ustanovitve izdajatelja*: izdajatelj mora biti ustanovljen v euroobmočju;
- (f) *postopki upravljanja*: netržne hipotekarne dolžniške instrumente je treba upravljati v skladu s postopki Eurosistema, kakor so določeni v ustrezni nacionalni dokumentaciji;
- (g) *valuta denominacije*: netržni hipotekarni dolžniški instrumenti morajo biti denominirani v eurih ⁽⁶⁵⁾.

6.2.3 Dodatne zahteve glede uporabe primernega finančnega premoženja

6.2.3.1 Dodatne pravne zahteve za bančna posojila

Da bi zagotovili ustanovitev veljavnega zavarovanja na bančnih posojilih ter hitro unovčenje bančnega posojila v primeru dogodka neplačila nasprotne stranke, je treba izpolniti dodatne pravne zahteve. Te zahteve se nanašajo na:

- (a) preveritev, da bančno posojilo obstaja;
- (b) obvestitev dolžnika o mobilizaciji bančnega posojila oziroma o vpisu takšne mobilizacije;
- (c) odsotnost omejitev, povezanih z bančno tajnostjo in zaupnostjo;
- (d) odsotnost omejitev glede mobilizacije bančnega posojila;
- (e) odsotnost omejitev glede unovčenja bančnega posojila.

Te pravne zahteve so vsebinsko opisane v dodatku 7. Dodatne podrobnosti o posebnih značilnostih nacionalnih pravnih sistemov so predstavljene v ustrezni nacionalni dokumentaciji.

6.2.3.2 Pravila glede uporabe primernega finančnega premoženja

Tržno finančno premoženje se lahko uporabi za vse operacije denarne politike, ki temeljijo na finančnem premoženju za zavarovanje terjatev, tj. povratne in dokončne transakcije odprtega trga in mejno posojilo. Netržno finančno premoženje se lahko uporabi kot finančno premoženje za zavarovanje terjatev pri povratnih transakcijah odprtega trga ter pri mejnem posojilu. Ne uporablja se pri dokončnih transakcijah Eurosistema. Vse tržno in netržno finančno premoženje se lahko uporabi tudi kot finančno premoženje za zavarovanje terjatev pri posojilu čez dan.

Ne glede na to, ali tržno in netržno finančno premoženje izpolnjuje merila primernosti, nasprotna stranka ne sme v zavarovanje predložiti finančnega premoženja, ki ga je izdala in zanj jamči sama oziroma katera koli druga oseba, s katero je nasprotna stranka v tesni povezavi ⁽⁶⁶⁾.

„Tesne povezave“ pomenijo stanje, ko je nasprotna stranka povezana z izdajateljem/dolžnikom/garantom primernega finančnega premoženja zaradi naslednjega dejstva:

- (a) nasprotna stranka ima neposredno ali posredno prek enega ali več drugih podjetij v lasti 20 % ali več kapitala izdajatelja/dolžnika/garanta;
- (b) izdajatelj/dolžnik/garant ima neposredno ali posredno prek enega ali več drugih podjetij v lasti 20 % ali več kapitala nasprotne stranke; ali
- (c) tretja oseba ima v lasti več kot 20 % kapitala nasprotne stranke in več kot 20 % kapitala izdajatelja/dolžnika/garanta, in sicer bodisi neposredno ali posredno prek enega ali več podjetij.

Za potrebe izvajanja denarne politike, zlasti za spremljanje izpolnjevanja pravil glede uporabe primernega finančnega premoženja v zvezi s tesnimi povezavami, si Eurosistem interno izmenjuje informacije o kapitalskih deležih, ki jih za te potrebe zagotavljajo nadzorni organi. Za te informacije veljajo enaki standardi zaupnosti, kakor jih uporabljajo nadzorni organi.

Zgornje določbe o tesnih povezavah ne veljajo za: (a) tesne povezave med nasprotno stranko in osebo javnega prava iz EGP, ki je upravičena do odmerjanja davkov, ali kadar jamstvo za dolžniški instrument zagotavlja oseba javnega prava iz EGP, ki je upravičena do odmerjanja davkov; (b) krite bančne obveznice, ki so izdane v skladu z merili, določenimi v členu 52(4) direktive KNPVP; in (c) primere, kjer dolžniške instrumente ščitijo posebna

⁽⁶⁵⁾ Dejansko izraženo v eurih ali v nacionalnih denominacijah eura.

⁽⁶⁶⁾ Če nasprotna stranka uporablja finančno premoženje, ki ga zaradi tesne povezave z izdajateljem/dolžnikom/garantom ali zato, ker je to ista oseba, ne sme ali ne sme več uporabljati za zavarovanje neodplačanega posojila, je dolžna nemudoma obvestiti o tem zadevno nacionalno centralno banko. To finančno premoženje se vrednoti po vrednosti nič ob naslednjem datumu vrednotenja in lahko se sproži poziv h kritju (glej tudi dodatek 6). Poleg tega mora nasprotna stranka čim prej umakniti to finančno premoženje.

pravna varovala, primerljiva s tistimi pod točko (b), kakor je to v primeru (i) netržnih hipotekarnih dolžniških instrumentov, ki niso vrednostni papirji, ali (ii) strukturiranih kritih bančnih obveznic – tj. določenih kritih bančnih obveznic, ki jih Evropska komisija ni razglasila za skladne z direktivo KNPVP –, pri katerih kritni sklad predstavljajo stanovanjska posojila ali posojila, zavarovana s hipoteko na poslovni nepremičnini, ki izpolnjujejo vsa merila za listinjene vrednostne papirje, kakor so določena v oddelkih 6.2 in 6.3, in naslednja dodatna merila:

Za strukturirane krite bančne obveznice, pri katerih kritni sklad predstavljajo stanovanjska posojila:

- (a) vsa stanovanjska posojila, ki predstavljajo zavarovanje za strukturirane krite bančne obveznice, morajo biti denominirana v eurih; izdajatelj (ter dolжник in garant, če sta pravni osebi) mora(-jo) imeti sedež v državi članici, kritno premoženje se mora nahajati v državi članici in pravo, ki ureja posojilo, mora biti pravo države članice;
- (b) stanovanjska posojila so primerna za kritni sklad strukturiranih kritih bančnih obveznic, če je zanje zagotovljeno primerno jamstvo ali so zavarovana s hipoteko. Primerno jamstvo mora biti izplačljivo v 24 mesecih po neplačilu dolžnika posojila. Primerno jamstvo za potrebe takšnih posojil z jamstvom se lahko zagotovi v različnih pogodbenih oblikah, vključno z zavarovalnimi pogodbami, pod pogojem, da zavarovanje da oseba javnega sektorja ali finančna institucija pod javnim nadzorom. Garant za potrebe takšnih posojil z jamstvom ne sme imeti tesnih povezav z izdajateljem kritih bančnih obveznic in mora imeti oceno sprejete zunanje bonitetne institucije najmanj [A+/A1/AH] ves čas trajanja transakcije;
- (c) visokokvalitetno nadomestno zavarovanje se sprejme do največ 10 % kritnega sklada. Ta omejitev se lahko preseže samo po temeljiti preučitvi s strani zadevne NCB;
- (d) delež posojila glede na vrednost nepremičnine lahko pri vsakem posameznem primernem posojilu, ki se lahko financira z izdajo strukturiranih kritih bančnih obveznic, znaša največ 80 %. Izračun deleža posojila glede na vrednost nepremičnine mora temeljiti na konservativni oceni tržne vrednosti nepremičnine;
- (e) najmanjše obvezno presežno zavarovanje znaša 8 %;
- (f) najvišji znesek posojila pri stanovanjskih posojilih je 1 milijon EUR;
- (g) samostojna bonitetna ocena kritnega sklada mora ustrezati verjetnosti neplačila v obdobju enega leta na ravni 10 bazičnih točk v skladu s pragom „enojni A“ (glej oddelek 6.3.1);
- (h) za izdajatelja in subjekte, ki so udeleženi v transakciji v zvezi s strukturiranimi kritimi bančnimi obveznicami ali so pomembni zanj, se zahteva dolgoročni spodnji prag „enojni A“ (ocena „A-“, ki jo dodeli Fitch ali Standard & Poor's, „A3“, ki jo dodeli Moody's, ali „AL“, ki jo dodeli DBRS).

Za strukturirane krite bančne obveznice, pri katerih kritni sklad predstavljajo posojila, zavarovana s hipoteko na poslovni nepremičnini:

- (a) vsa posojila, ki so zavarovana s hipoteko na poslovni nepremičnini in predstavljajo kritni sklad strukturiranih kritih bančnih obveznic, morajo biti denominirana v eurih; izdajatelj (ter dolжник in garant, če sta pravni osebi) mora(-jo) imeti sedež v državi članici, kritno premoženje se mora nahajati v državi članici in pravo, ki ureja posojilo, mora biti pravo države članice;
- (b) visokokvalitetno nadomestno zavarovanje se sprejme do največ 10 % kritnega sklada. Ta omejitev se lahko preseže samo po temeljiti preučitvi s strani zadevne NCB;
- (c) delež posojila glede na vrednost nepremičnine lahko pri vsakem posameznem primernem posojilu, ki se lahko financira z izdajo strukturiranih kritih obveznic, znaša največ 60 %. Izračun deleža posojila glede na vrednost nepremičnine mora temeljiti na konservativni oceni tržne vrednosti nepremičnine;
- (d) najmanjše obvezno presežno zavarovanje znaša 10 %;
- (e) delež posameznega dolžnika v kritnem skladu po seštetju vseh posameznih neodplačanih zneskov posojil tega dolžnika ne sme presegati 5 % celotnega kritnega sklada;
- (f) samostojna bonitetna ocena kritnega sklada mora ustrezati stopnji kreditne kvalitete 1 v skladu z lestvico bonitetnih ocen Eurosistema (glej oddelek 6.3.1);
- (g) za izdajatelja in subjekte, ki so udeleženi v transakciji v zvezi s strukturiranimi kritimi bančnimi obveznicami ali so pomembni zanj, se zahteva stopnja kreditne kvalitete 2;
- (h) vsa posojila, ki predstavljajo kritni sklad, je treba prevrednotiti najmanj enkrat letno. Padci cen nepremičnin se morajo pri prevrednotenju odraziti v celoti. V primeru rasti cen se uporabi odbitek v višini 15 %. Posojila, ki ne izpolnjujejo zahteve glede najvišjega dovoljenega deleža posojila glede na vrednost nepremičnine, je treba nadomestiti z novimi posojili ali pa v zvezi z njimi zagotoviti presežno zavarovanje, kar mora odobriti zadevna NCB. Osnovna metoda vrednotenja, ki se uporabi, je tržna vrednost, tj. ocenjena cena, ki bi bila dosežena, če bi se premoženje ob razumnem prizadevanju prodalo na trgu. Ta ocena mora temeljiti na najbolj konservativnih predpostavkah. Lahko se uporabijo tudi statistične metode, vendar samo kot podrejena metoda vrednotenja;

- (i) ves čas je treba vzdrževati likvidnostno rezervo v obliki denarne vloge v eurih, položene pri primerni nasprotni stranki, ki krije vsa plačila obresti v zvezi s kritimi bančnimi obveznicami za obdobje naslednjih šest mesecev;
- (j) pri kritih bančnih obveznicah z zagotovljenim izplačilom glavnice na datum zapadlosti, če pade kratkoročna bonitetna ocena dolžnika posojila, danega v kritni sklad, pod stopnjo kreditne kvalitete 2 v devetih mesecih pred tem, ko zapade taka krita bančna obveznica, mora tak dolžnik deponirati znesek denarja v eurih, ki zadostuje za kritje zadavnega dela izplačila glavnice krite bančne obveznice in povezanih stroškov, ki bi jih moral v zvezi s krito bančno obveznico v likvidnostno rezervo vplačati izdajatelj;
- (k) v primeru likvidnostnih težav se lahko prvotni datum zapadlosti prestavi za največ 12 mesecev, da se uravnotežijo neujemanja zapadlosti med postopno odplačljivimi posojili v kritnem skladu in enkratnim izplačilom krite bančne obveznice. Vendar pa po prvotnem datumu zapadlosti krite bančne obveznice postanejo neprimerne za lastno uporabo.

Poleg tega morajo nasprotne stranke v primeru strukturiranih kritih bančnih obveznic, pri katerih kritni sklad predstavljajo stanovanjska posojila ali posojila, zavarovana s hipoteko na poslovni nepremičnini, predložiti pravno potrditev ugledne pravne pisarne, da so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) izdajatelj kritih bančnih obveznic je kreditna institucija s sedežem v državi članici EU in ni subjekt s posebnim namenom, tudi če za te krite bančne obveznice jamči kreditna institucija s sedežem v državi članici EU;
- (b) izdajatelj/izdaja kritih bančnih obveznic je v skladu s pravom države članice, kjer ima izdajatelj sedež ali kjer so bile krite bančne obveznice izdane, predmet posebnega javnega nadzora, namenjenega zaščiti imetnikov kritih bančnih obveznic;
- (c) v primeru insolventnosti izdajatelja imajo imetniki kritih bančnih obveznic prednostno pravico do vračila glavnice in izplačila obresti iz naslova primerne (kritnega) finančnega premoženja;
- (d) denarni zneski, zbrani z izdajo kritih bančnih obveznic, morajo biti naloženi (po pravilih vlaganja, določenih v dokumentaciji o kritih bančnih obveznicah) v skladu z ustrezno nacionalno zakonodajo, ki ureja krite bančne obveznice, ali drugo zakonodajo, ki velja za zadevno finančno premoženje.

Poleg tega nasprotna stranka v zavarovanje ne sme predložiti nobenega listinjenega vrednostnega papirja, pri katerem ta nasprotna stranka (ali katera koli tretja oseba, s katero ima tesne povezave) listinjenemu vrednostnemu papirju zagotavlja valutno zaščito s tem, da je sklenila transakcijo valutne zaščite z izdajateljem, ali zagotavlja likvidnostno podporo za 20 % ali več neodplačanega zneska listinjenega vrednostnega papirja.

Vse primerno tržno in netržno finančno premoženje mora biti uporabno v čezmejnih transakcijah na celotnem euroobmočju. Zato morajo imeti vse nasprotne stranke Eurosistema možnost uporabiti primerno finančno premoženje prek povezav s svojimi domačimi SPVP, ko gre za tržno finančno premoženje, ali prek drugih primernih ureditev za prejemanje posojil od NCB države članice, v kateri je nasprotna stranka ustanovljena (glej oddelek 6.6).

Tabela 4

Primerno finančno premoženje za operacije denarne politike Eurosistema

Merila primernosti	Tržno finančno premoženje ⁽¹⁾	Netržno finančno premoženje ⁽²⁾	
		Bančna posojila	Netržni hipotekarni dolžniški instrumenti
Vrsta finančnega premoženja	Dolžniški certifikati ECB Drugi tržni dolžniški instrumenti ⁽³⁾		
Bonitetni standardi	Finančno premoženje mora izpolnjevati visoke bonitetne standarde. Izpolnjevanje visokih bonitetnih standardov se oceni s pomočjo pravil bonitetnega okvira Eurosistema za tržno finančno premoženje ⁽³⁾	Dolžnik/garant mora izpolnjevati visoke bonitetne standarde. Boniteta se oceni s pomočjo pravil bonitetnega okvira Eurosistema za bančna posojila	Finančno premoženje mora izpolnjevati visoke bonitetne standarde. Visoki bonitetni standardi so ocenjeni s pomočjo pravil bonitetnega okvira Eurosistema za netržne hipotekarne dolžniške instrumente.

Merila primernosti	Tržno finančno premoženje ⁽¹⁾	Netržno finančno premoženje ⁽²⁾	
Kraj izdaje	EGP ⁽³⁾	Se ne uporablja	Se ne uporablja
Postopki poravnave/upravljanja	Kraj poravnave: euroobmočje Instrumenti morajo biti centralno registrirani v nematerializirani obliki pri NCB ali SPVP, ki izpolnjuje minimalne standarde ECB	Postopki Eurosistema	Postopki Eurosistema
Vrsta izdajatelja/dolžnika/garanta	NCB Javni sektor Zasebni sektor Mednarodne in nadnacionalne institucije	Javni sektor Nefinančne družbe Mednarodne in nadnacionalne institucije	Kreditne institucije
Kraj ustanovitve izdajatelja, dolžnika in garanta	Izdajatelj ⁽³⁾ : EGP ali države skupine G10 zunaj EGP Dolžnik: EGP Garant ⁽³⁾ : EGP	Euroobmočje	Euroobmočje
Sprejemljivi trgi	Regulirani trgi Neregulirani trgi, ki jih sprejema ECB	Se ne uporablja	Se ne uporablja
Valuta	Euro	Euro	Euro
Najmanjši znesek	Se ne uporablja	Najmanjši dovoljeni znesek v času predložitve bančnega posojila — domača uporaba: po izbiri NCB, — čezmejna uporaba: enoten najmanjši dovoljeni znesek 500 000 EUR Kakor hitro bo to praktično mogoče v teku leta 2013: uvedba enotnega najmanjšega dovoljenega zneska 500 000 EUR v celotnem euroobmočju	Se ne uporablja
Pravo	Pri listinjenih vrednostnih papirjih mora pridobitev kritnega premoženja urejati pravo države članice EU. Pravo, ki ureja bančna posojila, s katerimi so terjatve zavarovane, mora biti pravo države EGP	Pravo, ki ureja posojilno pogodbo in mobilizacijo: pravo države članice Skupno število različnih pravnih sistemov, ki se uporabljajo za (a) nasprotno stranko; (b) upnika; (c) dolžnika; (d) garanta (če je predvideno); (e) posojilno pogodbo; in (f) pogodbo o mobilizaciji, ne sme biti večje od dva	Se ne uporablja
Čezmejna uporaba	Da	Da	Da

⁽¹⁾ Podrobnosti so opisane v oddelku 6.2.1.

⁽²⁾ Podrobnosti so opisane v oddelku 6.2.2.

⁽³⁾ Bonitetni standard za tržne dolžniške instrumente brez bonitetne ocene, ki jih izdajo ali zanje jamčijo nefinančne družbe, se določi na podlagi bonitetnega vira, ki ga izbere posamezna nasprotna stranka v skladu s pravili bonitetnega okvira Eurosistema, ki veljajo za bančna posojila, kakor je opisano v oddelku 6.3.3. V primeru teh tržnih dolžniških instrumentov sta bili spremenjeni naslednji merili primernosti za tržno finančno premoženje: kraj ustanovitve izdajatelja/garanta: euroobmočje; kraj izdaje: euroobmočje.

6.3 Bonitetni okvir Eurosistema

6.3.1 Obseg in posamezni elementi

V bonitetnem okviru Eurosistema so opredeljeni postopki, pravila in načini izvedbe, ki zagotavljajo, da vse primerno finančno premoženje izpolnjuje zahteve Eurosistema glede visokih bonitetnih standardov.

Pri določitvi visokih bonitetnih standardov Eurosistem znotraj splošnega okvira razlikuje med tržnim in netržnim finančnim premoženjem (glej oddelka 6.3.2 in 6.3.3), da bi upošteval različno pravno naravo tega premoženja in izboljšal operativno učinkovitost.

Pri ocenjevanju bonitetnega standarda primerne finančne premoženja Eurosistem upošteva bonitetne ocene, ki temeljijo na bonitetnem sistemu enega od štirih virov, in sicer zunanje bonitetne institucije, interni bonitetni sistemi NCB, interni bonitetni sistemi nasprotnih strank ter bonitetna orodja zunanjih ponudnikov. Poleg tega Eurosistem pri ocenjevanju bonitetnega standarda upošteva tudi institucionalna merila in posebnosti, ki imetniku instrumenta zagotavljajo podobno zaščito, kot so npr. jamstva.

Ko gre za zunanje bonitetne institucije, mora ocena temeljiti na javni bonitetni oceni. Eurosistem si pridržuje pravico, da lahko zahteva kakršna koli pojasnila, ki jih šteje za potrebna. Pri listinjenih vrednostnih papirjih morajo biti bonitetne ocene pojasnjene v javno dostopnem bonitetnem poročilu, in sicer v obliki podrobnega poročila pred prodajo ali poročila o novi izdaji, ki mora med drugim vsebovati celovito analizo strukturnih in pravnih vidikov, podrobno oceno sklada finančnega premoženja, analizo udeležencev v transakciji ter analizo vseh drugih relevantnih posebnosti transakcije. Poleg tega morajo zunanje bonitetne institucije za listinjene vrednostne papirje objavljati redna nadzorna poročila. Objavljanje teh poročil bi moralo biti usklajeno s pogostostjo in časovnim razporedom kuponskih plačil. Ta poročila morajo vsebovati vsaj najnovejše ključne podatke o transakciji (npr. sestavo sklada finančnega premoženja, udeležence v transakciji, kapitalsko strukturo) ter podatke o poslovanju.

Za določitev minimalnih zahtev glede visokih bonitetnih standardov („prag kreditne kvalitete“) Eurosistem uporablja referenčno vrednost, ki je enaka bonitetni oceni stopnje kreditne kvalitete 3 na usklajeni lestvici bonitetnih ocen Eurosistema⁽⁶⁷⁾. Eurosistem obravnava verjetnost neplačila za obdobje enega leta v višini 0,40 % kot enakovredno bonitetni oceni stopnje kreditne kvalitete 3, kar se redno preverja. Bonitetni okvir Eurosistema upošteva opredelitev dogodka neplačila iz Direktive o kapitalskih zahtevah⁽⁶⁸⁾. Eurosistem za vsako sprejeto zunanjo bonitetno institucijo objavlja najnižjo bonitetno oceno, ki dosega prag kreditne kvalitete, in jo redno preverja, vendar ne prevzema nobene odgovornosti za svojo oceno zunanje bonitetne institucije. V zvezi s listinjenimi vrednostnimi papirji Eurosistem za določitev minimalnih zahtev glede visokih bonitetnih standardov uporablja referenčno vrednost, ki je enaka bonitetni oceni „trojni A“⁽⁶⁹⁾ ob izdaji. Listinjen vrednostni papir mora ves čas obstojati dosega Eurosystemov spodnji prag stopnje kreditne kvalitete 2 na usklajeni lestvici bonitetnih ocen Eurosistema („enojni A“) ⁽⁷⁰⁾. V zvezi z netržnimi hipotekarnimi dolžniškimi instrumenti Eurosistem za določitev minimalnih zahtev glede visokih bonitetnih standardov uporablja referenčno vrednost, ki je enaka bonitetni oceni stopnje kreditne kvalitete 2 na usklajeni lestvici bonitetnih ocen Eurosistema („enojni A“). Eurosistem obravnava verjetnost neplačila za obdobje enega leta v višini 0,10 % kot enakovredno bonitetni oceni stopnje kreditne kvalitete 2, kar se redno preverja.

Eurosistem si pridržuje pravico, da na podlagi informacij, ki so zanj relevantne, ugotovi, ali izdaja, izdajatelj, dolжник ali garant izpolnjujejo njegove zahteve glede visokih bonitetnih standardov, na podlagi tega pa lahko finančno premoženje tudi zavrne, omeji njegovo uporabo ali uveljavi dodaten odbitek, če je to potrebno za zagotovitev zadostne zaščite Eurosistema pred tveganjem v skladu s členom 18.1 Statuta ESCB. Takšne ukrepe je mogoče uporabiti tudi pri določenih nasprotnih strankah, zlasti če se zdi kreditna kvaliteta nasprotna stranke tesno povezana s kreditno kvaliteto finančnega premoženja, ki ga je v zavarovanje predložila ta nasprotna stranka. Če taka zavrnitev temelji na informacijah, pridobljenih v okviru nadzora skrbnega in varnega poslovanja, se morajo informacije, ki so jih posredovale nasprotna stranke ali nadzorniki, uporabljati zgolj v obsegu, ki je ustrezen in potreben za izvajanje nalog Eurosistema pri vodenju denarne politike.

⁽⁶⁷⁾ Usklajena lestvica bonitetnih ocen Eurosistema je objavljena na spletni strani ECB na naslovu www.ecb.europa.eu. Bonitetna ocena stopnje kreditne kvalitete 3 pomeni dolgoročno bonitetno oceno najmanj „BBB-“, ki jo dodeli Fitch ali Standard & Poor's, „Baa3“, ki jo dodeli Moody's, ali „BBB“, ki jo dodeli DBRS.

⁽⁶⁸⁾ Direktiva o kapitalskih zahtevah obsega Direktivo 2006/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij (UL L 177, 30.6.2006, str. 1) in Direktivo 2006/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o kapitalski ustreznosti investicijskih podjetij in kreditnih institucij (UL L 177, 30.6.2006, str. 201).

⁽⁶⁹⁾ „Trojni A“ pomeni dolgoročno bonitetno oceno najmanj „AAA“, ki jo dodeli Fitch, Standard & Poor's ali DBRS, ali „Aaa“, ki jo dodeli Moody's, če to ni na voljo, pa kratkoročno bonitetno oceno najmanj „F1+“, ki jo dodeli Fitch, „A-1+“, ki jo dodeli Standard & Poor's, ali „R-1H“, ki jo dodeli DBRS.

⁽⁷⁰⁾ „Enojni A“ pomeni dolgoročno bonitetno oceno najmanj „A-“, ki jo dodeli Fitch ali Standard & Poor's, „A3“, ki jo dodeli Moody's, ali „AL“, ki jo dodeli DBRS.

Finančno premoženje je lahko izključeno z liste primerne finančnega premoženja, če so ga izdali ali zanj jamčijo subjekti, za katere velja zamrzitev sredstev in/ali drugi ukrepi za omejitev uporabe njihovih sredstev, ki jih je naložila Unija v skladu s členom 75 Pogodbe ali država članica EU, ali pa je v zvezi s temi subjekti Svet ECB izdal sklep o začasni ali trajni izključitvi njihovega dostopa do operacij odprtega trga ali odprtih ponudb Eurosistema.

6.3.2 Določitev visokih bonitetnih standardov za tržno finančno premoženje

Visoki bonitetni standardi za tržno finančno premoženje so določeni na podlagi naslednjih meril:

- (a) *bonitetna ocena zunanje bonitetne institucije*: vsaj ena bonitetna ocena sprejete zunanje bonitetne institucije (kot je opisano v oddelku 6.3.4) za izdajo (ali, če te ocene ni, za izdajatelja) mora dosegati Eurosistemov prag kreditne kvalitete ⁽⁷¹⁾, ⁽⁷²⁾. ECB objavlja prag kreditne kvalitete za vsako sprejeto zunanjo bonitetno institucijo, kot je navedeno v oddelku 6.3.1 ⁽⁷³⁾;
- (b) *bonitetna ocena zunanje bonitetne institucije za listinjene vrednostne papirje*: za listinjene vrednostne papirje, izdane 1. marca 2010 ali po tem datumu, Eurosistem zahteva vsaj dve bonitetni oceni katerih koli sprejetih zunanjih bonitetnih institucij za izdajo. Za ugotavljanje primernosti teh vrednostnih papirjev se uporablja „pravilo druge najboljše ocene“, ki pomeni, da mora poleg najboljše tudi druga najboljša razpoložljiva bonitetna ocena zunanje bonitetne institucije dosegati prag kreditne kvalitete za listinjene vrednostne papirje. Na osnovi tega pravila Eurosistem za primernost vrednostnega papirja zahteva za obe bonitetni oceni raven „AAA“/„Aaa“ ob izdaji, raven „enojni A“ pa ves čas obstoja vrednostnega papirja.

Od 1. marca 2011 morajo imeti za ohranitev primernosti vsi listinjeni vrednostni papirji, ne glede na datum njihove izdaje, vsaj dve bonitetni oceni katerih koli sprejetih zunanjih bonitetnih institucij za izdajo, izpolnjeno pa mora biti tudi pravilo druge najboljše ocene.

V primeru listinjenih vrednostnih papirjev, ki so bili izdani pred 1. marcem 2010 in imajo samo eno bonitetno oceno, je treba pridobiti drugo oceno pred 1. marcem 2011. Za listinjene vrednostne papirje, ki so bili izdani pred 1. marcem 2009, morata obe bonitetni oceni dosegati raven „enojni A“ ves čas obstoja vrednostnega papirja. Za listinjene vrednostne papirje, ki so bili izdani med 1. marcem 2009 in 28. februarjem 2010, mora prva bonitetna ocena dosegati raven „AAA“/„Aaa“ ob izdaji in raven „enojni A“ ves čas obstoja vrednostnega papirja, druga bonitetna ocena pa mora dosegati raven „enojni A“ ob izdaji ⁽⁷⁴⁾ in tudi ves čas obstoja vrednostnega papirja.

Naknadne zamenljive izdaje listinjenih vrednostnih papirjev se obravnavajo kot nove izdaje listinjenih vrednostnih papirjev. Vsi listinjeni vrednostni papirji, izdani pod isto kodo ISIN, morajo izpolnjevati merila primernosti, ki veljajo na datum zadnje naknadne zamenljive izdaje. V primeru naknadnih zamenljivih izdaj listinjenih vrednostnih papirjev, ki ne izpolnjujejo meril primernosti, ki veljajo na datum zadnje naknadne zamenljive izdaje, se šteje, da so neprimerni vsi listinjeni vrednostni papirji, izdani pod isto kodo ISIN. To pravilo ne velja za naknadne zamenljive izdaje listinjenih vrednostnih papirjev, ki so bili na listi primerne finančnega premoženja Eurosistema na 10. oktober 2010, če je bila zadnja naknadna zamenljiva izdaja izvedena pred tem datumom. Naknadne nezamenljive izdaje vrednostnih papirjev se obravnavajo kot novi listinjeni vrednostni papirji;

- (c) *jamstva*: če (sprejemljiva) bonitetna ocena zunanje bonitetne institucije za izdajatelja ni na voljo, je mogoče visoke bonitetne standarde določiti na podlagi jamstev, ki jih dajo finančno trdni garant. Finančna trdnost garanta se oceni na podlagi bonitetnih ocen zunanje bonitetne institucije, ki dosegajo Eurosistemov prag kreditne kvalitete. Jamstvo mora izpolnjevati naslednje zahteve:
 - (i) jamstvo se šteje za sprejemljivo, če garant brezpogojno in nepreklicno jamči za obveznosti izdajatelja v povezavi s plačilom glavnice, obresti in vseh drugih zneskov, ki se morajo na podlagi dolžniških instrumentov plačati njihovim imetnikom, dokler niso v celoti poravnani;
 - (ii) jamstvo se mora plačati na prvi poziv (neodvisno od osnovne dolžniške obveznosti). Jamstva, ki jih zagotavljajo osebe javnega prava, ki so upravičene do odmerjanja davkov, morajo biti plačljiva bodisi na prvi poziv bodisi morajo kako drugače zagotavljati takojšnje in pravočasno izplačilo po neplačilu obveznosti. Obveznosti garanta iz jamstva se morajo obravnavati vsaj enako in sorazmerno (*pari passu*) z vsemi drugimi nezavarovanimi obveznostmi garanta;

⁽⁷¹⁾ Če za istega izdajatelja/dolžnika ali garanta obstaja več bonitetnih ocen zunanjih bonitetnih institucij ali so si te ocene nasprotujoče, velja pravilo najboljše ocene (tj. uporabi se najboljša razpoložljiva ocena zunanje bonitetne institucije).

⁽⁷²⁾ Visoki bonitetni standardi za krite bančne obveznice, izdane po 1. januarju 2008, se ocenjujejo na podlagi zgoraj navedenega sklopa meril. Za krite bančne obveznice, izdane pred 1. januarjem 2008, se šteje, da izpolnjujejo visoke bonitetne standarde, če v celoti izpolnjujejo merila iz člena 52(4) Direktive KNPVP.

⁽⁷³⁾ Te informacije so objavljene na spletni strani ECB na naslovu www.ecb.europa.eu.

⁽⁷⁴⁾ V zvezi z drugo oceno zunanje bonitetne institucije pomeni bonitetna ocena ob izdaji bonitetno oceno takrat, ko jo je zunanja bonitetna agencija prvič izdala ali objavila.

- (iii) jamstvo mora urejati pravo države članice EU, mora biti pravno veljavno ter zavezujoče za garanta in izvršljivo zoper njega;
- (iv) pravno potrditev v zvezi s pravno veljavnostjo, zavezujočim učinkom in izvršljivostjo jamstva je treba predložiti v takšni obliki in vsebini, ki je sprejemljiva za Eurosistem, preden se finančno premoženje, na katerega se jamstvo nanaša, lahko obravnava kot primerno. Če je garant ustanovljen v pravnem sistemu, ki ni tisti, ki ureja jamstvo, mora pravna potrditev potrditi tudi, da je jamstvo veljavno in izvršljivo po pravu, ki ureja ustanovitev garanta. Pravno potrditev je treba predložiti v pregled NCB, ki poroča določeno finančno premoženje, ki ga krije jamstvo, za vključitev na listo primernega finančnega premoženja ⁽⁷⁵⁾. Pravna potrditev ni potrebna za jamstva, izdana za dolžniške instrumente, ki že imajo bonitetno oceno izdaje, ali za jamstva, ki jih izdajo osebe javnega prava, ki so upravičene do odmerjanja davkov. Zahteva po izvršljivosti mora upoštevati vse zakone s področja insolventnosti ali stečajnega postopka, temeljna načela enakosti in druge podobne zakone in načela, ki veljajo za garanta in v splošnem vplivajo na pravice, ki jih imajo upniki do garanta.
- Če bonitetna ocena zunanje bonitetne institucije za izdajo, izdajatelja ali garanta ni na voljo, se visoki bonitetni standardi določijo na naslednji način.
- (a) *izdajatelj ali garanti iz javnega sektorja v euroobmočju*: če tržno finančno premoženje izda ali zanj jamči institucionalna enota regionalne ravni države, lokalni organi ali oseba javnega sektorja, ustanovljena v euroobmočju, kakor je določeno v Direktivi o kapitalskih zahtevah, velja naslednji postopek:
- (i) Izdajatelj ali garant se razporedi v enega od treh razredov v skladu z Direktivo o kapitalskih zahtevah ⁽⁷⁶⁾, kot je prikazano v tabeli 5.
- (ii) Implicitna bonitetna ocena za izdajatelje ali garante, ki spadajo v razred 1 ali 2, se izpelje iz bonitetne ocene zunanje bonitetne institucije za institucionalne enote centralne ravni tiste države, v kateri je izdajatelj ali garant ustanovljen. Implicitna bonitetna ocena mora dosegati Eurosistemov prag kreditne kvaliteta. Za izdajatelje/garante, ki spadajo v razred 3, se implicitna bonitetna ocena ne izpelje.
- (b) *Izdajatelj ali garanti iz sektorja nefinančnih družb v euroobmočju*: Če za tržno finančno premoženje, ki so ga izdale ali zanj jamčijo nefinančne družbe ⁽⁷⁷⁾, ustanovljene v euroobmočju, visokih bonitetnih standardov ni mogoče ugotoviti na podlagi bonitetne ocene zunanje bonitetne institucije za izdajo, izdajatelja ali garanta, se uporabijo pravila bonitetnega okvira Eurosistema za bančna posojila, nasprotne stranke pa lahko uporabijo tudi lasten interni bonitetni sistem, interni bonitetni sistem NCB ali bonitetna orodja zunanjih ponudnikov. Tržni dolžniški instrumenti, ki so jih izdale nefinančne družbe in so brez bonitetne ocene, niso vključeni na javno listo primernega tržnega finančnega premoženja.

Tabela 5

Implicitna bonitetna ocena za izdajatelja, dolžnika ali garanta, ki je institucionalna enota regionalne ravni države, lokalni organ ali oseba javnega sektorja brez bonitetne ocene zunanje bonitetne institucije

	Razporeditev izdajateljev, dolžnikov ali garantov po Direktivi o kapitalskih zahtevah	Izpeljava implicitne bonitetne ocene znotraj bonitetnega okvira Eurosistema za izdajatelja, dolžnika ali garanta, ki spada v ustrezen razred
Razred 1	Institucionalne enote regionalne ravni države, lokalni organi in osebe javnega sektorja, ki jih pristojni nadzorni organ obravnava na enak način kot institucionalne enote centralne ravni države za namene kapitalskih zahtev	Dodeljena je bonitetna ocena zunanje bonitetne institucije za institucionalne enote centralne ravni države, kjer je oseba ustanovljena
Razred 2	Institucionalne enote regionalne ravni države, lokalni organi in osebe javnega sektorja, ki jih pristojni nadzorni organ obravnava na enak način kot (kreditne) institucije za namene kapitalskih zahtev	Dodeljena je bonitetna ocena, ki je eno stopnjo kreditne kvalitete ⁽¹⁾ nižja od bonitetne ocene zunanje bonitetne institucije za institucionalne enote centralno ravni države, kjer je oseba ustanovljena
Razred 3	Druge osebe javnega sektorja	Obravnavajo se kot izdajatelj ali dolžnik zasebnega sektorja

⁽¹⁾ Informacije o stopnjah kreditne kvalitete so objavljene na spletni strani ECB na naslovu www.ecb.europa.eu.

⁽⁷⁵⁾ NCB, ki poroča določeno finančno premoženje, je običajno NCB države, v kateri bo finančno premoženje sprejeto v trgovanje/se bo z njim trgovalo na sprejemljivem trgu. Če je finančno premoženje sprejeto v trgovanje/se z njim trguje na več trgih, je treba vsa dodatna vprašanja nasloviti na naslov za pomoč ECB glede primernega finančnega premoženja (Eligible-Assets.Hotline@ecb.europa.eu).

⁽⁷⁶⁾ Seznami subjektov, ki spadajo v omenjene tri razrede, ter merila za razporeditev izdajateljev, dolžnikov ali garantov v enega od treh razredov, naj bi bili skupaj s povezavami na spletne strani nacionalnih nadzornih organov na voljo na spletni strani Evropskega bančnega organa na naslovu www.eba.europa.eu.

⁽⁷⁷⁾ Nefinančne družbe so opredeljene v Evropskem sistemu računov 1995 (ESR 95).

6.3.3 Določitev visokih bonitetnih standardov za netržno finančno premoženje

6.3.3.1 Bančna posojila

Za določitev zahtevanih visokih bonitetnih standardov, ki jih morajo izpolnjevati dolžniki ali garanti bančnih posojil, morajo nasprotne stranke izmed virov, ki so na voljo in jih Eurosistem sprejme, izbrati en glavni bonitetni vir. Nasprotna stranka iz razpoložljivega bonitetnega vira izbere en sistem, razen v primeru zunanjih bonitetnih institucij, kjer se lahko uporabijo vsi sprejeti sistemi zunanjih bonitetnih institucij.

Nasprotne stranke se morajo izbranega vira držati najmanj eno leto, da bi preprečili prehajanje med bonitetnimi ocenami (tj. iskanje najboljše bonitetne ocene, ki med vsemi razpoložljivimi viri ali sistemi zagotavlja primernost za vsakega dolžnika posebej). Nasprotne stranke, ki bi po enem letu želele zamenjati bonitetni vir, morajo ustreznemu NCB predložiti utemeljeno zahtevo.

Ob predložitvi utemeljene zahteve lahko nasprotne stranke uporabijo več kot en sistem ali vir. Glavni izbrani bonitetni vir naj bi pokrival največje število dolžnikov, ki jih predloži nasprotna stranka. Uporaba več kot enega bonitetnega vira ali sistema naj bi bila utemeljena z zadostnim poslovnim razlogom. Načeloma je lahko tak razlog pomanjkljivo zajetje glavnega bonitetnega vira ali sistema.

Nasprotne stranke morajo NCB takoj obvestiti o kakršnem koli kreditnem dogodku, ki jim je poznan, vključno z zamudo pri plačilu s strani predloženega dolžnika, ter po potrebi umakniti ali zamenjati finančno premoženje. Poleg tega so nasprotne stranke odgovorne, da zagotovijo uporabo najnovejših bonitetnih ocen dolžnikov ⁽⁷⁸⁾ ali garantov predloženega finančnega premoženja, ki so na voljo pri izbranem bonitetnem sistemu ali viru.

Bonitetna ocena dolžnikov/garantov: visoki bonitetni standardi dolžnikov ali garantov bančnih posojil se določijo v skladu s pravili, ki razlikujejo med dolžniki/garanti javnega sektorja in tistimi iz sektorja nefinančnih družb:

(a) *dolžniki ali garanti javnega sektorja:* naslednja pravila se uporabljajo v zaporednem vrstnem redu:

- (i) bonitetna ocena, izdelana s pomočjo sistema ali vira, ki ga je izbrala nasprotna stranka, obstaja in s to oceno se ugotavlja, ali dolžnik ali garant javnega sektorja dosega prag kreditne kvalitete;
- (ii) če bonitetna ocena iz (i) ni na voljo, se uporabi bonitetna ocena zunanje bonitetne institucije za dolžnika ali garanta; ⁽⁷⁹⁾
- (iii) če niti bonitetna ocena iz (i) niti bonitetna ocena iz (ii) nista na voljo, velja enak postopek kot pri tržnem finančnem premoženju:
 - dolžnik ali garant se razporedi v enega od treh razredov v skladu z Direktivo o kapitalskih zahtevah ⁽⁸⁰⁾, kot je prikazano v tabeli 5;
 - implicitna bonitetna ocena za dolžnike ali garante, ki spadajo v razred 1 ali 2, se izpelje iz bonitetne ocene zunanje bonitetne institucije za institucionalne enote centralne ravni države, kjer je dolžnik ali garant ustanovljen. Implicitna bonitetna ocena mora dosegati Eurosistemov prag kreditne kvalitete.

Če bonitetna ocena, izdelana s pomočjo sistema ali vira, ki ga je izbrala nasprotna stranka (ali jo je v primeru (ii) za dolžnika ali garanta javnega sektorja izdelala zunanja bonitetna institucija), obstaja, vendar ne dosega praga kreditne kvalitete, dolžnik ali garant ni primeren;

(b) *dolžniki ali garanti iz sektorja nefinančnih družb:* če vir, ki ga je izbrala nasprotna stranka, izdelava bonitetno oceno, ki je enaka pragu kreditne kvalitete ali ga presega, je dolžnik ali garant primeren ⁽⁸¹⁾, ⁽⁸²⁾.

Če bonitetna ocena, izdelana s pomočjo sistema ali vira, ki ga je izbrala nasprotna stranka, obstaja, vendar ne dosega praga kreditne kvalitete, dolžnik ali garant ni primeren. Če ni na voljo nobene bonitetne ocene, s katero bi lahko ugotovili bonitetni standard, dolžnik ali garant ni primeren.

⁽⁷⁸⁾ V primeru tržnega finančnega premoženja, ki ga izdajo nefinančne družbe, vendar nima bonitetne ocene ene izmed sprejetih zunanjih bonitetnih institucij, ta zahteva velja za bonitetno oceno izdajatelja.

⁽⁷⁹⁾ Če za istega izdajatelja/dolžnika ali garanta obstaja več bonitetnih ocen zunanjih bonitetnih institucij ali so si te ocene nasprotujoče, velja pravilo najboljše ocene (tj. uporabi se najboljša razpoložljiva ocena zunanje bonitetne institucije).

⁽⁸⁰⁾ Seznami subjektov, ki spadajo v omenjene tri razrede, ter merila za razporeditev izdajateljev, dolžnikov ali garantov v enega od treh razredov, naj bi bili skupaj s povezavami na spletne strani nacionalnih nadzornih organov na voljo na spletni strani Evropskega bančnega organa na naslovu <http://www.eba.europa.eu>.

⁽⁸¹⁾ Če je nasprotna stranka kot vir bonitetne ocene izbrala zunanjo bonitetno institucijo, lahko uporabi pravilo najboljše ocene: če za istega izdajatelja/dolžnika ali garanta obstaja več bonitetnih ocen zunanjih bonitetnih institucij ali so si te ocene nasprotujoče, se uporabi najboljša razpoložljiva ocena zunanje bonitetne institucije.

⁽⁸²⁾ Pri določenih bonitetnih sistemih se lahko prag kreditne kvalitete po opravljenem spremljanju zanesljivosti prilagodi (glej oddelek 6.3.5).

Jamstva: jamstvo mora izpolnjevati naslednje zahteve:

- (a) jamstvo se obravnava kot sprejemljivo, če garant brezpogojno in nepreklicno jamči za obveznosti dolžnika v povezavi s plačilom glavnice, obresti in vseh drugih zneskov, ki se morajo na podlagi bančnega posojila plačati njihovim imetnikom, dokler niso v celoti poravnane. V zvezi s tem ni nujno, da se jamstvo, ki velja za sprejemljivo, nanaša na prav določeno bančno posojilo, ampak lahko velja le za dolžnika pod pogojem, da zajema tudi zadevno bančno posojilo;
- (b) jamstvo se mora plačati na prvi poziv (neodvisno od osnovnega bančnega posojila). Jamstva, ki jih zagotavljajo osebe javnega prava, ki so upravičene do odmerjanja davkov, morajo biti plačljiva na prvi poziv ali kako drugače zagotavljati takojšnje in pravočasno izplačilo po neplačilu obveznosti. Obveznosti garanta iz jamstva se morajo obravnavati vsaj enako in sorazmerno (*pari passu*) z vsemi drugimi nezavarovanimi obveznostmi garanta;
- (c) jamstvo mora urejati pravo države članice EU, mora biti pravno veljavno ter zavezujoče za garanta in izvršljivo zoper njega;
- (d) pravno potrditev v zvezi s pravno veljavnostjo, zavezujočim učinkom in izvršljivostjo jamstva je treba predložiti v takšni obliki in vsebini, ki je sprejemljiva za Eurosistem, preden se finančno premoženje, na katerega se jamstvo nanaša, lahko obravnava kot primerno. Pravna potrditev mora tudi navesti, da jamstvo ni osebno in izvršljivo samo s strani upnika bančnega posojila. Če je garant ustanovljen v pravnem sistemu, ki ni tisti, ki ureja jamstvo, mora pravna potrditev potrditi tudi to, da je jamstvo veljavno in izvršljivo na podlagi zakonodaje, ki ureja ustanovitev garanta. Pravno potrditev je treba predložiti v pregled NCB v pravnem sistemu zakonodaje, ki ureja bančno posojilo. Pravna potrditev ni potrebna za jamstva, ki jih izdajo osebe javnega prava, ki so upravičene do odmerjanja davkov. Zahteva po izvršljivosti mora upoštevati vse zakone s področja insolventnosti ali stečajnega postopka, splošna načela enakosti in druge podobne zakone in načela, ki veljajo za garanta in na splošno vplivajo na pravice, ki jih ima upnik do garanta.

6.3.3.2 Netržni hipotekarni dolžniški instrumenti

Visoki bonitetni standardi za netržne hipotekarne dolžniške instrumente morajo biti skladni s stopnjo kreditne kvalitete 2 na usklajeni lestvici bonitetnih ocen Eurosistema⁽⁸³⁾. Bonitetni okvir za te dolžniške instrumente, ki upošteva posebnosti posameznega pravnega sistema, bodo v ustreznih nacionalnih dokumentih opredelile NCB.

6.3.4 Merila sprejemljivosti za bonitetne sisteme

Bonitetni okvir Eurosistema temelji na bonitetnih ocenah iz štirih virov. Znotraj vsakega vira lahko obstaja niz bonitetnih sistemov.

Sprejete zunanje bonitetne institucije, interni bonitetni sistemi NCB in bonitetna orodja zunanjih ponudnikov ter njihovi ponudniki so navedeni na spletnih straneh ECB na naslovu www.ecb.europa.eu⁽⁸⁴⁾.

6.3.4.1 Zunanje bonitetne institucije

Ta vir obsega tiste institucije, katerih bonitetne ocene lahko kreditne institucije uporabijo pri dodeljevanju uteži tveganja izpostavljenostim v skladu z Direktivo o kapitalskih zahtevah⁽⁸⁵⁾. Za namene bonitetnega okvira Eurosistema so splošna merila sprejemljivosti, ki veljajo za zunanje bonitetne institucije, naslednja:

- (a) zunanjo bonitetno institucijo mora formalno priznati ustrezen nadzorni organ Unije v tistih državah euro-območja, kjer se bo institucija uporabljala, v skladu z Direktivo o kapitalskih zahtevah;
- (b) zunanja bonitetna institucija mora izpolnjevati operativna merila in zagotoviti ustrezno pokritost, da bi zagotovili učinkovito izvajanje bonitetnega okvira Eurosistema. Bonitetne ocene se uporabljajo zlasti pod pogojem, da ima Eurosistem na voljo informacije o teh ocenah kakor tudi informacije, potrebne za primerjavo in vzporeditev ocen s stopnjami kreditne kvalitete bonitetnega okvira Eurosistema in pragom kreditne kvalitete ter za spremljanje zanesljivosti (glej oddelek 6.3.5).

Eurosistem si pridržuje pravico, da odloči, ali bo pri svojih operacijah posojanja sprejel zunanjo bonitetno institucijo, pri čemer med drugim upošteva tudi spremljanje zanesljivosti.

6.3.4.2 Interni bonitetni sistem NCB

Ta vir trenutno obsega štiri bonitetne sisteme, ki jih upravljajo centralne banke Deutsche Bundesbank, Banco de España, Banque de France in Oesterreichische Nationalbank. NCB, ki bi želele razviti svoj interni bonitetni sistem, morajo skozi postopek potrditve, ki ga opravi Eurosistem. Eurosistem nadzira interne bonitetne sisteme NCB prek spremljanja zanesljivosti (glej oddelek 6.3.5).

⁽⁸³⁾ Kakor je opredeljena v usklajeni lestvici bonitetnih ocen Eurosistema, ki je objavljena na spletni strani ECB na naslovu www.ecb.europa.eu.

⁽⁸⁴⁾ Eurosistem objavlja te informacije samo v povezavi s kreditnimi posli Eurosistema in ne prevzema nobene odgovornosti za svojo oceno sprejetih bonitetnih sistemov.

⁽⁸⁵⁾ Zunanje bonitetne institucije se na finančnih trgih običajno imenujejo bonitetne agencije.

Poleg tega mora nasprotna stranka takoj obvestiti interni bonitetni sistem NCB o kakršnem koli kreditnem dogodku, ki je poznan le njej, vključno z zamudo pri plačilu s strani predloženega dolžnika.

V državah, kjer nasprotne stranke mobilizirajo netržne hipotekarne dolžniške instrumente, zadevna NCB vzpostavi bonitetni okvir za to vrsto finančnega premoženja v skladu z bonitetnim okvirom Eurosistema. Takšen okvir je predmet letnega spremljanja zanesljivosti.

6.3.4.3 Interni bonitetni sistemi

Nasprotna stranka, ki namerava za oceno kreditne kvalitete dolžnika, izdajatelja ali garanta primernega dolžniškega instrumenta uporabiti interni bonitetni sistem, mora pridobiti dovoljenje svoje domače NCB. Za to mora vložiti prošnjo skupaj z naslednjimi dokumenti ⁽⁸⁶⁾:

- (a) kopijo sklepa ustreznega bančnega nadzornega organa v Uniji, ki dovoljuje nasprotni stranki, da za namene kapitalskih zahtev na konsolidirani ali nekonsolidirani osnovi uporabi svoj interni bonitetni sistem, skupaj z vsemi posebnimi pogoji uporabe. Ta kopija ni potrebna, če ustrezeni nadzorni organ predloži te informacije neposredno zadevni NCB;
- (b) informacije o pristopu, ki ga nasprotna stranka uporablja pri dodelitvi stopnje verjetnosti neplačila dolžniku, ter podatke o bonitetnih ocenah in enoletnih verjetnostih neplačila, ki se uporabljajo pri določanju primernih bonitetnih ocen;
- (c) kopijo informacij po tretjem stebru (tržna disciplina), ki jih mora nasprotna stranka redno objavljati v skladu z zahtevami glede tržne discipline znotraj tretjega stebra v okviru kapitalskega sporazuma Basel II in Direktive o kapitalskih zahtevah;
- (d) ime in naslov pristojnega bančnega nadzornika ter zunanje revizorja.

Prošnjo mora podpisati glavni izvršni direktor, finančni direktor ali vodilni uslužbenec nasprotne stranke na podobno visokem položaju oziroma pooblaščen podpisnik v imenu enega od njih.

Zgornje določbe veljajo za vse nasprotne stranke ne glede na njihov status (matično podjetje, hčerinsko podjetje ali podružnica) in ne glede na to, ali interni bonitetni sistem potrdi nadzornik v isti državi (ko gre za matično oziroma tudi hčerinsko podjetje) ali nadzornik v državi matičnega podjetja (ko gre za podružnico oziroma tudi hčerinsko podjetje).

Vsaka podružnica ali hčerinsko podjetje nasprotne stranke lahko uporablja interni bonitetni sistem matičnega podjetja, če je Eurosistem sprejel uporabo tega bonitetnega sistema za namene bonitetnega okvira Eurosistema.

Nasprotne stranke, ki uporabljajo interni bonitetni sistem, kot je opisano zgoraj, so tudi predmet postopka Eurosistema za spremljanje zanesljivosti (glej oddelek 6.3.5). Poleg zahtevanih informacij v okviru tega postopka mora nasprotna stranka vsako leto (oziroma takrat, ko to zahteva zadevna NCB) sporočiti tudi naslednje informacije, razen če ustrezeni nadzorni organ predloži te informacije neposredno zadevni NCB:

- (a) kopijo najnovejše ocene internega bonitetnega sistema nasprotne stranke, ki jo je izdelal nadzornik nasprotne stranke, prevedene v delovni jezik domače NCB;
- (b) kakršno koli spremembo v internem bonitetnem sistemu nasprotne stranke, ki jo je priporočil ali zahteval nadzornik, skupaj z rokom, do katerega je treba spremembo izvesti;
- (c) letno dopolnjene informacije po tretjem stebru (tržna disciplina), ki jih mora nasprotna stranka redno objavljati v skladu z zahtevami tretjega stebra v okviru kapitalskega sporazuma Basel II in Direktive o kapitalskih zahtevah;
- (d) informacije o pristojnem bančnem nadzorniku ter zunanjem revizorju.

Zgoraj navedene letne informacije mora podpisati glavni izvršni direktor, finančni direktor ali vodilni uslužbenec nasprotne stranke na podobno visokem položaju oziroma pooblaščen podpisnik v imenu enega od njih. Eurosistem pošlje kopijo tega pisma ustreznemu nadzorniku in, kjer je to primerno, zunanjemu revizorju nasprotne stranke.

6.3.4.4 Bonitetna orodja zunanjih ponudnikov

Ta vir vključuje subjekte, ki ocenjujejo boniteto dolžnikov predvsem s sistematično in mehanično uporabo kvantitativnih modelov, pri čemer poleg drugih informacij uporabljajo revidirane računovodske izkaze, njihove bonitetne ocene pa niso namenjene za razkritje splošni javnosti. Ponudnik bonitetnih orodij, ki želi sodelovati v bonitetnem okviru Eurosistema, mora predložiti zahtevo NCB v državi, kjer ima sedež, na obrazcu, ki ga predpiše

⁽⁸⁶⁾ Če je potrebno, je treba navedene dokumente prevesti v delovni jezik domače NCB.

Eurosistem, in priložiti dodatno dokumentacijo, kakor je določeno na obrazcu. Nasprotne stranke, ki želijo za potrebe bonitetnega okvira Eurosistema uporabiti določenega ponudnika bonitetnih orodij, ki ga Eurosistem ni sprejel, morajo predložiti zahtevo NCB v državi članici, kjer imajo sedež, na obrazcu, ki ga predpiše Eurosistem, in priložiti dodatno dokumentacijo, kakor je določeno na obrazcu. Eurosistem odloči, ali bo sprejel ponudnika bonitetnih orodij, na podlagi ocene skladnosti z merili sprejemljivosti, ki jih je določil Eurosistem⁽⁸⁷⁾.

Poleg tega mora nasprotna stranka obvestiti ponudnika bonitetnega orodja o kakršnem koli kreditnem dogodku, ki je poznan le njej, vključno z zamudo pri plačilu s strani predloženega dolžnika.

Ponudnik bonitetnih orodij, ki sodeluje v bonitetnem okviru Eurosistema, mora s sporazumom sprejeti, da bo predmet postopka Eurosistema za spremljanje zanesljivosti sistema⁽⁸⁸⁾ (glej oddelek 6.3.5). Ponudnik bonitetnih orodij mora vzpostaviti in vzdrževati potrebno infrastrukturo za spremljanje tako imenovanega statičnega nabora. Izgradnja in ocena statičnega nabora morata biti v skladu s splošnimi zahtevami spremljanja zanesljivosti znotraj bonitetnega okvira Eurosistema. Ponudnik bonitetnih orodij mora obvestiti Eurosistem o rezultatih spremljanja zanesljivosti, takoj ko ga je opravil. Ponudniki bonitetnih orodij tako pripravijo poročilo o zanesljivosti bonitetnih orodij glede statičnega nabora. Ponudniki morajo pet let hraniti interno evidenco o statičnem naboru in podrobnostih o neplačilu.

6.3.5 Spremljanje zanesljivosti bonitetnih sistemov

Spremljanje zanesljivosti bonitetnega okvira Eurosistema obsega letno *ex post* primerjavo med dejansko stopnjo neplačila vseh primernih dolžnikov (statični nabor) in Eurosistemovim pragom kreditne kvalitete, ki ga določa referenčna vrednost verjetnosti neplačila. Cilj je zagotoviti, da so rezultati bonitetnega ocenjevanja med različnimi sistemi in viri primerljivi. Spremljanje poteka eno leto po datumu, ko je bil statični nabor določen.

Prvi element v postopku je, da ponudnik bonitetnega sistema letno sestavi statični nabor primernih dolžnikov, tj. nabora, ki obsegata vse dolžnike iz podjetniškega in javnega sektorja, ki glede na dodeljeno bonitetno oceno izpolnjujejo enega od naslednjih pogojev:

Statični nabor	Pogoj
Statični nabor za stopnjo kreditne kvalitete 1 in 2	$PD(i,t) (*) \leq 0,10 \%$
Statični nabor za stopnjo kreditne kvalitete 3	$0,10 \% < PD(i,t) \leq 0,40 \%$

(*) $PD(i,t)$ označuje verjetnost neplačila, ki jo bonitetni sistem dodeli dolžniku i v času t .

Vsi dolžniki, ki na začetku obdobja t izpolnjujejo enega od teh pogojev, so del ustreznega statičnega nabora v času t . Na koncu 12-mesečnega obdobja se izračuna realizirana stopnja neplačila za vsak statični nabor dolžnikov v času t . Ponudnik bonitetnega sistema mora Eurosistemu vsako leto predložiti število primernih dolžnikov, ki so v času t del posameznega statičnega nabora, in število tistih dolžnikov v statičnem naboru (t), pri katerih je v naslednjih 12 mesecih prišlo do neplačila.

Dejanska stopnja neplačila statičnega nabora v bonitetnem sistemu, ki je zabeležena v enoletnem obdobju, služi kot izhodišče za spremljanje zanesljivosti bonitetnega okvira Eurosistema, ki obsega letno obvezno ocenjevanje in večletno ocenjevanje. Če se dejanska stopnja neplačila statičnega nabora v enoletnem ali večletnem obdobju znatno razlikuje od praga kreditne kvalitete, Eurosistem svetuje ponudniku bonitetnega sistema, da analizira razloge za to razliko. To lahko nato privede do popravka praga kreditne kvalitete, ki se uporablja za zadevni sistem.

Eurosistem se lahko odloči, da začasno ali trajno izključi bonitetni sistem, če pri zanesljivosti v več letih ni dosegel nikakršnega napredka. Poleg tega se v primeru kršitve pravil, ki urejajo bonitetni okvir Eurosistema, bonitetni sistem izključi iz bonitetnega okvira Eurosistema.

6.4 Ukrepi za obvladovanje tveganj

6.4.1 Splošna načela

Ukrepi za obvladovanje tveganj se uporabljajo za finančno premoženje za zavarovanje terjatev pri kreditnih poslih Eurosistema z namenom, da bi Eurosistem zaščitili pred tveganjem finančne izgube v primeru unovčenja finančnega premoženja za zavarovanje terjatev zaradi neplačila nasprotne stranke. Ukrepi za obvladovanje tveganj, ki jih ima Eurosistem na razpolago, so opisani v okvirju 7.

⁽⁸⁷⁾ Merila sprejemljivosti so navedena na spletni strani ECB na naslovu www.ecb.europa.eu.

⁽⁸⁸⁾ Nasprotna stranka mora takoj obvestiti ponudnika bonitetnih orodij o kakršnem koli kreditnem dogodku, ki bi nakazoval poslabšanje kreditne kvalitete.

Eurosistem uporablja posebne ukrepe za obvladovanje tveganj glede na vrsto finančnega premoženja za zavarovanje terjatev, ki ga nudi nasprotna stranka. ECB določi ustrezne ukrepe za obvladovanje tveganj tako za tržno kot netržno primerno finančno premoženje. Ukrepi za obvladovanje tveganj so okvirno usklajeni v celotnem euroobmočju⁽⁸⁹⁾ in morajo povsod v euroobmočju zagotoviti dosledne, pregledne in nediskriminatorne pogoje za katero koli vrsto primerne finančnega premoženja.

Eurosistem si pridržuje pravico, da uporabi dodatne ukrepe za obvladovanje tveganj, če je to potrebno za zagotovitev zadostne zaščite Eurosistema pred tveganjem v skladu s členom 18.1 Statuta ESCB. Takšne ukrepe, ki morajo biti uporabljeni dosledno, pregledno in nediskriminatorno, je mogoče uporabiti tudi na ravni posameznih nasprotnih strank, če je to potrebno za zagotovitev takšne zaščite.

OKVIR 7

Ukrepi za obvladovanje tveganj

Eurosistem uporablja naslednje ukrepe za obvladovanje tveganj:

(a) *Odbitki pri vrednotenju*

Eurosistem pri vrednotenju finančnega premoženja za zavarovanje terjatev uporablja „odbitke pri vrednotenju“. To pomeni, da se vrednost finančnega premoženja za zavarovanje terjatev izračuna kot tržna vrednost finančnega premoženja, zmanjšana za določen odstotek (odbitek).

(b) *Giblivo kritje (dnevno vrednotenje po tržnih cenah)*

Eurosistem zahteva, da finančno premoženje, ki se uporablja za zavarovanje terjatev pri povratnih transakcijah za povečevanje likvidnosti, skozi čas ohranja svojo tržno vrednost po odbitku. Če redno merjena vrednost finančnega premoženja za zavarovanje terjatev pade pod določeno raven, NCB zahtevajo od nasprotnih strank, da zagotovijo dodatno finančno premoženje ali denarna sredstva (tj. sprožijo poziv h kritju). Podobno, če po opravljenem prevrednotenju vrednost finančnega premoženja za zavarovanje terjatev preseže določeno raven, lahko nasprotna stranke umaknejo presežno finančno premoženje ali denarna sredstva. (Izračuni, ki se nanašajo na izvedbo pozivov h kritju, so predstavljeni v okvirju 8.)

(c) *Omejitve v zvezi z uporabo nezavarovanih dolžniških instrumentov*

Eurosistem uporablja omejitve v zvezi z uporabo nezavarovanih dolžniških instrumentov, ki so opisane v oddelku 6.4.2.

Eurosistem lahko kadar koli uporabi tudi naslednje ukrepe za obvladovanje tveganj, če je to potrebno za zagotovitev zadostne zaščite Eurosistema pred tveganjem v skladu s členom 18.1 Statuta ESCB:

(d) *Začetno kritje*

Eurosistem lahko uporabi začetno kritje pri povratnih transakcijah za povečevanje likvidnosti. To pomeni, da bi morale nasprotna stranke priskrbeti finančno premoženje za zavarovanje terjatev v vrednosti, ki je najmanj enaka likvidnosti, ki jo zagotovi Eurosistem, povečani za vrednost začetnega kritja.

(e) *Omejitve v zvezi z izdajatelji/dolžniki ali garantami*

Eurosistem lahko poleg omejitev, ki veljajo za nezavarovane dolžniške instrumente, uporabi dodatne omejitve glede izpostavljenosti do izdajateljev/dolžnikov ali garantov. Takšne omejitve je mogoče uporabiti tudi pri določenih nasprotnih strankah, zlasti če se zdi kreditna kvaliteta nasprotna stranke tesno povezana s kreditno kvaliteto finančnega premoženja, ki ga je v zavarovanje predložila ta nasprotna stranka.

(f) *Uporaba dodatnih odbitkov*

Eurosistem lahko uporabi dodatne odbitke, če je to potrebno za zagotovitev zadostne zaščite Eurosistema pred tveganjem v skladu s členom 18.1 Statuta ESCB.

(g) *Dodatna jamstva*

Eurosistem lahko pogojuje sprejetje določenega finančnega premoženja z dodatnimi jamstvi s strani finančno trdnih subjektov.

⁽⁸⁹⁾ Zaradi operativnih razlik med državami članicami lahko obstajajo določene razlike glede ukrepov za obvladovanje tveganj. V zvezi s postopki, s katerimi nasprotna stranke nacionalnim centralnim bankam dostavijo finančno premoženje za zavarovanje terjatev (v obliki sklada finančnega premoženja, zastavljenega pri nacionalni centralni banki, ali na podlagi pogodb o začasni prodaji, ki temeljijo na sistemu označevanja finančnega premoženja za zavarovanje terjatev za vsako transakcijo), lahko pride do manjših razlik pri časovnem razporedu vrednotenja in drugih operativnih značilnostih okvira za obvladovanje tveganj. Poleg tega lahko pri netrznem finančnem premoženju pride do razlik v natančnosti načinov vrednotenja, ki se kažejo v skupni ravni odbitkov (glej oddelek 6.4.3).

(h) *Izločitev*

Eurosistem lahko določeno finančno premoženje izloči iz uporabe pri svojih operacijah denarne politike. Takšna izločitev se lahko uporabi tudi pri določenih nasprotnih strankah, zlasti če se zdi kreditna kvaliteta nasprotne stranke tesno povezana s kreditno kvaliteto finančnega premoženja, ki ga je kot zavarovanje predložila ta nasprotna stranka.

6.4.2 *Ukrepi za obvladovanje tveganj pri tržnem finančnem premoženju*

Okvir za obvladovanje tveganj v zvezi s primernim tržnim finančnim premoženjem zajema naslednje glavne elemente:

- (a) primerno tržno finančno premoženje se na podlagi klasifikacije izdajatelja in vrste finančnega premoženja uvrsti v eno izmed petih likvidnostnih kategorij. Uvrstitev je opisana v tabeli 6;
- (b) za posamezne dolžniške instrumente se uporabljajo posebni odbitki pri vrednotenju. Odbitki se uporabljajo tako, da se odšteje določen odstotek od tržne vrednosti finančnega premoženja za zavarovanje terjatev. Višina odbitka pri vrednotenju, ki se uporablja pri dolžniških instrumentih v kategorijah od I do IV, je odvisna od preostale zapadlosti in strukture kupona dolžniškega instrumenta, kot je za primerne tržne dolžniške instrumente s fiksnim kuponom in brez kupona opisano v tabeli 7 ⁽⁹⁰⁾;
- (c) Eurosistem omeji uporabo nezavarovanih dolžniških instrumentov, ki jih izda kreditna institucija ali kateri koli drug subjekt, s katerim je kreditna institucija v tesni povezavi, kakor je opredeljeno v oddelku 6.2.3. Takšno finančno premoženje lahko nasprotna stranka uporabi za zavarovanje samo v takšnem obsegu, da vrednost, ki jo takšnemu zavarovanju pripiše Eurosistem, po uporabi odbitkov ne preseže 5 % skupne vrednosti zavarovanja, ki ga predloži ta nasprotna stranka, po upoštevanju odbitkov. Ta omejitev se ne uporablja za finančno premoženje, če zanj jamči oseba javnega prava, ki je upravičena do odmerjanja davkov, ali če vrednost finančnega premoženja po odbitkih ne presega 50 milijonov EUR. V primeru združitve dveh ali več izdajateljev takšnega finančnega premoženja ali vzpostavitve tesne povezave med temi izdajatelji se v kontekstu te omejitve ti izdajatelji obravnavajo kot ena skupina izdajateljev samo eno leto po datumu združitve ali vzpostavitve tesne povezave;
- (d) za posamezne dolžniške instrumente v kategoriji V se uporablja enoten odbitek pri vrednotenju v višini 16 % ne glede na zapadlost ali strukturo kupona;
- (e) za posamezne listinjene vrednostne papirje, krite bančne obveznice („jumbo“ krite bančne obveznice, navadne krite bančne obveznice in druge krite bančne obveznice) in nezavarovane dolžniške instrumente kreditnih institucij, ki so teoretično vrednoteni v skladu s oddelkom 6.5, se uporablja dodaten odbitek pri vrednotenju. Ta odbitek se neposredno uporablja na ravni teoretičnega vrednotenja posameznega dolžniškega instrumenta v obliki zmanjšanja vrednosti za 5 %;

Tabela 6

Likvidnostne kategorije za tržno finančno premoženje ⁽¹⁾

Kategorija I	Kategorija II	Kategorija III	Kategorija IV	Kategorija V
Dolžniški instrumenti institucionalnih enot centralne ravni države	Dolžniški instrumenti institucionalnih enot lokalne in regionalne ravni države	Navadne krite bančne obveznice	Dolžniški instrumenti kreditnih institucij (nezavarovani)	Listinjeni vrednostni papirji
Dolžniški instrumenti, ki jih izdajo NCB ⁽²⁾	„Jumbo“ krite bančne obveznice ⁽³⁾	Dolžniški instrumenti, ki jih izdajo nefinančne družbe in drugi izdajatelji ⁽⁴⁾	Dolžniški instrumenti, ki jih izdajo finančne družbe, ki niso kreditne institucije (nezavarovani)	

⁽⁹⁰⁾ Stopnja odbitkov pri vrednotenju, ki se uporablja pri dolžniških instrumentih s fiksnim kuponom, velja tudi za dolžniške instrumente, katerih kupon je vezan na spremembo v boniteti samega izdajatelja, ali za obveznice, indeksirane na inflacijo.

Kategorija I	Kategorija II	Kategorija III	Kategorija IV	Kategorija V
	Agencijski dolžniški instrumenti ⁽⁴⁾	Druge krite bančne obveznice ⁽⁵⁾		
	Nadnacionalni dolžniški instrumenti			

⁽¹⁾ Likvidnostno kategorijo na splošno določa klasifikacija izdajatelja. Vendar so ne glede na klasifikacijo izdajatelja vsi listinjeni vrednostni papirji vključeni v kategorijo V in vsi dolžniški instrumenti v obliki „jumbo“ kritih bančnih obveznic v kategorijo II, medtem ko so navadne krite bančne obveznice, druge krite bančne obveznice in drugi dolžniški instrumenti, ki jih izdajo kreditne institucije, vključeni v kategoriji III in IV.

⁽²⁾ Dolžniški certifikati, ki jih izda ECB, in dolžniški instrumenti, ki so jih NCB izdale pred uvedbo eura v njihovi državi članici, so uvrščeni v likvidnostno kategorijo I.

⁽³⁾ Med „jumbo“ krite bančne obveznice se uvrščajo samo instrumenti z obsegom izdaje vsaj 1 milijardo EUR, za katere vsaj trije vzdrževalci trga redno nudijo nakupne in prodajne kotacije.

⁽⁴⁾ V likvidnostno kategorijo II se uvršča samo tržno finančno premoženje, ki so ga izdali izdajatelji, ki jih je ECB klasificirala kot agencije. Tržno finančno premoženje, ki so ga izdale druge agencije, je vključeno v likvidnostno kategorijo III ali IV, odvisno od izdajatelja in vrste finančnega premoženja.

⁽⁵⁾ Krite bančne obveznice, ki niso skladne z direktivo KNPVP, vključno s strukturiranimi kritimi bančnimi obveznicami in kritimi bančnimi obveznicami več izdajateljev, so vključene v likvidnostno kategorijo III.

- (f) odbitki pri vrednotenju, ki se uporabljajo za vse tržne dolžniške instrumente z obratno spremenljivim kuponom v kategorijah od I do IV, so enaki in so opisani v tabeli 8;
- (g) odbitek pri vrednotenju, ki se uporablja pri tržnih dolžniških instrumentih v likvidnostnih kategorijah od I do IV z variabilnim kuponom ⁽⁹¹⁾, je enak odbitku, ki se uporablja pri instrumentih s fiksnim kuponom z zapadlostjo od nič do enega leta v likvidnostni kategoriji in kategoriji kreditne kvalitete, kamor je instrument uvrščen;
- (h) ukrepi za obvladovanje tveganj, ki se uporabljajo pri tržnih dolžniških instrumentih z več kot eno vrsto kuponskih plačil v kategorijah od I do IV, so odvisni zgolj od kuponskih plačil v preostalem času do zapadlosti instrumenta. Odbitek pri vrednotenju, ki se uporabi pri takšnem instrumentu, je enak najvišjemu možnemu odbitku za dolžniške instrumente z enako preostalo zapadlostjo, pri čemer se upoštevajo vse vrste kuponskih plačil v preostalem času do zapadlosti instrumenta;
- (i) pri operacijah za umikanje likvidnosti se odbitki pri vrednotenju ne uporabljajo;
- (j) odvisno od pravnega sistema in nacionalnih operativnih sistemov dovoljujejo NCB uporabo sklada finančnega premoženja za zavarovanje terjatev in/ali zahtevajo označevanje finančnega premoženja, ki se uporablja v vsaki posamezni transakciji. V sistemu s skladom finančnega premoženja nasprotna stranka zbere zadostno finančno premoženje za zavarovanje terjatev, ki ga da na razpolago centralni banki za kritje odobrenih posojil, kar pomeni, da posamezno finančno premoženje ni povezano s točno določenimi kreditnimi posli. Nasprotno je v sistemu označevanja finančnega premoženja za zavarovanje terjatev vsak kreditni posel povezan z določenim finančnim premoženjem;
- (k) finančno premoženje se vrednoti dnevno. NCB dnevno izračunavajo zahtevano vrednost finančnega premoženja za zavarovanje terjatev, upoštevajoč spremembe v stanju odobrenega posojila, načela vrednotenja, ki so opisana v oddelku 6.5, in zahtevane odbitke pri vrednotenju;

Tabela 7

Stopnje odbitkov pri vrednotenju, ki se uporabljajo za primerno tržno finančno premoženje

Kreditna kvaliteta	Preostala zapa- dlost (leta)	Likvidnostne kategorije								Katego- rija V (*)
		Kategorija I		Kategorija II (*)		Kategorija III (*)		Kategorija IV (*)		
		fiksen kupon	brez- kupon- ski	fiksen kupon	brez- kupon- ski	fiksen kupon	brez- kupon- ski	fiksen kupon	brez- kupon- ski	
Stopnji 1 in 2 (AAA do A-) (**)	0-1	0,5	0,5	1,0	1,0	1,5	1,5	6,5	6,5	16
	1-3	1,5	1,5	2,5	2,5	3,0	3,0	8,5	9,0	

⁽⁹¹⁾ Plačilo kupona šteje za plačilo po variabilni meri, če je kupon vezan na referenčno obrestno mero, in če obdobje ponovnega določanja kupona ni daljše od enega leta. Plačilo kupona, pri katerem obdobje ponovnega določanja presega eno leto, šteje za plačilo s fiksnim kuponom, pri čemer je ustrezna zapadlost, ki se uporablja za določanje odbitka, enaka preostali zapadlosti dolžniškega instrumenta.

Kreditna kvaliteta	Preostala zapad- lost (leta)	Likvidnostne kategorije								Katego- rija V (*)
		Kategorija I		Kategorija II (*)		Kategorija III (*)		Kategorija IV (*)		
		fiksen kupon	brez- kupon- ski	fiksen kupon	brez- kupon- ski	fiksen kupon	brez- kupon- ski	fiksen kupon	brez- kupon- ski	
	3-5	2,5	3,0	3,5	4,0	5,0	5,5	11,0	11,5	
	5-7	3,0	3,5	4,5	5,0	6,5	7,5	12,5	13,5	
	7-10	4,0	4,5	5,5	6,5	8,5	9,5	14,0	15,5	
	> 10	5,5	8,5	7,5	12,0	11,0	16,5	17,0	22,5	
Stopnja 3 (BBB + do BBB-) (**)	0-1	5,5	5,5	6,0	6,0	8,0	8,0	15,0	15,0	Ni primer- no
	1-3	6,5	6,5	10,5	11,5	18,0	19,5	27,5	29,5	
	3-5	7,5	8,0	15,5	17,0	25,5	28,0	36,5	39,5	
	5-7	8,0	8,5	18,0	20,5	28,0	31,5	38,5	43,0	
	7-10	9,0	9,5	19,5	22,5	29,0	33,5	39,0	44,5	
	> 10	10,5	13,5	20,0	29,0	29,5	38,0	39,5	46,0	

(*) Za posamezne listinjene vrednostne papirje, krite bančne obveznice („jumbo“ krite bančne obveznice, navadne krite bančne obveznice in druge krite bančne obveznice) in neprite bančne obveznice, ki so teoretično vrednoteni v skladu z oddelkom 6.5, se uporablja dodaten odbitek pri vrednotenju. Ta odbitek se neposredno uporablja na ravni teoretičnega vrednotenja posameznega dolžniškega instrumenta v obliki zmanjšanja vrednosti za 5 %.

(**) Bonitetne ocene, kakor so opredeljene v usklajeni lestvici bonitetnih ocen Eurosistema, ki je objavljena na spletni strani ECB na naslovu www.ecb.europa.eu.

Tabela 8

Stopnje odbitkov pri vrednotenju, ki se uporabljajo za primerne tržne dolžniške instrumente z obratno spremenljivim kuponom v kategorijah od I do IV

Kreditna kvaliteta	Preostala zapadlost (leta)	Kupon z obratno spremenljivim kuponom
Stopnji 1 in 2 (AAA do A-)	0-1	7,5
	1-3	11,5
	3-5	16,0
	5-7	19,5
	7-10	22,5
	> 10	28,0
Stopnja 3 (BBB + do BBB-)	0-1	21,0
	1-3	46,5
	3-5	63,5
	5-7	68,0
	7-10	69,0
	> 10	69,5

- (l) če po vrednotenju finančno premoženje za zavarovanje terjatev ne ustreza zahtevani višini, ki je izračunana na ta dan, se izvedejo simetrični pozivi h kritju. Da bi se zmanjšala pogostost pozivov h kritju, lahko NCB uporabljajo prag poziva. Če se uporablja prag poziva, znaša 0,5 % zneska posojene likvidnosti. Odvisno od pravnega sistema lahko NCB zahtevajo, da se poziv h kritju izvede bodisi v obliki zagotovitve dodatnega finančnega premoženja bodisi v obliki denarnega plačila. To pomeni, da so nasprotni stranke v primeru, da tržna vrednost finančnega premoženja za zavarovanje terjatev pade pod spodnji prag poziva, dolžne zagotoviti dodatno finančno premoženje (ali denarna sredstva). Podobno, če bi tržna vrednost finančnega premoženja za zavarovanje terjatev po opravljenem prevrednotenju preseгла zgornji prag poziva, bi NCB nasprotni stranki vrnila presežno finančno premoženje (ali denarna sredstva) (glej okvir 8);
- (m) v sistemih s skladom finančnega premoženja lahko nasprotni stranke dnevno menjavajo finančno premoženje za zavarovanje terjatev;
- (n) v sistemih označevanja finančnega premoženja za zavarovanje terjatev lahko NCB dovolijo zamenjavo finančnega premoženja za zavarovanje terjatev;
- (o) ECB se lahko kadar koli odloči, da umakne posamezni dolžniški instrument z objavljene liste primernega tržnega finančnega premoženja ⁽⁹²⁾.

OKVIR 8

Izračun pozivov h kritju

Skupni znesek primerne finančnega premoženja J (za $j = 1$ do J ; vrednost $C_{j,t}$ v času t), ki ga mora zagotoviti nasprotna stranka za niz operacij povečevanja likvidnosti I (za $i = 1$ do I ; znesek $L_{i,t}$ v času t) se določi s pomočjo naslednjega izračuna:

$$\sum_{i=1}^I L_{i,t} \leq \sum_{j=1}^J (1 - h_j) C_{j,t} \quad (1)$$

kjer

h_j predstavlja odbitek pri vrednotenju, ki se uporablja za primerno finančno premoženje j .

Naj bo τ časovno obdobje med dvema zaporednima vrednotenjem. Osnova za poziv h kritju v času $t + \tau$ je enaka:

$$M_{t+\tau} = \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau} - \sum_{j=1}^J (1 - h_j) C_{j,t+\tau} \quad (2)$$

Odvisno od operativnih značilnosti sistemov za upravljanje z zavarovanjem, ki jih imajo NCB, lahko NCB pri izračunu osnove za poziv h kritju upoštevajo tudi natečene obresti od posojene likvidnosti.

Pozivi h kritju se sprožijo samo, če osnova za poziv h kritju preseže določen prag poziva.

Naj $k = 0,5\%$ označuje prag poziva. V sistemu označevanja finančnega premoženja za zavarovanje terjatev ($I = 1$) se poziv h kritju izvrši, ko:

$M_{t+\tau} > k \cdot L_{i,t+\tau}$ (nasprotna stranka plača poziv h kritju nacionalni centralni banki); ali

$M_{t+\tau} < -k \cdot L_{i,t+\tau}$ (NCB plača poziv h kritju nasprotni stranki).

V sistemu s skladom finančnega premoženja mora nasprotna stranka v sklad prispevati več finančnega premoženja, če:

$$M_{t+\tau} > k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau}$$

Znesek posojila čez dan (IDC), ki je na razpolago nasprotni stranki pri uporabi sistema s skladom finančnega premoženja za zavarovanje terjatev, se lahko izrazi kot:

$$IDC = -M_{t+\tau} + k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau} \quad (\text{če je pozitivno})$$

V sistemu s skladom finančnega premoženja in sistemu označevanja finančnega premoženja za zavarovanje terjatev pozivi h kritju zagotavljajo, da se ponovno vzpostavi razmerje, izraženo pod (1) zgoraj.

6.4.3 Ukrepi za obvladovanje tveganj pri netržnem finančnem premoženju

6.4.3.1 Bančna posojila

Okvir za obvladovanje tveganj v zvezi s primernimi bančnimi posojili zajema naslednje glavne elemente:

- (a) za posamezna bančna posojila se uporabljajo posebni odbitki pri vrednotenju. Višina odbitka je odvisna od preostale zapadlosti, vrste plačila obresti (fiksna ali variabilna obrestna mera), kategorije kreditne kvalitete in metode vrednotenja, ki jo uporablja NCB (glej oddelek 6.5), kakor je opisano v tabeli 9 ⁽⁹³⁾;

⁽⁹²⁾ Če se dolžniški instrument v času umika z liste primernega tržnega finančnega premoženja uporablja v kreditnih poslih Eurosistema, ga je treba odstraniti takoj, ko je to mogoče.

⁽⁹³⁾ Odbitki pri vrednotenju, ki se uporabljajo pri bančnih posojilih s plačilom obresti po fiksni obrestni meri, se uporabljajo tudi pri bančnih posojilih, kjer je plačilo obresti vezano na stopnjo inflacije.

- (b) pri bančnih posojilih z variabilno obrestno mero se uporablja takšen odbitek, kakor se uporablja pri razredu bančnih posojil s fiksno obrestno mero z zapadlostjo od nič do enega leta, ki imajo enako kreditno kvaliteto in za katere velja enaka metoda vrednotenja (vrednotenje po teoretični ceni, ki jo določi NCB, ali glede na neodplačano vrednost posojila, ki jo določi NCB). Plačilo obresti se šteje kot plačilo po variabilni obrestni meri, če je obrestna mera vezana na referenčno obrestno mero in obdobje ponovnega določanja obrestne mere za to plačilo ni daljše od enega leta. Plačilo obresti, pri katerem obdobje ponovnega določanja presega eno leto, se šteje za plačilo s fiksno obrestno mero, pri čemer je ustrezna zapadlost, ki se uporablja za določanje odbitka, enaka preostali zapadlosti bančnega posojila;
- (c) ukrepi za obvladovanje tveganj, ki se uporabljajo pri bančnih posojilih z več kot eno vrsto plačila obresti, so odvisni samo od plačila obresti v času do zapadlosti bančnega posojila. Če se v času do zapadlosti bančnega posojila uporablja več kot ena vrsta plačila obresti, se preostalo plačilo obresti obravnava kot plačilo po fiksni obrestni meri, pri čemer je ustrezna zapadlost, ki se uporablja za določanje odbitka, enaka preostali zapadlosti bančnega posojila;
- (d) NCB pri izvajanju pozivov h kritju uporabljajo enak prag poziva (kjer je to primerno) za tržno in netržno finančno premoženje.

Tabela 9

Stopnje odbitkov pri vrednotenju, ki se uporabljajo za bančna posojila s fiksno obrestno mero

Kreditna kvaliteta	Preostala zapadlost (leta)	Metoda vrednotenja	
		Plačilo po fiksni obrestni meri in vrednotenje po teoretični ceni, ki jo določi NCB	Plačilo po fiksni obrestni meri in vrednotenje glede na neodplačano vrednost posojila, ki jo določi NCB
Stopnji 1 in 2 (AAA do A-)	0-1	8,0	10,0
	1-3	11,5	17,5
	3-5	15,0	24,0
	5-7	17,0	29,0
	7-10	18,5	34,5
	> 10	20,5	44,5
Stopnja 3 (BBB + do BBB-)	0-1	15,5	17,5
	1-3	28,0	34,0
	3-5	37,0	46,0
	5-7	39,0	51,0
	7-10	39,5	55,5
	> 10	40,5	64,5

6.4.3.2 Netržni hipotekarni dolžniški instrumenti

Za netržne hipotekarne dolžniške instrumente se uporablja odbitek pri vrednotenju v višini 24 %.

6.4.3.3 Vezani depoziti

Za vezane depozite se odbitek pri vrednotenju ne uporablja.

6.5 Načela vrednotenja finančnega premoženja za zavarovanje terjatev

Eurosistem pri določanju vrednosti finančnega premoženja za zavarovanje terjatev, ki se uporablja pri povratnih transakcijah, uporablja naslednja načela.

6.5.1 Tržno finančno premoženje

- (a) Eurosistem za vsako primerno tržno finančno premoženje določi najbolj reprezentativen vir cene, ki se bo uporabil pri izračunu tržne vrednosti.
- (b) Vrednost tržnega finančnega premoženja se izračuna na podlagi najbolj reprezentativne cene na delovni dan pred datumom vrednotenja. Če kotira več kot ena cena, se uporabi najnižja cena (običajno je to ponudbena cena). Če za določeno finančno premoženje na delovni dan pred datumom vrednotenja reprezentativna cena ni na voljo, se uporabi zadnja cena trgovanja. Če je dobljena referenčna cena starejša kot pet dni oziroma se vsaj pet dni ni spremenila, Eurosistem določi teoretično ceno.

- (c) Tržna ali teoretična vrednost dolžniškega instrumenta se izračuna vključno z natečenimi obrestmi.
- (d) Odvisno od razlik med nacionalnimi pravnimi sistemi in razlik pri operativnih postopkih lahko NCB različno obravnavajo izplačila (npr. kuponska izplačila) v zvezi s finančnim premoženjem, ki se prejmejo v času trajanja povratne transakcije. Če se izplačilo prenese na nasprotno stranko, NCB zagotovijo, da so zadevne operacije še naprej popolnoma krite z zadostnim zneskom finančnega premoženja za zavarovanje terjatev, preden pride do takšnega prenosa izplačila. NCB imajo cilj zagotoviti, da je gospodarski učinek obravnave prilivov enak kot v primeru, da se priliv na dan plačila prenese na nasprotno stranko ⁽⁹⁴⁾.

6.5.2 Netržno finančno premoženje

Netrznemu finančnemu premoženju se pripiše vrednost, ki ustreza bodisi teoretični ceni bodisi neodplačani vrednosti posojila.

Če se NCB odloči za vrednotenje po neodplačani vrednosti posojila, se lahko pri netrznem finančnem premoženju uporabi višji odbitek pri vrednotenju (glej oddelek 6.4.3).

6.6 Uporaba primernega finančnega premoženja za čezmejno zavarovanje terjatev

Nasprotna stranke Eurosistema lahko uporabijo primerno finančno premoženje za čezmejno zavarovanje terjatev, tj. lahko dobijo denarna sredstva od NCB države članice, v kateri so ustanovljene, z uporabo finančnega premoženja, ki se nahaja v drugi državi članici. Finančno premoženje za zavarovanje terjatev mora biti čezmejno uporabljivo na celotnem euroobmočju in za vse vrste operacij, v katerih Eurosistem povečuje likvidnost na podlagi primernega finančnega premoženja.

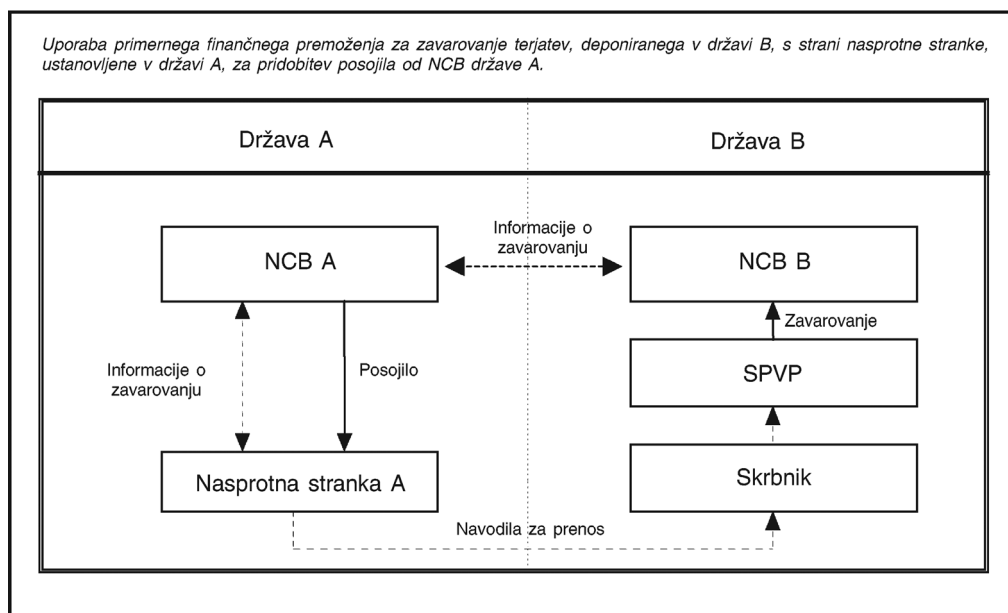
NCB (in ECB) so razvile mehanizem, ki omogoča, da se vse primerno finančno premoženje, izdano ali deponirano v euroobmočju, lahko čezmejno uporabi. Ta mehanizem je korespondenčni centralnobančni model (CCBM), v katerem NCB za finančno premoženje, ki so ga sprejele v svoj lokalni register ali poravnalni sistem, delujejo kot skrbniki („korespondenti“) druga za drugo (in za ECB). Posebne rešitve se lahko uporabljajo za netržno finančno premoženje, tj. bančna posojila in netržne hipotekarne dolžniške instrumente, ki ga ni mogoče prenesti prek SPVP ⁽⁹⁵⁾. CCBM se lahko uporabi za zavarovanje terjatev vseh vrst kreditnih poslov Eurosistema. Poleg CCBM se za čezmejni prenos tržnega finančnega premoženja lahko uporabljajo tudi primerne povezave med SPVP ⁽⁹⁶⁾.

6.6.1 Korespondenčni centralnobančni model

Korespondenčni centralnobančni model je prikazan na sliki 3 spodaj.

Slika 3

Korespondenčni centralnobančni model

⁽⁹⁴⁾ NCB lahko določijo, da dolžniških instrumentov s prilivom (npr. kuponskim plačilom), ki nastane v obdobju do datuma zapadlosti operacije denarne politike, ne sprejmejo kot finančno premoženje za zavarovanje terjatev pri povratnih transakcijah (glej oddelek 6.2.3).

⁽⁹⁵⁾ Podrobnosti so navedene v brošuri z naslovom „Korespondenčni centralnobančni model (CCBM). Postopki za nasprotna stranke v Eurosistemu“, ki je na voljo na spletni strani ECB na naslovu www.europa.eu.

⁽⁹⁶⁾ Primerno finančno premoženje se lahko uporablja prek računa centralne banke pri SPVP, ki je v drugi državi kot zadevna centralna banka, če Eurosistem odobri uporabo takega računa. Od leta 1999 dalje sme centralna banka De Nederlandsche Bank uporabljati svoj račun pri Euroclear Belgium, ko gre za poravnavo zavarovalnih transakcij z evroobveznicami, ki so izdane v tej MCDD. Od avgusta 2000 dalje sme centralna banka Central Bank of Ireland odpreti tak račun v sistemu Euroclear. Ta račun se lahko uporablja za vse primerno finančno premoženje, ki se vodi v sistemu Euroclear, tj. vključno s primernim finančnim premoženjem, ki je preneseno na Euroclear prek primernih povezav.

Vse NCB imajo druga pri drugi odprte račune vrednostnih papirjev za namen uporabe primerne finančne premoženja za čezmejno zavarovanje terjatev. Natančen postopek za CCBM je odvisen od tega, ali je primerno finančno premoženje označeno za vsako posamezno transakcijo ali pa se uporablja v skladu finančnega premoženja za zavarovanje terjatev⁽⁹⁷⁾.

- (a) Če je v uporabi sistem označevanja finančnega premoženja za zavarovanje terjatev, nasprotna stranka takoj, ko NCB države članice, v kateri je ustanovljena (tj. „domača NCB“), sprejme njeno protiponudbo za posojilo, izda nalog (prek lastnega skrbnika, če je to potrebno) sistemu poravnave vrednostnih papirjev v državi, v kateri se nahaja tržno finančno premoženje, da ga prenese na centralno banko te države za račun domače NCB. Ko korespondenčna centralna banka obvesti domačo NCB o tem, da je prejela zavarovanje, domača NCB nakaže denarna sredstva nasprotni stranki. NCB ne nakažejo denarnih sredstev, dokler niso prepričane o tem, da je korespondenčna centralna banka prejela tržno finančno premoženje nasprotne stranke. Če je to potrebno zaradi izpolnitve roka za poravnavo, lahko nasprotne stranke vnaprej deponirajo finančno premoženje pri korespondenčnih centralnih bankah za račun njihove domače NCB z uporabo postopkov CCBM.
- (b) V sistemu s skladom finančnega premoženja lahko nasprotna stranka v vsakem trenutku zagotovi korespondenčni centralni banki tržno finančno premoženje za račun domače NCB. Ko korespondenčna centralna banka obvesti domačo NCB, da je prejela tržno finančno premoženje, bo domača NCB dodala to tržno finančno premoženje v sklad finančnega premoženja nasprotne stranke.

Posebni postopki za čezmejno uporabo so bil razviti za netržno finančno premoženje, tj. za bančna posojila in netržne hipotekarne dolžniške instrumente⁽⁹⁸⁾. Ko se za zavarovanje terjatev čez mejo uporabljajo bančna posojila, zanje velja različica CCBM, ki temelji na prenosu lastništva, odstopu terjatve ali zastavi v korist domače NCB oziroma na zavarovanju (*charge*) v korist korespondenčne centralne banke, ki deluje kot agent za domačo NCB. Nadaljnja *ad hoc* različica, ki temelji na zavarovanju (*charge*) v korist korespondenčne centralne banke, ki deluje kot agent za domačo NCB, je bila razvita za čezmejno uporabo netržnih hipotekarnih dolžniških instrumentov.

CCBM je nasprotnim strankam (za tržno in netržno finančno premoženje) na voljo od 9.00 do 16.00 ure po času ECB (srednjeevropski čas) na vsak delovni dan Eurosistema. Nasprotna stranka, ki želi uporabiti CCBM, mora to sporočiti NCB, od katere želi dobiti posojilo, tj. svoji domači NCB, pred 16.00 uro po času ECB (srednjeevropski čas). Poleg tega mora nasprotna stranka zagotoviti, da se finančno premoženje za zavarovanje terjatev pri operacijah denarne politike dostavi na račun korespondenčne centralne banke najkasneje do 16.45 ure po času ECB (srednjeevropski čas). Sporočila ali dostave, ki ne bodo prispela pravočasno, se bodo upoštevale šele za posojilo, odobreno na naslednji delovni dan. Če nasprotne stranke predvidijo potrebo po uporabi CCBM proti koncu dneva, morajo, kjer je to možno, dostaviti finančno premoženje vnaprej (tj. vnaprej deponirati finančno premoženje). V izjemnih okoliščinah ali kadar se to zahteva za namene denarne politike, se ECB lahko odloči, da odloži čas zaprtja modela CCBM do časa zaprtja sistema TARGET2.

6.6.2 Povezave med sistemi poravnave vrednostnih papirjev

Poleg modela CCBM se lahko za prenos tržnega finančnega premoženja prek meje uporabljajo primerne povezave med SPVP v Uniji.

Neposredna ali posredna (*relayed*) povezava med dvema SPVP dovoljuje udeleženci enega SPVP, da ima vrednostne papirje, izdane v drugem SPVP, ne da bi bila udeleženka tega drugega SPVP⁽⁹⁹⁾. Preden se lahko te povezave uporabijo za prenos zavarovanja pri kreditnih poslih Eurosistema, jih je treba oceniti in odobriti v skladu s standardi za uporabo SPVP v Uniji⁽¹⁰⁰⁾, ⁽¹⁰¹⁾.

S stališča Eurosistema CCBM in povezave med SPVP v Uniji enako omogočajo nasprotnim strankam, da uporabijo finančno premoženje za čezmejno zavarovanje terjatev, tj. oboje omogoča nasprotnim strankam, da uporabijo finančno premoženje za pridobitev posojila od njihove domače NCB, tudi če je bilo to finančno premoženje izdano v SPVP druge države. CCBM in povezave med SPVP to funkcijo opravljajo na različna načina. V CCBM čezmejno razmerje predstavlja razmerje med NCB. Druga za drugo delujejo kot skrbnik. Pri uporabi povezav pa čezmejno razmerje predstavlja razmerje med SPVP. Le-ti eden pri drugem odprejo zbirni račun. Finančno premoženje, deponirano pri korespondenčni centralni banki, se lahko uporablja samo za zavarovanje terjatev pri kreditnih poslih Eurosistema. Finančno premoženje, ki je dostopno prek povezave, se lahko uporablja za

⁽⁹⁷⁾ Podrobnosti so navedene v brošuri z naslovom „Korespondenčni centralnobančni model (CCBM). Postopki za nasprotne stranke v Eurosistemu“, ki je na voljo na spletni strani ECB na naslovu www.europa.eu.

⁽⁹⁸⁾ Podrobnosti so navedene v brošuri z naslovom „Korespondenčni centralnobančni model (CCBM). Postopki za nasprotne stranke v Eurosistemu“, ki je na voljo na spletni strani ECB na naslovu www.europa.eu.

⁽⁹⁹⁾ Povezava med dvema SPVP obsega sklop postopkov in ureditev za čezmejni prenos vrednostnih papirjev s prenosom med računi nematerializiranih vrednostnih papirjev. Povezava je v obliki zbirnega računa, ki ga odpre en SPVP (sistem investitor) v drugem SPVP (sistem izdajatelj). Neposredna povezava pomeni, da med dvema SPVP ni nobenega posrednika. Poleg tega se lahko uporabi za čezmejni prenos vrednostnih papirjev v korist Eurosistema tudi posredna (*relayed*) povezava med SPVP. Posredna povezava je pogodbeni in tehnični ureditev, ki omogoča dvema SPVP brez neposredne medsebojne povezave, da izmenjata transakcije in prenose vrednostnih papirjev prek tretjega SPVP, ki deluje kot posrednik.

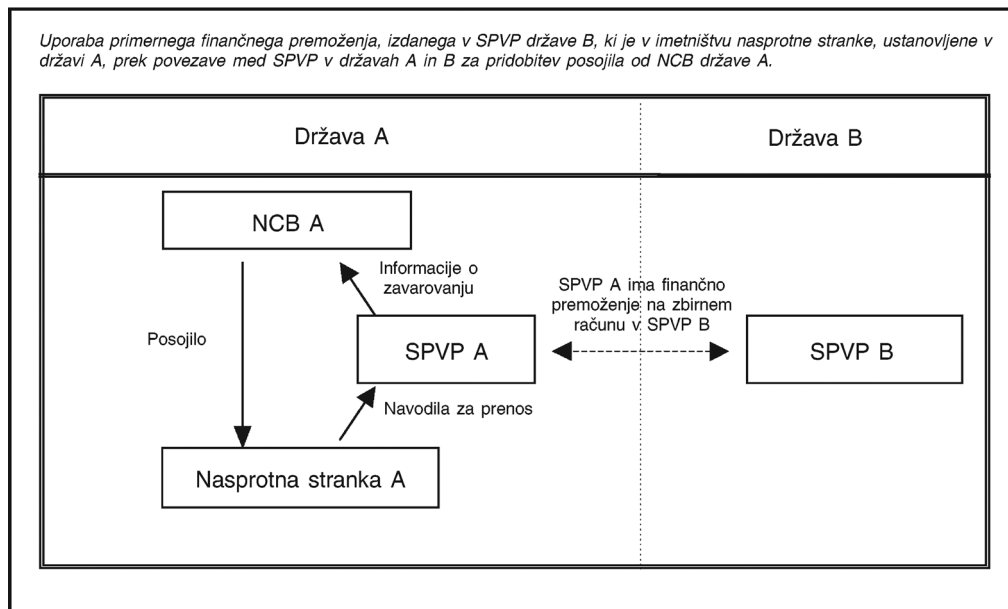
⁽¹⁰⁰⁾ Posodobljen seznam primernih povezav se nahaja na spletni strani ECB na naslovu www.ecb.europa.eu.

⁽¹⁰¹⁾ Glej publikacijo z naslovom *Standards for the use of EU securities settlement systems in ESCB credit operations*, Evropski monetarni inštitut, januar 1998, na spletni strani ECB na naslovu www.ecb.europa.eu.

kreditne posle Eurosistema kot tudi za kateri koli drugi namen, ki ga izbere nasprotna stranka. Ob uporabi povezav med SPVP imajo nasprotne stranke finančno premoženje na svojih lastnih računih pri svojem domačem SPVP in nimajo potrebe po skrbniku.

Slika 4

Povezave med sistemi poravnave vrednostnih papirjev

6.7 Sprejetje zavarovanja v valutah, ki niso euro, ob nepredvidljivih dogodkih

V določenih okoliščinah lahko Svet ECB odloči, da bo kot primerno zavarovanje sprejel tudi nekatere tržne dolžniške instrumente, ki jih je v svoji valuti izdala enota centralne ravni države ene ali več držav skupine G-10 zunaj euroobmočja. Ob sprejetju takšne odločitve bodo pojasnjena veljavna merila za izbor in mobilizacijo tujega finančnega premoženja, vključno z viri in načeli vrednotenja, ukrepi za obvladovanje tveganj in postopki poravnave pa bodo tudi sporočeni nasprotnim strankam.

Ne glede na določbe iz oddelka 6.2.1 se lahko takšno finančno premoženje deponira/registrira (izda), hrani in poravnava zunaj EGP in, kot že omenjeno zgoraj, je lahko denominirano v valutah, ki niso euro. Če nasprotna stranka uporabi takšno finančno premoženje, mora le-to biti v njeni lasti.

Nasprotne stranke, ki so podružnice kreditnih institucij s sedežem zunaj EGP ali Švice, takšnega finančnega premoženja ne morejo uporabiti za zavarovanje.

POGLAVJE 7

OBVEZNE REZERVE ⁽¹⁰²⁾

7.1 Splošen opis

ECB od kreditnih institucij zahteva, da imajo obvezne rezerve na računih pri NCB v sklopu sistema obveznih rezerv Eurosistema. Pravni okvir za ta sistem je opredeljen v členu 19 Statuta ESCB, Uredbi (ES) št. 2531/98 in Uredbi ECB/2003/9. Uporaba Uredbe ECB/2003/9 zagotavlja, da so pogoji sistema obveznih rezerv Eurosistema enotni v celotnem euroobmočju.

Znesek obveznih rezerv, ki jih mora imeti vsaka institucija, se določi glede na njeno osnovo za obvezne rezerve. Sistem obveznih rezerv Eurosistema omogoča nasprotnim strankam uporabo določbe o povprečenju, kar pomeni, da se obvezne rezerve izpolnjujejo na podlagi povprečnih stanj ob koncu koledarskega dneva na računih rezerv nasprotnih strank v obdobju izpolnjevanja. Rezervna imetja institucij se obrestujejo po obrestni meri operacij glavnega refinanciranja Eurosistema.

Sistem obveznih rezerv Eurosistema je poglavitno namenjen izvajanju naslednjih denarnih funkcij:

⁽¹⁰²⁾ Vsebina tega poglavja je le informativna.

(a) stabiliziranje obrestnih mer denarnega trga

Določba sistema obveznih rezerv Eurosistema o povprečenju ima za cilj prispevati k stabilizaciji obrestnih mer denarnega trga s tem, da daje institucijam spodbude za izravnavo učinkov začasnih nihanj likvidnosti;

(b) ustvarjanje ali povečanje strukturnega likvidnostnega primanjkljaja

Sistem obveznih rezerv Eurosistema prispeva k nastanku ali povečanju strukturnega likvidnostnega primanjkljaja. To lahko izboljša sposobnost Eurosistema, da deluje kot učinkovit ponudnik likvidnosti.

Pri uporabi obveznih rezerv je ECB zavezana, da ravna v skladu s cilji Eurosistema, kakor so opredeljeni v členu 127 Pogodbe in členu 2 Statuta ESCB, kar med drugim pomeni, da ne spodbuja znatne nezaželene delokacije ali zmanjševanja obsega finančnega posredništva.

7.2 Institucije, ki so obvezniki obveznih rezerv

Na podlagi člena 19.1 Statuta ESCB ECB od kreditnih institucij, ustanovljenih v državah članicah, zahteva, da imajo obvezne rezerve. To pomeni, da velja sistem obveznih rezerv Eurosistema tudi za v euroobmočju ustanovljene podružnice kreditnih institucij, ki nimajo sedeža v euroobmočju. Za zunaj euroobmočja ustanovljene podružnice kreditnih institucij, ki imajo sedež v euroobmočju, pa ta sistem ne velja.

Institucije bodo avtomatično izvzete iz sistema obveznih rezerv od začetka obdobja izpolnjevanja, v katerem jim je bilo odvzeto dovoljenje za poslovanje oziroma so to dovoljenje vrnile ali v katerem je pravosodni ali drug pristojni organ države članice sklenil sprožiti postopek prenehanja zadevne institucije. V skladu z Uredbo (ES) št. 2531/98 in Uredbo ECB/2003/9 lahko ECB iz sistema obveznih rezerv Eurosistema izvzame tudi druge institucije na nediskriminatorni osnovi, če zanje veljajo ukrepi reorganizacije, zamrznitev sredstev in/ali drugi ukrepi za omejitev uporabe njihovih sredstev, ki jih je naložila Unija v skladu s členom 75 Pogodbe ali država članica, ali je v zvezi z njimi Svet ECB izdal sklep o začasni ali trajni izključitvi njihovega dostopa do operacij odprtega trga ali odprtih ponudb Eurosistema, ali če cilji sistema obveznih rezerv Eurosistema ne bi bili doseženi z vključitvijo teh institucij v sistem obveznih rezerv. Če sklep o tovrstnih izjemah temelji na namenu sistema obveznih rezerv Eurosistema, ECB upošteva eno ali več naslednjih meril:

- (a) institucija ima dovoljenje zgolj za opravljanje funkcij s posebnim namenom;
- (b) institucija ima prepoved izvajanja aktivnih bančnih funkcij v konkurenci z drugimi kreditnimi institucijami; in/ali
- (c) institucija je zakonsko obvezana, da uporablja vse svoje vloge za namene, povezane z regionalno in/ali mednarodno razvojno pomočjo.

ECB oblikuje in vodi seznam institucij, za katere velja sistem obveznih rezerv Eurosistema. ECB javno objavlja tudi seznam vseh institucij, ki so izvzete iz tega sistema zaradi drugih razlogov in ne zaradi ukrepov reorganizacije ali zamrznitve sredstev oziroma drugih ukrepov za omejitev uporabe njihovih sredstev, ki jih je naložila Unija v skladu s členom 75 Pogodbe ali država članica, ali je v zvezi z njimi Svet ECB izdal sklep o začasni ali trajni izključitvi njihovega dostopa do operacij odprtega trga ali odprtih ponudb Eurosistema⁽¹⁰³⁾. Nasprotno stranke se lahko zaneajo na te sezname pri odločanju, ali njihove obveznosti predstavljajo terjatve druge institucije, ki je ravno tako obveznik za obvezne rezerve. Seznami, dostopni javnosti po zaključku poslovanja na zadnji delovni dan Eurosistema v vsakem koledarskem mesecu, so veljavni za izračun osnove za obvezne rezerve za obdobje izpolnjevanja, ki se začne v koledarskem mesecu dva meseca pozneje. Na primer, seznam, objavljen ob koncu februarja, bi veljal za izračun osnove za obvezne rezerve za obdobje izpolnjevanja, ki se začne v aprilu.

7.3 Določitev obveznih rezerv

7.3.1 Osnova za obvezne rezerve in stopnje obveznih rezerv

Osnova za obvezne rezerve posamezne institucije se določi glede na postavke njene bilance stanja. Podatki bilance stanja se poročajo NCB v splošnem okviru denarne in bančne statistike ECB (glej oddelek 7.5)⁽¹⁰⁴⁾. Za institucije, za katere veljajo polne zahteve poročanja, se podatki bilance stanja, ki se nanašajo na konec danega koledarskega meseca, uporabijo za določitev osnove za obvezne rezerve za obdobje izpolnjevanja,

⁽¹⁰³⁾ Seznami so dostopni javnosti na spletni strani ECB na naslovu www.ecb.europa.eu.

⁽¹⁰⁴⁾ Poročevalski okvir za denarno in bančno statistiko ECB je predstavljen v dodatku 4.

ki se začne v koledarskem mesecu dva meseca pozneje. Na primer, osnova za obvezne rezerve, izračunana iz bilance stanja ob koncu februarja, bi se uporabila za izračun obveznih rezerv, ki jih morajo nasprotnne stranke izpolniti v obdobju izpolnjevanja, ki se začne v aprilu.

Okvir poročanja za denarno in bančno statistiko ECB predvideva možnost, da se majhne institucije delno razbremenijo bremena poročanja. Institucije, za katere velja ta določba, morajo četrtno poročati samo omejen nabor podatkov iz bilance stanja (po stanju ob koncu četrtnega) in s skrajnim rokom za pošiljanje poročil, ki je daljši od skrajnega roka, postavljenega za večje institucije. Za te institucije se uporabijo podatki bilance stanja, ki se predložijo v poročilih za določeno četrtnje, da se z zamikom dveh mesecev določi osnova za obvezne rezerve za naslednja tri obdobja izpolnjevanja. Na primer, bilanca stanja ob koncu prvega četrtnega – marca – bi veljala za izračun osnove za obvezne rezerve za obdobja izpolnjevanja, ki se začnejo v juniju, juliju in avgustu.

V skladu z Uredbo (ES) št. 2531/98 ima ECB pravico vključiti obveznosti iz naslova sprejemanja denarnih sredstev skupaj z obveznostmi iz naslova zunajbilančnih postavk v osnovo za obvezne rezerve institucij. V sistemu obveznih rezerv Eurosistema sta v osnovo za obvezne rezerve dejansko vključeni le kategoriji obveznosti „vloge“ in „izdani dolžniški vrednostni papirji“ (glej okvir 9).

Obveznosti do drugih institucij, uvrščenih na seznam institucij, ki so obvezniki obveznih rezerv Eurosistema, in obveznosti do ECB in sodelujočih NCB niso vključene v osnovo za obvezne rezerve. V tem pogledu mora biti za kategorijo obveznosti „izdani dolžniški vrednostni papirji“ izdajatelj sposoben dokazati dejanski znesek teh instrumentov, ki jih imajo druge institucije, ki so obvezniki obveznih rezerv Eurosistema, zato da bi jih imel pravico odšteti od osnove za obvezne rezerve. Če takega dokazila ni mogoče predložiti, lahko izdajatelji za to postavko bilance stanja uporabijo standardizirani odbitek v fiksnem odstotku ⁽¹⁰⁵⁾.

Stopnje obveznih rezerv določi ECB in so lahko največ enake zgornji meji, ki je določena v Uredbi (ES) št. 2531/98. ECB uporablja enotno, od nič različno stopnjo za večino postavk, ki so zajete v osnovi za obvezne rezerve. Ta stopnja obveznih rezerv je določena v Uredbi ECB/2003/9. ECB je določila stopnjo obveznih rezerv, enako nič, za naslednje kategorije obveznosti: „vezane vloge nad dve leti“, „vloge na odpoklic z odpovednim rokom nad dve leti“, „repo posli“ in „dolžniški vrednostni papirji z originalno zapadlostjo nad dve leti“ (glej okvir 9). ECB lahko kadar koli spremeni stopnje obveznih rezerv. Spremembe v stopnjah obveznih rezerv objavi ECB pred prvim obdobjem izpolnjevanja, za katerega sprememba velja.

7.3.2 Izračun obveznih rezerv

Obvezne rezerve se za vsako posamezno institucijo izračunajo tako, da se zneski ustreznih obveznosti pomnožijo s stopnjo obveznih rezerv za odgovarjajoče kategorije obveznosti.

Vsaka institucija odšteje olajšavo v znesku 100 000 EUR od svojih obveznih rezerv v vsaki državi članici, v kateri ima poslovno enoto. Odobritev tovrstne olajšave ne posega v pravne obveznosti institucij, ki so obvezniki sistema obveznih rezerv Eurosistema ⁽¹⁰⁶⁾.

Znesek obveznih rezerv se za vsako obdobje izpolnjevanja zaokroži na najbližji euro.

OKVIR 9

Osnova za obvezne rezerve in stopnje obveznih rezerv

A. Obveznosti, ki so vključene v osnovo za obvezne rezerve in za katere se uporablja pozitivna stopnja obveznih rezerv

Vloge (*)

- Vloge čez noč
- Vezane vloge do vključno dve leti
- Vloge na odpoklic z odpovednim rokom do vključno dve leti

⁽¹⁰⁵⁾ Glej Uredbo ECB/2003/9. Nadaljnje informacije v zvezi z odstotkom standardiziranega odbitka so na spletni strani ECB na naslovu www.ecb.europa.eu in na spletnih straneh Eurosistema (glej dodatek 5).

⁽¹⁰⁶⁾ Za institucije, ki jim je dovoljeno poročati statistične podatke kot skupini na agregirani osnovi v skladu z določbami okvira za poročanje za denarno in bančno statistiko ECB (glej dodatek 4), bo priznana samo ena tovrstna olajšava skupini kot celoti, razen če institucije zagotovijo dovolj podrobne podatke o osnovi za obvezne rezerve in rezervnih imetjih, da omogočijo Eurosistemu, da preveri njihovo točnost in kakovost ter določi znesek obveznih rezerv vsake posamezne institucije v skupini.

(*) Uredba (ES) št. 25/2009 Evropske centralne banke z dne 19. decembra 2008 o bilanci stanja sektorja denarnih finančnih institucij (ECB/2008/32) (UL L 15, 20.1.2009, str. 14) izrecno zahteva poročanje o obveznostih iz naslova vlog po nominalni vrednosti. Nominalna vrednost pomeni znesek glavnice, za katero je dolжник pogodbeno obvezan, da jo vrne upniku. Ta sprememba je bila potrebna zaradi Direktive Sveta 86/635/EGS z dne 8. decembra 1986 o letnih računovodskih izkazih in konsolidiranih računovodskih izkazih bank in drugih finančnih institucij (UL L 372, 31.12.1986, str. 1), ki je bila spremenjena tako, da omogoča vrednotenje nekaterih finančnih instrumentov po pošteni vrednosti.

Izdani dolžniški vrednostni papirji

— Dolžniški vrednostni papirji z originalno zapadlostjo do vključno dveh let

B. Obveznosti, ki so vključene v osnovo za obvezne rezerve in za katere se uporablja stopnja obveznih rezerv, enaka nič

Vloge (*)

— Vezane vloge nad dve leti;

— Vloge na odpoklic z odpovednim rokom nad dve leti;

— Repo posli

Izdani dolžniški vrednostni papirji

— Dolžniški vrednostni papirji z originalno zapadlostjo nad dve leti

C. Obveznosti, ki so izključene iz osnove za obvezne rezerve

— Obveznosti do drugih institucij, ki so obvezniki v sistemu obveznih rezerv Eurosistema

— Obveznosti do ECB in sodelujočih NCB

7.4 Izpolnjevanje obveznih rezerv

7.4.1 Obdobje izpolnjevanja

ECB objavi koledar obdobj izpolnjevanja vsaj tri mesece pred začetkom vsakega leta ⁽¹⁰⁷⁾. Obdobje izpolnjevanja se začne na dan poravnave prve operacije glavnega refinanciranja po seji Sveta ECB, za katero je na dnevnem redu predvidena mesečna ocena naravnosti denarne politike. V posebnih primerih se lahko objavljeni koledar spremeni, kar je med drugim odvisno od sprememb v urniku sej Sveta ECB.

7.4.2 Rezervna imetja

Vsaka institucija mora imeti svoje obvezne rezerve na enem ali več računih rezerv pri NCB v državi članici, v kateri ima sedež. Za institucije z več kot eno poslovno enoto v državi članici je sedež institucije odgovoren za izpolnjevanje skupnih obveznih rezerv vseh domačih poslovnih enot te institucije ⁽¹⁰⁸⁾. Institucija s poslovnimi enotami v več kot eni državi članici mora izpolnjevati obvezne rezerve pri NCB v vsaki državi članici, v kateri ima poslovno enoto, ustrezno svoji osnovi za obvezne rezerve v posamezni državi članici.

Poravnavalni računi institucij pri NCB se lahko uporabijo kot računi rezerv. Rezervna imetja na poravnavalnih računih se lahko uporabijo za namene poravnave čez dan. Dnevna rezervna imetja institucije se izračunajo kot stanje ob koncu dneva na njenem računu rezerv.

Institucija lahko zaprosi NCB v državi članici, v kateri je institucija rezident, za dovoljenje, da izpolnjuje vse svoje obvezne rezerve posredno prek posrednika. Možnost izpolnjevanja obveznih rezerv prek posrednika je po pravilu omejena na institucije, ki so organizirane tako, da del funkcij (npr. dejavnosti zakladnice) običajno izvaja posrednik (npr. mreže hranilnic in hranilno-kreditnih služb lahko centralizirajo svoja rezervna imetja). Izpolnjevanje obveznih rezerv prek posrednika je opredeljeno z določbami iz Uredbe ECB/2003/9.

7.4.3 Obrestovanje rezervnih imetij

Rezervna imetja se za čas obdobja izpolnjevanja obrestujejo po povprečni obrestni meri ECB (ponderirani glede na število koledarskih dni) za operacije glavnega refinanciranja, izračunani s pomočjo formule, opredeljene v okvirju 10. Rezervna imetja, ki presegajo znesek zahtevanih obveznih rezerv, se ne obrestujejo. Obresti se plačujejo na drugi delovni dan NCB po koncu obdobja izpolnjevanja, za katerega so bile obresti obračunane.

⁽¹⁰⁷⁾ Koledar se normalno objavi v sporočilu za javnost ECB, ki se nahaja na spletni strani ECB na naslovu www.europa.eu. Poleg tega se koledar objavi v Uradnem listu in na spletnih straneh Eurosistema (glej dodatek 5).

⁽¹⁰⁸⁾ Če institucija nima sedeža v državi članici, v kateri je ustanovljena, mora določiti glavno podružnico, ki je potem odgovorna za izpolnitev skupnih obveznih rezerv vseh poslovnih enot institucije v zadevni državi članici.

OKVIR 10

Izračun obresti na rezervna imetja

Rezervna imetja se obrestujejo po naslednji formuli:

$$R_t = \frac{H_t \cdot n_t \cdot r_t}{100 \cdot 360}$$

$$r_t = \sum_{i=1}^{n_t} \frac{MR_i}{n_t}$$

kjer je:

R_t = obresti na rezervna imetja za obdobje izpolnjevanja t .

H_t = povprečna dnevna rezervna imetja v obdobju izpolnjevanja t .

n_t = število koledarskih dni v obdobju izpolnjevanja t .

r_t = obrestna mera za rezervna imetja za obdobje izpolnjevanja t . Uporablja se standardno zaokroževanje obrestne mere na dve decimali.

i = i -ti koledarski dan obdobja izpolnjevanja t .

MR_i = mejna obrestna mera za zadnjo operacijo glavnega refinanciranja, poravnano na koledarski dan i ali pred njim.

7.5 Pošiljanje poročil, potrditev in preverjanje osnove za obvezne rezerve

Postavke, ki se štejejo v osnovo za obvezne rezerve, izračunajo institucije, ki so obvezniki obveznih rezerv, in jih poročajo nacionalnim centralnim bankam znotraj splošnega okvira denarne in bančne statistike ECB (glej dodatek 4). Člen 5 Uredbe ECB/2003/9 opredeljuje postopke za sporočanje in potrditev osnove za obvezne rezerve in zneska obveznih rezerv institucije.

Postopek za sporočanje in potrditev obveznih rezerv institucije je takšen, kot je opisan v nadaljevanju. Ustrezna NCB ali institucija prevzame pobudo za izračun obveznih rezerv institucije za ustrezno obdobje izpolnjevanja. Stranka, ki opravi izračun, obvesti drugo stranko o izračunanih obveznih rezervah najpozneje tri delovne dni NCB pred začetkom obdobja izpolnjevanja. Ustrezna NCB lahko določi zgodnejši datum od roka za sporočanje obveznih rezerv. Določi lahko tudi dodatne roke, v katerih lahko institucija sporoči popravke osnove za obvezne rezerve in sporočenih obveznih rezerv. Obveščena stranka potrdi izračunane obvezne rezerve najpozneje na delovni dan NCB pred začetkom obdobja izpolnjevanja. Če se obveščena stranka ne odzove na obvestilo do konca zadnjega delovnega dne NCB pred začetkom obdobja izpolnjevanja, velja, da je znesek obveznih rezerv institucije za ustrezno obdobje izpolnjevanja potrjen. Ko so obvezne rezerve institucije potrjene, se za ustrezno obdobje izpolnjevanja ne morejo več popraviti.

Za institucije, ki lahko delujejo kot posredniki za posredno izpolnjevanje obveznih rezerv drugih institucij, so posebni pogoji poročanja opredeljeni v Uredbi ECB/2003/9. Izpolnjevanje obveznih rezerv prek posrednika ne spremeni obveznosti statističnega poročanja institucij, ki izpolnjujejo obvezne rezerve prek posrednika.

ECB in NCB imajo pravico, da znotraj okvira Uredbe (ES) št. 2531/98 preverijo točnost in kakovost zbranih podatkov.

7.6 Neizpolnjevanje obveznih rezerv

Obveznih rezerve niso izpolnjene, če je povprečje stanj konec koledarskega dneva na računih rezerv institucije v obdobju izpolnjevanja manjše od njenih obveznih rezerv za to obdobje izpolnjevanja.

Če institucija ne izpolni vseh ali dela obveznih rezerv, lahko ECB v skladu z Uredbo (ES) št. 2531/98 naloži katero koli od naslednjih sankcij:

- (a) plačilo v višini do 5 odstotnih točk nad mejno obrestno mero od zneska premalo izpolnjenih obveznih rezerv zadevne institucije;

- (b) plačilo v višini dvakratnika mejne obrestne mere od zneska premalo izpolnjenih obveznih rezerv zadevne institucije;
- (c) zahtevek, da zadevna institucija veže brezobrestno vlogo pri ECB ali NCB v višini največ trikratnega zneska premalo izpolnjenih obveznih rezerv, ki jih institucija ni zagotovila. Zapadlost depozita ne sme biti daljša od obdobja neizpolnjevanja obveznih rezerv.

Če institucija ne izpolni drugih obveznosti iz uredb in sklepov ECB, povezanih s sistemom obveznih rezerv Eurosistema (npr. če zadevni podatki niso poslani pravočasno ali niso točni), ima ECB pooblastilo, da naloži sankcije v skladu z Uredbo (ES) št. 2532/98 in Uredbo ECB/1999/4. Izvršilni odbor ECB lahko opredeli in objavi merila, v skladu s katerimi bo izvajal sankcije iz člena 7 Uredbe (ES) št. 2531/98 ⁽¹⁰⁹⁾.

Poleg tega lahko v primeru hude kršitve zahtev po obveznih rezervah Eurosistem začasno izključi nasprotne stranke iz sodelovanja v operacijah odprtega trga.

⁽¹⁰⁹⁾ Taka merila so bila objavljena v obvestilu z naslovom *Notice of the European Central Bank on the imposition of sanctions for breaches of the obligation to hold minimum reserves* (UL C 39, 11.2.2000, str. 3).

Dodatek 1

PRIMERI OPERACIJ IN POSTOPKOV DENARNE POLITIKE

Seznam primerov

Primer št. 1 Povratna transakcija za povečevanje likvidnosti v obliki avkcije s fiksno mero

Primer št. 2 Povratna transakcija za povečevanje likvidnosti v obliki avkcije z variabilno mero

Primer št. 3 Izdaja dolžniških certifikatov ECB na podlagi avkcije z variabilno obrestno mero

Primer št. 4 Valutna zamenjava za umikanje likvidnosti v obliki avkcije z variabilno mero

Primer št. 5 Valutna zamenjava za povečevanje likvidnosti v obliki avkcije z variabilno mero

Primer št. 6 Ukrepi za obvladovanje tveganj

PRIMER št. 1

Povratna transakcija za povečevanje likvidnosti v obliki avkcije s fiksno mero

ECB se odloči, da bo povečala likvidnost na trgu s povratno transakcijo v obliki avkcije s fiksno mero.

Tri nasprotne stranke predložijo naslednje protiponudbe:

(v milijonih EUR)	
Nasprotna stranka	Protiponudba
Banka 1	30
Banka 2	40
Banka 3	70
Skupaj	140

ECB se odloči dodeliti znesek 105 milijonov EUR.

Odstotek dodelitve je:

$$\frac{105}{(30 + 40 + 70)} = 75 \%$$

Dodelitev nasprotnim strankam znaša:

(v milijonih EUR)		
Nasprotna stranka	Protiponudba	Dodelitev
Banka 1	30	22,5
Banka 2	40	30,0
Banka 3	70	52,5
Skupaj	140	105,0

PRIMER št. 2

Povratna transakcija za povečevanje likvidnosti v obliki avkcije z variabilno mero

ECB se odloči, da bo povečala likvidnost na trgu s povratno transakcijo na podlagi avkcije z variabilno mero.

Tri nasprotne stranke predložijo naslednje protiponudbe:

Obrestna mera (%)	Znesek (milijoni EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Skupaj protiponudbe	Protiponudbe kumulativno
3,15				0	0
3,10		5	5	10	10

Obrestna mera (%)	Znesek (milijoni EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Skupaj protiponudbe	Protiponudbe kumulativno
3,09		5	5	10	20
3,08		5	5	10	30
3,07	5	5	10	20	50
3,06	5	10	15	30	80
3,05	10	10	15	35	115
3,04	5	5	5	15	130
3,03	5		10	15	145
Skupaj	30	45	70	145	

ECB se odloči dodeliti 94 milijonov EUR, kar implicira mejno obrestno mero v višini 3,05 %.

V celoti se sprejmejo vse protiponudbe nad 3,05 % (v kumulativnem znesku 80 milijonov EUR). Pri 3,05 % je odstotek dodelitve:

$$\frac{94 - 80}{35} = 40 \%$$

Dodelitev banki 1 po mejni obrestni meri znaša na primer:

$$0,4 \times 10 = 4$$

Skupna dodelitev banki 1 je:

$$5 + 5 + 4 = 14$$

Rezultate dodelitve lahko povzamemo:

Nasprotnne stranke	Znesek			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Skupaj
Skupaj protiponudbe	30,0	45,0	70,0	145
Skupaj dodelitev	14,0	34,0	46,0	94

(v milijonih EUR)

Če se postopek dodelitve izvaja v obliki avkcije z enotno mero (avkcija nizozemskega tipa), je obrestna mera za vse zneske, dodeljene nasprotnim strankam, enaka 3,05 %.

Če se postopek dodelitve izvaja v obliki avkcije z različnimi merami (avkcija ameriškega tipa), se za zneske, dodeljene nasprotnim strankam, ne uporabi enotna obrestna mera; na primer, banka 1 prejme 5 milijonov EUR po 3,07 %, 5 milijonov EUR po 3,06 % in 4 milijone EUR po 3,05 %.

PRIMER št. 3

Izdaja dolžniških certifikatov ECB na podlagi avkcije z variabilno mero

ECB se odloči za umik likvidnosti s trga z izdajo dolžniških certifikatov na podlagi avkcije z variabilno mero.

Tri nasprotnne stranke predložijo naslednje protiponudbe:

Obrestna mera (%)	Znesek (milijoni EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Skupaj	Protiponudbe kumulativno
3,00				0	0
3,01	5		5	10	10
3,02	5	5	5	15	25

Obrestna mera (%)	Znesek (milijoni EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Skupaj	Protiponudbe kumulativno
3,03	5	5	5	15	40
3,04	10	5	10	25	65
3,05	20	40	10	70	135
3,06	5	10	10	25	160
3,08	5		10	15	175
3,10		5		5	180
Skupaj	55	70	55	180	

ECB se odloči dodeliti nominalni znesek v višini 124,5 milijona EUR, kar implicira mejno obrestno mero v višini 3,05 %.

Vse protiponudbe pod 3,05 % (v kumulativnem znesku 65 milijonov EUR) se sprejmejo v celoti. Pri 3,05 % je odstotek dodelitve:

$$\frac{124,5 - 65}{70} = 85 \%$$

Dodelitev banki 1 po mejni obrestni meri znaša na primer:

$$0,85 \times 20 = 17$$

Skupna dodelitev banki 1 je:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 17 = 42$$

Rezultate dodelitve lahko povzamemo:

(v milijonih EUR)

Nasprotne stranke	Znesek			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Skupaj
Skupaj protiponudbe	55,0	70,0	55,0	180,0
Skupaj dodelitev	42,0	49,0	33,5	124,5

PRIMER št. 4

Valutna zamenjava za umikanje likvidnosti v obliki avkcije z variabilno mero

ECB se odloči umakniti likvidnost s trga z uporabo valutne zamenjave eura proti amerškemu dolarju v obliki avkcije z variabilno mero. (Opomba: euro je v tem primeru valuta s premijo.)

Tri nasprotne stranke predložijo naslednje protiponudbe:

Swap točke (× 10 000)	Znesek (milijoni EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Skupaj	Protiponudbe kumulativno
6,84				0	0
6,80	5		5	10	10
6,76	5	5	5	15	25
6,71	5	5	5	15	40
6,67	10	10	5	25	65
6,63	25	35	40	100	165
6,58	10	20	10	40	205

Swap točke (× 10 000)	Znesek (milijoni EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Skupaj	Protiponudbe kumulativno
6,54	5	10	10	25	230
6,49		5		5	235
Skupaj	65	90	80	235	

ECB se odloči dodeliti 158 milijonov EUR, kar implicira mejne swap točke v višini 6,63. Vse protiponudbe nad 6,63 (v kumulativnem znesku 65 milijonov EUR) se v celoti sprejmejo. Pri 6,63 je odstotek dodelitve:

$$\frac{158 - 65}{100} = 93 \%$$

Dodelitev banki 1 pri mejnih swap točkah znaša na primer:

$$0,93 \times 25 = 23,25$$

Skupna dodelitev banki 1 je:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 23,25 = 48,25$$

Rezultate dodelitve lahko povzamemo:

(v milijonih EUR)

Nasprotne stranke	Znesek			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Skupaj
Skupaj protiponudbe	65,0	90,0	80,0	235,0
Skupaj dodelitev	48,25	52,55	57,20	158,0

ECB za operacijo fiksira promptni devizni tečaj EUR/USD pri 1,1300.

Če se postopek dodelitve izvaja v obliki avkcije z enotno mero (avkcija nizozemskega tipa), na datum začetka operacije Eurosistem kupi 158 000 000 EUR in proda 178 540 000 USD. Na datum zapadlosti operacije Eurosistem proda 158 000 000 EUR in kupi 178 644 754 USD (terminski devizni tečaj je $1,130663 = 1,1300 + 0,000663$).

Če se postopek dodelitve izvaja v obliki avkcije z različnimi merami (avkcija ameriškega tipa), Eurosistem zamenja zneske v eurih in ameriških dolarjih, kot je prikazano v spodnji tabeli:

Promptna transakcija			Terminska transakcija		
Devizni tečaj	Nakup EUR	Prodaja USD	Devizni tečaj	Prodaja EUR	Nakup USD
1,1300			1,130684		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130680	10 000 000	11 306 800
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130676	15 000 000	16 960 140
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130671	15 000 000	16 960 065
1,1300	25 000 000	28 250 000	1,130667	25 000 000	28 266 675
1,1300	93 000 000	105 090 000	1,130663	93 000 000	105 151 659
1,1300			1,130658		
1,1300			1,130654		
1,1300			1,130649		
Skupaj	158 000 000	178 540 000		158 000 000	178 645 339

PRIMER št. 5

Valutna zamenjava za povečevanje likvidnosti v obliki avkcije z variabilno mero

ECB se odloči, da poveča likvidnost na trgu z izvedbo valutne zamenjave eura proti amerškemu dolarju v obliki avkcije z variabilno mero. (Opomba: euro je v tem primeru valuta s premijo.)

Tri nasprotne stranke predložijo naslednje protiponudbe:

Swap točke (× 10 000)	Znesek (milijoni EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Skupaj	Skupaj protiponudbe
6,23					
6,27	5		5	10	10
6,32	5		5	10	20
6,36	10	5	5	20	40
6,41	10	10	20	40	80
6,45	20	40	20	80	160
6,49	5	20	10	35	195
6,54	5	5	10	20	215
6,58		5		5	220
Skupaj	60	85	75	220	

ECB se odloči dodeliti 197 milijonov EUR, kar implicira mejne swap točke v višini 6,54. Vse protiponudbe pod 6,54 (v kumulativnem znesku 195 milijonov EUR) se v celoti sprejmejo. Pri 6,54 je odstotek dodelitve:

$$\frac{197 - 195}{20} = 10 \%$$

Dodelitev banki 1 pri mejnih swap točkah znaša na primer:

$$0,10 \times 5 = 0,5$$

Skupna dodelitev banki 1 je:

$$5 + 5 + 10 + 10 + 20 + 5 + 0,5 = 55,5$$

Rezultate dodelitve lahko povzamemo:

Nasprotne stranke	Znesek			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Skupaj
Skupaj protiponudbe	60,0	85,0	75,0	220
Skupaj dodelitev	55,5	75,5	66,0	197

(v milijonih EUR)

ECB za operacijo fiksira promptni devizni tečaj EUR/USD pri 1,1300.

Če se postopek dodelitve izvaja v obliki avkcije z enotno mero (avkcija nizozemskega tipa), na datum začetka operacije Eurosistem proda 197 000 000 EUR in kupi 222 610 000 USD. Na datum zapadlosti operacije Eurosistem kupi 197 000 000 EUR in proda 222 738 838 USD (terminski devizni tečaj je $1,130654 = 1,1300 + 0,000654$).

Če se postopek dodelitve izvaja v obliki avkcije z različnimi merami (avkcija ameriškega tipa), Eurosistem zamenja zneske v eurih in ameriških dolarjih, kot je prikazano v spodnji tabeli:

Promptna transakcija			Terminska transakcija		
Devizni tečaj	Prodaja EUR	Nakup USD	Devizni tečaj	Nakup EUR	Prodaja USD
1,1300			1,130623		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130627	10 000 000	11 306 270
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130632	10 000 000	11 306 320
1,1300	20 000 000	22 600 000	1,130636	20 000 000	22 612 720
1,1300	40 000 000	45 200 000	1,130641	40 000 000	45 225 640
1,1300	80 000 000	90 400 000	1,130645	80 000 000	90 451 600
1,1300	35 000 000	39 550 000	1,130649	35 000 000	39 572 715
1,1300	2 000 000	2 260 000	1,130654	2 000 000	2 261 308
1,1300			1,130658		
Skupaj	197 000 000	222 610 000		197 000 000	222 736 573

PRIMER št. 6

Ukrepi za obvladovanje tveganj

Ta primer prikazuje okvir za obvladovanje tveganj, ki se uporablja za finančno premoženje za zavarovanje terjatev pri operacijah Eurosistema za povečevanje likvidnosti ⁽¹¹⁰⁾. Primer temelji na predpostavki, da nasprotna stranka sodeluje v naslednjih operacijah denarne politike Eurosistema:

- (a) v operaciji glavnega refinanciranja, ki se začne 28. julija 2004 in konča 4. avgusta 2004, kjer se nasprotni stranki dodeli 50 milijonov EUR po obrestni meri 4,24 %;
- (b) v operaciji dolgoročnejšega refinanciranja, ki se začne 29. julija 2004 in konča 21. oktobra 2004, kjer se nasprotni stranki dodeli 45 milijonov EUR po obrestni meri 4,56 %; in
- (c) v operaciji glavnega refinanciranja, ki se začne 4. avgusta 2004 in konča 11. avgusta 2004, kjer se nasprotni stranki dodeli 35 milijonov EUR po obrestni meri 4,26 %.

Značilnosti tržnega finančnega premoženja za zavarovanje terjatev, ki ga nasprotna stranka uporabi za kritje teh operacij, so podrobno opredeljene v spodnji tabeli 1.

Tabela 1

Tržno finančno premoženje za zavarovanje terjatev, uporabljeno v transakcijah

Značilnosti						
Ime	Kategorija finančnega premoženja	Datum zapadlosti	Definicija kupona	Frekvenca kupona	Preostala zapadlost	Odbitek pri vrednotenju
Finančno premoženje A	„Jumbo“ krite bančne obveznice	30.8.2008	fiksen	6 mesecev	4 leta	3,50 %
Finančno premoženje B	Državne obveznice	19.11.2008	variabilen	12 mesecev	4 leta	0,50 %
Finančno premoženje C	Podjetniške obveznice	12.5.2015	brezkuponska		> 10 leta	15,00 %
Cene v odstotkih (vključno z natečenimi obrestmi) (*)						
28.7.2004	29.7.2004	30.7.2004	2.8.2004	3.8.2004	4.8.2004	5.8.2004
102,63	101,98	100,55	101,03	100,76	101,02	101,24
	98,35	97,95	98,15	98,56	98,73	98,57
					55,01	54,87

(*) Cene, prikazane za posamezen datum vrednotenja, ustrezajo najbolj reprezentativni ceni na poslovni dan pred tem datumom vrednotenja.

⁽¹¹⁰⁾ Primer temelji na predpostavki, da se pri izračunu potrebe po pozivu h kritju upoštevajo natečene obresti na posojeno likvidnost, in na predpostavki, da znaša prag poziva 0,5 % posojene likvidnosti.

SISTEM OZNAČEVANJA FINANČNEGA PREMOŽENJA ZA ZAVAROVANJE TERJATEV

V prvem primeru se predpostavlja, da NCB pri transakcijah uporablja sistem, kjer se finančno premoženje za zavarovanje terjatev označi za vsako transakcijo. Vrednotenje finančnega premoženja za zavarovanje terjatev se izvaja dnevno. Okvir za obvladovanje tveganj lahko opišemo na naslednji način (glej tudi spodnjo tabelo 2):

1. Dne 28. julija 2004 nasprotna stranka začne repo transakcijo z NCB, ki odkupi 50,6 milijona EUR finančnega premoženja A. Finančno premoženje A je „jumbo“ krita bančna obveznica, ki zapade v plačilo 30. avgusta 2008 in ima kupon s fiksnim donosom. Torej ima preostalo zapadlost štirih let, kar pomeni odbitek pri vrednotenju v višini 3,5 %. Tržna cena finančnega premoženja A na referenčnem trgu na ta dan znaša 102,63 %, kar vključuje natečene obresti kupona. Nasprotna stranka mora zagotoviti tak znesek finančnega premoženja A, ki po 3,5-odstotnem odbitku pri vrednotenju presega dodeljeni znesek 50 milijonov EUR. Nasprotna stranka zato izroči finančno premoženje A v nominalnem znesku 50,6 milijona EUR, katerega prilagojena tržna vrednost znaša 28. julija 50 113 203 EUR.
2. Dne 29. julija 2004 nasprotna stranka začne repo transakcijo z NCB, ki odkupi 21 milijonov EUR finančnega premoženja A (tržna cena 101,98 %, odbitek pri vrednotenju 3,5 %) in 25 milijonov EUR finančnega premoženja B (tržna cena 98,35 %). Finančno premoženje B je državna obveznica z izplačilom kuponov po variabilni obrestni meri, za kar se uporablja 0,5-odstotni odbitek pri vrednotenju. Prilagojena tržna vrednost finančnega premoženja A in finančnega premoženja B znaša tega dne 45 130 810 EUR, torej presega zahtevani znesek 45 000 000 EUR.

Dne 29. julija 2004 se prevrednoti finančno premoženje za zavarovanje terjatev pri operaciji glavnega refinanciranja, ki se je začela 28. julija 2004. S tržno ceno 101,98 % je tržna cena finančnega premoženja za zavarovanje terjatev A po odbitku pri vrednotenju še vedno v mejah spodnje in zgornje ravni poziva h kritju. V začetku dano zavarovanje se zato obravnava, kot da krije tako začetni dani znesek posojene likvidnosti kot tudi natečene obresti, ki znašajo 5 889 EUR.

3. Dne 30. julija 2004 se prevrednoti finančno premoženje za zavarovanje terjatev: tržna cena finančnega premoženja A je 100,55 % in tržna cena finančnega premoženja B je 97,95 %. Natečene obresti znašajo 11 778 EUR za operacijo glavnega refinanciranja, ki se je začela 28. julija 2004, in 5 700 EUR za operacijo dolgoročnejšega refinanciranja, ki se je začela 29. julija 2004. Prilagojena tržna vrednost finančnega premoženja A v prvi transakciji tako pade pod znesek transakcije, ki se mora pokriti (tj. posojena likvidnost plus natečene obresti), za 914 218 EUR, in tudi pod spodnjo raven poziva h kritju, ki znaša 49 761 719 EUR. Nasprotna stranka izroči 950 000 EUR finančnega premoženja A v nominalni vrednosti, s čimer se po zmanjšanju tržne vrednosti, izračunane na podlagi tržne cene 100,55 %, za 3,5-odstotni odbitek pri vrednotenju, vzpostavi zadostno kritje⁽¹¹¹⁾.

Poziv h kritju je potreben tudi za drugo transakcijo, ker je prilagojena tržna vrednost finančnega premoženja za zavarovanje terjatev, uporabljenega v tej transakciji (44 741 520 EUR), manjša od spodnje ravni poziva h kritju (44 780 672 EUR). Nasprotna stranka zato izroči 270 000 EUR finančnega premoženja B s prilagojeno tržno vrednostjo 263 143 EUR.

4. Dne 2. in 3. avgusta 2004 se prevrednoti finančno premoženje za zavarovanje terjatev, ne da bi to povzročilo poziv h kritju za transakcije, ki so se začele 28. in 29. julija 2004.
5. Dne 4. avgusta 2004 nasprotna stranka odplača posojeno likvidnost iz operacije glavnega refinanciranja, ki se je začela 28. julija 2004, vključno z natečenimi obrestmi v višini 41 222 EUR. NCB vrne finančno premoženje A v nominalni vrednosti 51 550 000 EUR.

Nasprotna stranka istega dne začne novo repo transakcijo z NCB, ki odkupi 75 milijonov EUR finančnega premoženja C v nominalni vrednosti. Ker je finančno premoženje C brezkuponska podjetniška obveznica s preostalo zapadlostjo več kot deset let, ki zahteva 15-odstotni odbitek pri vrednotenju, znaša tržna vrednost po odbitku pri vrednotenju tega dne 35 068 875 EUR.

Prevrednotenje finančnega premoženja za zavarovanje terjatev v operaciji dolgoročnejšega refinanciranja, ki se je začela 29. julija 2004, kaže, da prilagojena tržna vrednost danega finančnega premoženja presega zgornjo raven poziva h kritju za približno 262 000 EUR, zato NCB vrne nasprotni stranki finančno premoženje B v nominalni vrednosti 262 000 EUR⁽¹¹²⁾.

SISTEM S SKLADOM FINANČNEGA PREMOŽENJA ZA ZAVAROVANJE TERJATEV

V drugem primeru se predpostavlja, da se za transakcije z NCB uporablja sistem s skladom finančnega premoženja. Finančno premoženje, vključeno v sklad, ki ga bo uporabila nasprotna stranka, ni označeno za posamezne transakcije.

V tem primeru se uporabi isto zaporedje transakcij kot v zgornjem primeru, ki opisuje sistem označevanja finančnega premoženja za zavarovanje terjatev. Glavna razlika je v tem, da mora prilagojena tržna vrednost celotnega finančnega premoženja v skladu na datum prevrednotenja pokriti celotni znesek obveznosti iz vseh nezapadlih operacij, ki jih ima

⁽¹¹¹⁾ NCB lahko izvajajo pozive h kritju z denarnimi sredstvi namesto z vrednostnimi papirji.

⁽¹¹²⁾ Če bi morala NCB plačati kritje nasprotni stranki v zvezi z drugo transakcijo, se lahko tako kritje v nekaterih primerih pobota s kritjem, ki ga je nasprotna stranka plačala NCB v zvezi s prvo transakcijo. Kot posledica bi se izvedla samo ena poravnava kritja.

nasprotna stranka z NCB. Poziv h kritju v višini 1 178 398 EUR, ki nastopi dne 30. julija 2004, je v tem primeru enak tistemu, ki se zahteva v primeru sistema označevanja finančnega premoženja za zavarovanje terjatev. Nasprotna stranka izroči finančno premoženje A v nominalni vrednosti 1 300 000 EUR, s čimer se po zmanjšanju tržne vrednosti, izračunane na podlagi tržne cene 100,55 %, za 3,5-odstotni odbitek pri vrednotenju, ponovno vzpostavi zadostno zavarovalno kritje.

Poleg tega lahko nasprotna stranka dne 4. avgusta 2004, ko zapade operacija glavnega refinanciranja, ki se je začela 28. julija 2004, obdrži finančno premoženje na svojem zastavnem računu. Finančno premoženje se lahko tudi zamenja za drugo finančno premoženje, kot kaže primer, kjer nasprotna stranka finančno premoženja A v nominalni vrednosti 51,9 milijona EUR zamenja z finančnim premoženjem C v nominalni vrednosti 75,5 milijona EUR, da bi se pokrila posojena likvidnost in natečene obresti iz vseh operacij refinanciranja.

Okvir za obvladovanje tveganj, uporabljen pri sistemu s skladom finančnega premoženja, je opisan v tabeli 3.

Tabela 2

Sistem označevanja finančnega premoženja za zavarovanje terjatev

Datum	Nezapadle transakcije	Datum začetka	Datum zapadlosti	Obrestna mera	Posojena likvidnost	Natečene obresti	Skupni znesek potrebnega zavarovanja	Spodnja raven poziva h kritju	Zgornja raven poziva h kritju	Prilagojena tržna vrednost	Poziv h kritju
28.7.2004	Glavno refinanciranje	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	—	50 000 000	49 750 000	50 250 000	50 113 203	—
29.7.2004	Glavno refinanciranje	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	5 889	50 005 889	49 755 859	50 255 918	49 795 814	—
	Dolgoročnejše refinanciranje	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	—	45 000 000	44 775 000	45 225 000	45 130 810	—
30.7.2004	Glavno refinanciranje	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	11 778	50 011 778	49 761 719	50 261 837	49 097 560	– 914 218
	Dolgoročnejše refinanciranje	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	5 700	45 005 700	44 780 672	45 230 729	44 741 520	– 264 180
2.8.2004	Glavno refinanciranje	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	29 444	50 029 444	49 779 297	50 279 592	50 258 131	—
	Dolgoročnejše refinanciranje	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	22 800	45 022 800	44 797 686	45 247 914	45 152 222	—
3.8.2004	Glavno refinanciranje	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	35 333	50 035 333	49 785 157	50 285 510	50 123 818	—
	Dolgoročnejše refinanciranje	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	28 500	45 028 500	44 803 358	45 253 643	45 200 595	—
4.8.2004	Glavno refinanciranje	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000	—	35 000 000	34 825 000	35 175 000	35 068 875	—
	Dolgoročnejše refinanciranje	29.7. 2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	34 200	45 034 200	44 809 029	45 259 371	45 296 029	261 829
5.8.2004	Glavno refinanciranje	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000	4 142	35 004 142	34 829 121	35 179 162	34 979 625	—
	Dolgoročnejše refinanciranje	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	39 900	45 039 900	44 814 701	45 265 100	45 043 420	—

Tabela 3

Sistem s skladom finančnega premoženja za zavarovanje terjatev

Datum	Nezapadle transakcije	Datum začetka	Datum zapadlosti	Obrestna mera	Posojena likvidnost	Natečene obresti	Skupni znesek potrebnega zavarovanja	Spodnja raven poziva h kritju (*)	Zgornja raven poziva h kritju (**)	Prilagojena tržna vrednost	Poziv h kritju
28.7.2004	Glavno refinanciranje	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	—	50 000 000	49 750 000	se ne uporablja	50 113 203	—
29.7.2004	Glavno refinanciranje	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	5 889	95 005 889	94 530 859	se ne uporablja	94 926 624	—
	Dolgoročnejše refinanciranje	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	—					
30.7.2004	Glavno refinanciranje	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	11 778	95 017 478	94 542 390	se ne uporablja	93 839 080	– 1 178 398
	Dolgoročnejše refinanciranje	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	5 700					
2.8.2004	Glavno refinanciranje	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	29 444	95 052 244	94 576 983	se ne uporablja	95 487 902	—
	Dolgoročnejše refinanciranje	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	22 800					
3.8.2004	Glavno refinanciranje	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	35 333	95 063 833	94 588 514	se ne uporablja	95 399 949	—
	Dolgoročnejše refinanciranje	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	28 500					
4.8.2004	Glavno refinanciranje	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000	—	80 034 200	79 634 029	se ne uporablja	80 333 458	—
	Dolgoročnejše refinanciranje	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	34 200					
5.8.2004	Glavno refinanciranje	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000	4 142	80 044 042	79 643 821	se ne uporablja	80 248 396	—
	Dolgoročnejše refinanciranje	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	39 900					

(*) V sistemu s skladom finančnega premoženja je znesek spodnje ravni poziva h kritju najnižji prag za poziv h kritju. V praksi večina NCB zahteva dodatno zavarovanje, kadar prilagojena tržna vrednost sklada finančnega premoženja po odbitku pade pod skupni znesek, ki zahteva kritje..

(**) V sistemu s skladom finančnega premoženja pojem zgornje ravni poziva h kritju ni pomemben, saj si bo nasprotna stranka nenehno prizadevala preseči znesek danega zavarovanja, da bi čim bolj zmanjšala transakcije v operaciji.

Dodatek 2

GLOSAR

Avkcija ameriškega tipa (American auction): glej avkcija z različnimi merami.

Avkcija nizozemskega tipa (Dutch auction): glej avkcija z enotno mero.

Avkcija obsega (volume tender): glej avkcija s fiksno mero.

Avkcija s fiksno mero (fixed rate tender): avkcijski postopek, v katerem centralna banka vnaprej določi obrestno mero, sodelujoče nasprotne stranke pa licitirajo denarni znesek posla, ki ga želijo skleniti po fiksni obrestni meri.

Avkcija z enotno mero (avkcija nizozemskega tipa) (single rate auction, Dutch auction): avkcija, v kateri je dodelitvena obrestna mera (ali cena/swap točke), ki se uporabi za vse sprejete protiponudbe, enaka mejni obrestni meri.

Avkcija z različnimi merami (avkcija ameriškega tipa) (multiple rate auction, American auction): avkcija, pri kateri je dodelitvena obrestna mera (ali cena/swap točke) enaka obrestni meri, ponujeni v vsaki posamezni protiponudbi.

Avkcija z variabilno mero (variable rate tender): avkcijski postopek, v katerem nasprotne stranke licitirajo tako denarni znesek posla, ki ga želijo skleniti s centralno banko, kot tudi obrestno mero, po kateri želijo posel skleniti.

Avkcijski postopek (tender procedure): postopek, v katerem centralna banka povečuje ali umika likvidnost s trga na podlagi protiponudb, ki jih predložijo nasprotne stranke v medsebojni konkurenci. Najbolj konkurenčne protiponudbe se sprejemajo prednostno, dokler se skupni znesek likvidnosti, ki ga centralna banka nudi ali umika, ne izčrpa.

Bonitetna orodja zunanjih ponudnikov (rating tools, RT): vir bonitetne ocene, opredeljen v bonitetnem okviru Eurosistema, ki ga ponujajo subjekti, ki ocenjujejo boniteto dolžnikov predvsem s sistematično in mehanično uporabo kvantitativnih modelov, pri čemer poleg drugih informacij uporabljajo revidirane računovodske izkaze, njihove bonitetne ocene pa niso namenjene za razkritje splošni javnosti. Te subjekte mora Eurosistem posamično sprejeti, preden postanejo del bonitetnega okvira Eurosistema.

Bonitetni okvir Eurosistema (Eurosystem credit assessment framework, ECAF): sklop postopkov, pravil in tehnik, ki zagotavljajo, da so izpolnjene zahteve Eurosistema glede visokih bonitetnih standardov za vse primerno finančno premoženje. Pri oblikovanju visokih bonitetnih standardov Eurosistem razlikuje med tržnim in netržnim finančnim premoženjem. Pri oceni bonitetnega standarda primerne finančne premoženja Eurosistem upošteva informacije o bonitetni oceni iz bonitetnih sistemov, ki pripadajo enemu od štirih virov: zunanje bonitetne institucije, interni bonitetni sistemi NCB, interni bonitetni sistemi nasprotnih strank ali bonitetna orodja zunanjih ponudnikov. Poleg tega Eurosistem pri ocenjevanju bonitetnega standarda upošteva tudi institucionalna merila in posebnosti, ki imetniku instrumenta zagotavljajo podobno zaščito, kot so npr. jamstva. Za določitev minimalnih zahtev glede visokih bonitetnih standardov (prag kreditne kvalitete) Eurosistem uporablja referenčno vrednost, ki je enaka bonitetni oceni „enojni A“. Eurosistem obravnava verjetnost neplačila za obdobje enega leta v višini 0,10 % kot enakovredno bonitetni oceni „enojni A“.

Brezkuponska obveznica (zero coupon bond): vrednostni papir z enkratnim denarnim izplačilom do zapadlosti. Za namen tega dokumenta se med brezkuponske obveznice uvrščajo vrednostni papirji, izdani z diskontom, in vrednostni papirji, pri katerih se plača en kupon ob zapadlosti. Strip je posebna vrsta brezkuponske obveznice.

Cena povratnega odkupa (repurchase price): cena, po kateri se kupec zaveže finančno premoženje prodati nazaj prodajalcu v zvezi s transakcijo na podlagi pogodbe o začasni prodaji. Cena povratnega odkupa je enaka seštevku prodajne cene in razlike v ceni, ki ustreza obrestim za posojeno likvidnost za obdobje do zapadlosti posla.

Centralna depotna družba (CDD) (central securities depository, CSD): subjekt, ki vodi in upravlja vrednostne papirje ali drugo finančno premoženje, vodi račune za izdajo in omogoča procesiranje transakcij v nematerializirani obliki. Finančno premoženje lahko obstaja bodisi v fizični obliki (vendar imobilizirano v CDD) bodisi v nematerializirani obliki (tj. samo kot elektronska evidenca).

Čezmejna poravnava (cross-border settlement): poravnava, ki se izvrši v državi, ki ni država lokacije ene ali obeh strank v poslu.

Datum zapadlosti (maturity date): datum, na katerega se operacija denarne politike zaključi. V primeru pogodbe o začasni prodaji ali valutne zamenjave je datum zapadlosti enak datumu povratnega odkupa.

Datum prodaje (purchase date): datum, ko začne učinkovati prodaja kupljenega finančnega premoženja s strani prodajalca kupcu.

Datum poravnave (settlement date): datum, na katerega se transakcija poravna. Do poravnave lahko pride na isti dan, kot se sklene posel (poravnava istega dne), ali en dan ali več dni po tem (datum poravnave je določen kot datum trgovanja (T) + odlog pri poravnavi).

Datum povratnega odkupa (repurchase date): datum, na katerega je kupec dolžan finančno premoženje prodati nazaj prodajalcu v povezavi s transakcijo, ki je bila izvršena na podlagi pogodbe o začasni prodaji.

Datum začetka (start date): datum, na katerega se poravna prvi del operacije denarne politike. Datum začetka sovpada z datumom prodaje za operacije, ki temeljijo na pogodbah o začasni prodaji in valutnih zamenjavah.

Datum trgovanja (T) (trade date): datum, na katerega se sklene posel (tj. pogodba o finančni transakciji med dvema nasprotnima strankama). Datum trgovanja lahko sovpada z datumom poravnave transakcije (poravnava na isti dan) ali pa je določeno število delovnih dni pred datumom poravnave (datum poravnave je opredeljen kot T + odlog pri poravnavi).

Datum vrednotenja (valuation date): datum, na katerega se vrednoti finančno premoženje za zavarovanje terjatev iz naslova kreditnih poslov.

Dejansko število dni/360 dni v letu (actual/360): konvencija o šteju dni, ki se uporablja za izračun obresti na posojilo in po kateri se obresti izračunajo glede na dejansko število koledarskih dni, za katere je kredit odobren, in ob predpostavki leta, ki ima 360 dni. Ta konvencija o šteju dni se uporablja pri operacijah denarne politike Eurosistema.

Delovni dan Eurosistema (Eurosystem business day): kateri koli dan, na katerega sta ECB in najmanj ena NCB odprti za namen izvajanja operacij denarne politike Eurosistema.

Delovni dan NCB (NCB business day): vsak dan, ko je NCB določene države članice odprta za potrebe izvajanja operacij denarne politike Eurosistema. V nekaterih državah članicah so podružnice NCB zaradi lokalnih ali regionalnih praznikov na delovni dan NCB lahko zaprte. V teh primerih je zadevna NCB odgovorna, da vnaprej obvesti nasprotno stranke o postopkih za transakcije, ki vključujejo te podružnice.

Dematerializacija (dematerialisation): odstranitev fizičnih potrdil ali dokumentov o lastninski pravici, ki predstavljajo lastništvo nad finančnim premoženjem, tako da finančno premoženje obstaja samo kot računovodska evidenca.

Denarna finančna institucija (MFI) (monetary financial institution): eden od razredov finančnih institucij, ki skupaj tvorijo denarni sektor v euroobmočju. Ta zajema centralne banke držav članic EU, rezidenčne kreditne institucije, kakor so opredeljene v pravu Skupnosti, in vse druge rezidenčne finančne institucije, ki se ukvarjajo s sprejemanjem vlog in/ali vlogam podobnih instrumentov od oseb, ki niso MFI, in za svoj račun (vsaj v ekonomskem smislu) z odobranjem posojil in/ali naložbami v vrednostne papirje.

Depozitar (depository): posrednik, čigar osnovna vloga je vodenje evidence vrednostnih papirjev bodisi fizično bodisi elektronsko in vodenje evidence lastništva nad temi vrednostnimi papirji.

Dnevno vrednotenje po tržnih cenah (marking to market): glej gibljivo kritje.

Dogodek neplačila (default event): dogodek, na katerega se sklicuje bonitetni okvir Eurosistema in je opredeljen v Direktivi 2006/48/ES ter Direktivi 2006/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o kapitalski ustreznosti investicijskih podjetij in kreditnih institucij ⁽¹³⁾ (s skupnim imenom „Direktiva o kapitalskih zahtevah“). V skladu s tema dokumentoma dogodek neplačila nastopi, če „(a) kreditna institucija meni, da obstaja majhna verjetnost, da bo dolжник poravnal svoje kreditne obveznosti do kreditne institucije, njene nadrejene družbe ali katerekoli njej podrejene družbe v celoti, ne da bi kreditna institucija za poplačilo uporabila ukrepe, kot so unovčenje zavarovanja (če obstaja)“ in/ali „(b) dolжник več kakor 90 dni zamuja s plačilom katere koli bistvene kreditne obveznosti do kreditne institucije, njene nadrejene družbe ali katere koli njej podrejene družbe.“

Dokončna transakcija (outright transaction): transakcija, s katero se finančno premoženje kupi ali proda (promptno ali terminsko) do njegove zapadlosti.

Dokončni prenos (final transfer): nepreklicni in brezpogojni prenos, ki pomeni izpolnitev obveznosti izvršitve prenosa.

Določba o povprečenju (averaging provision): določba, ki nasprotnim strankam dovoljuje, da svoje obvezne rezerve izpolnjujejo na podlagi povprečnih rezervnih imetij v obdobju izpolnjevanja. Določba o povprečenju prispeva k stabilizaciji obrestnih mer denarnega trga s tem, da institucije spodbuja k izravnavi učinkov začasnih nihanj likvidnosti. Sistem obveznih rezerv Eurosistema predvideva uporabo povprečenja.

Država članica (Member State): pomeni v tem dokumentu državo članico EU, katere valuta je euro.

Države EGP (Evropskega gospodarskega prostora) (EEA (European Economic Area) countries): države članice EU ter Islandija, Lihtenštajn in Norveška.

⁽¹³⁾ UL L 177, 30.6.2006, str. 201.

Dvostranski postopek (bilateral procedure): postopek, v katerem centralna banka sklene posel neposredno samo z eno ali nekaj nasprotnimi strankami, brez uporabe avkcijskih postopkov. Dvostranski postopki zajemajo operacije, ki se izvedejo prek borz vrednostnih papirjev ali prek tržnih posrednikov.

Euroobmočje (euro area): območje, ki zajema države članice, v katerih se izvaja enotna denarna politika, za katero je odgovoren Svet ECB.

Eurosistem (Eurosystem): Evropska centralna banka (ECB) in NCB. Organa odločanja Eurosistema sta Svet ECB in Izvršilni odbor ECB.

Evropski sistem centralnih bank (ESCB) (European System of Central Banks): Evropska centralna banka (ECB) in centralne banke držav članic EU. Opozoriti je treba, da centralne banke tistih držav članic, katerih valuta ni euro, obdržijo svoja pooblastila na področju denarne politike v skladu z nacionalnim pravom in torej niso vključene v izvajanje denarne politike Eurosistema.

Giblivo kritje (dnevno vrednotenje po tržnih cenah) (variation margin (marking to market)): določena raven tržne vrednosti, za katero Eurosistem zahteva, da se skozi čas ohranja pri finančnem premoženju za zavarovanje terjatev iz povratnih transakcij, s katerimi Eurosistem zagotavlja likvidnost. To pomeni, da bodo v primeru, če redno merjena vrednost finančnega premoženja za zavarovanje terjatev pade pod določeno raven, NCB zahtevale od nasprotnih strank, da zagotovijo dodatno finančno premoženje ali denarna sredstva (tj. poziv h kritju). Podobno, če vrednost finančnega premoženja za zavarovanje terjatev po opravljenem prevrednotenju preseže določeno raven, lahko nasprotna stranke umaknejo presežno finančno premoženje ali denarna sredstva. Glej tudi oddelek 6.4.

Hitra avkcija (quick tender): avkcijski postopek, ki ga uporablja Eurosistem za operacije finega uravnavanja, ko je zaželen hiter učinek operacije na likvidnostne razmere na trgu. Hitre avkcije se navadno izvedejo v časovnem okviru 90 minut in navadno z omejenim krogom nasprotnih strank.

Instrument s fiksnim kuponom (fixed rate instrument): finančni instrument, katerega kupon ostane nespremenjen skozi celotno trajanje instrumenta.

Instrument z obratno spremenljivim kuponom (inverse floating rate instrument): strukturirani finančni instrument, pri katerem se obrestna mera, ki se plača njegovemu imetniku, spreminjajo v obratni smeri glede na spremembe določene referenčne obrestne mere.

Instrument z variabilnim kuponom (floating rate instrument): finančni instrument, katerega kupon se periodično spremeni glede na referenčni indeks, ki odraža spremembe kratkoročnih ali srednjeročnih tržnih obrestnih mer. Instrumenti z variabilnim kuponom imajo bodisi vnaprej bodisi naknadno določene kupone.

Interni bonitetni sistem NCB (in-house credit assessment system, ICAS): vir bonitetne ocene, opredeljen v bonitetnem okviru Eurosistema, ki trenutno obsega štiri bonitetne sisteme, ki jih upravljajo centralne banke Deutsche Bundesbank, Banco de España, Banque de France in Oesterreichische Nationalbank.

Interni bonitetni sistem nasprotna stranke (internal rating-based system, IRB): vir bonitetne ocene, opredeljen v bonitetnem okviru Eurosistema, ki obsega interne sisteme tistih nasprotnih strank, katerih bonitetne ocene lahko kreditne institucije uporabljajo za dodeljevanje uteži tveganja izpostavljenostim v skladu z Direktivo o kapitalskih zahtevah. Ti sistemi morajo biti formalno priznani in opraviti postopek potrditve s strani nacionalnih nadzornikov.

Izdajatelj (issuer): subjekt, ki je naveden kot dolжник na vrednostnem papirju ali drugem finančnem instrumentu.

Koda ISIN (International Securities Identification Number): mednarodna identifikacijska koda, ki se dodeli vrednostnim papirjem, izdanim na finančnih trgih.

Konec dneva (end-of-day): ura v delovnem dnevu po zaprtju sistema TARGET2 za poslovanje, ko se za ta dan zaključijo plačila, poslana v obdelavo v sistem TARGET2.

Konvencija o štetju dni (day-count convention): konvencija, ki določa število dni, ki se upoštevajo pri izračunu obresti na posojila. Eurosistem uporablja za svoje operacije denarne politike konvencijo o štetju dni „dejansko število dni/360 dni v letu“.

Korespondenčni centralnobančni model (CCBM) (correspondent central banking model): mehanizem, ki ga je vzpostavil Eurosistem z namenom, da se nasprotnim strankam omogoči uporaba finančnega premoženja za zavarovanje terjatev preko meje. V CCBM nacionalne centralne banke druga za drugo delujejo kot skrbnice. To pomeni, da vsaka NCB v okviru upravljanja z vrednostnimi papirji vodi račun vrednostnih papirjev za vsako od ostalih NCB in za ECB. V CCBM lahko sodelujejo tudi nasprotna stranke nekaterih centralnih bank držav članic EU, katerih valuta ni euro.

Korespondenčno bančništvo (correspondent banking): dogovor, po katerem ena kreditna institucija zagotavlja plačilne in druge storitve drugi kreditni instituciji. Plačila prek korespondenčnih institucij se pogosto izvajajo prek recipročnih računov (nostro in loro računov), ki jim lahko pripadajo odobrene kreditne linije. Storitve korespondenčnega bančništva se primarno opravljajo prek mednarodnih meja, vendar so poznane tudi kot posredniška razmerja v nekaterih domačih kontekstih. Loro račun je izraz, ki ga uporablja korespondenčna institucija, da opiše račun, odprt v imenu tuje kreditne institucije; tuja kreditna institucija bi s svoje strani ta račun obravnavala kot svoj nostro račun.

Kreditna institucija (credit institution): kreditna institucija v smislu člena 2 in člena 4(1) Direktive 2006/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij ⁽¹⁴⁾, kakor sta prenesena v nacionalno pravo, ki je pod nadzorom pristojnega organa; ali druga kreditna institucija v smislu člena 123(2) Pogodbe, ki je predmet nadzora, po standardu primerljivega nadzoru s strani pristojnega nacionalnega organa.

Likvidnostna podpora pri transakciji z listinjenimi vrednostnimi papirji (liquidity support in an ABS transaction): katera koli značilnost strukture listinjenega vrednostnega papirja, ki se lahko uporabi za kritje kakršnih koli začasnih primanjkljajev v denarnem toku, ki nastanejo med trajanjem transakcije.

Listinjen vrednostni papir (asset-backed securities, ABS): dolžniški instrument, zavarovan s skladom namenskega finančnega premoženja (fiksne ali revolving), ki se pretvori v denar v končnem časovnem obdobju. Poleg tega lahko obstajajo pravice ali druge naložbe, ki zagotavljajo servisiranje ali pravočasno razdelitev donosov imetnikom tega vrednostnega papirja. Na splošno listinjene vrednostne papirje izdajajo posebej za to vzpostavljeni nosilci s posebnim namenom pri listinjenju, ki so pridobili sklad finančnega premoženja od originatorja ali prodajalca. Donosi listinjenih vrednostnih papirjev so zato odvisni predvsem od denarnih tokov, ki jih ustvarja finančno premoženje v kritnem skladu, in od drugih pravic, katerih namen je zagotoviti pravočasno izplačilo, kot so npr. likvidnostna posojila, garancije ali drugi instrumenti, ki so na splošno znani kot sredstva za izboljšanje bonitete.

Mejna kotacija swap točk (marginal swap point quotation): kotacija swap točk, pri kateri se izčrpa skupni znesek za dodelitev na avkciji.

Mejna obrestna mera (marginal interest rate): obrestna mera, pri kateri se izčrpa skupni znesek za dodelitev na avkciji.

Mejni depozit (deposit facility): odprta ponudba Eurosistema, ki jo nasprotne stranke lahko uporabijo za vezavo depozitov čez noč pri NCB z obrestni po vnaprej določeni obrestni meri.

Mejno posojilo (marginal lending facility): odprta ponudba Eurosistema, ki jo nasprotne stranke lahko uporabijo za črpanje posojila čez noč od NCB po vnaprej določeni obrestni meri in proti zavarovanju s primernim finančnim premoženjem.

Nacionalna centralna banka (NCB) (national central bank): pomeni v tem dokumentu centralno banko države članice.

Najnižja izklicna mera (minimum bid rate): najnižja mera, po kateri lahko nasprotne stranke predložijo protiponudbe na avkcijah z variabilno mero.

Najnižja stopnja dodelitve (minimum allotment ratio): najnižji odstotek protiponudb po mejni obrestni meri, ki se dodelijo na avkciji. Eurosistem lahko sklene, da na svojih avkcijah uporabi najnižjo stopnjo dodelitve.

Najnižji znesek dodelitve (minimum allotment amount): najnižji znesek, dodeljen posamezni nasprotni stranki na avkciji. Eurosistem lahko sklene, da na svojih avkcijah vsaki nasprotni stranki dodeli najnižji znesek.

Najvišja izklicna mera (maximum bid rate): najvišja mera, po kateri lahko nasprotne stranke predložijo protiponudbe na avkcijah z variabilno mero. Protiponudbe z obrestno mero, višjo od najvišje izklicne obrestne mere, ki jo razglasi ECB, se zavrnejo.

Naknadno določen kupon (post-fixed coupon): kupon pri instrumentih z variabilnim kuponom, ki se določi na podlagi vrednosti referenčnega indeksa na določen datum (ali datume) med obdobjem, v katerem natekajo obresti kupona.

Nasprotna stranka (counterparty): nasprotna stranka v finančni transakciji (npr. kateri koli transakciji s centralno banko).

Obdobje izpolnjevanja (maintenance period): obdobje, za katerega se izračunava izpolnjevanje obveznih rezerv. ECB objavi koledar obdobja izpolnjevanja obveznih rezerv vsaj tri mesece pred začetkom vsakega leta. Obdobja izpolnjevanja se začnejo na dan poravnave prve operacije glavnega refinanciranja po seji Sveta ECB, za katero je na dnevnem redu predvidena mesečna ocena naravnosti denarne politike. Navadno se končajo na dan pred podobnim dnem poravnave v naslednjem mesecu. V posebnih primerih se lahko objavljeni koledar popravi, kar je med drugim odvisno od sprememb v koledarju sej Sveta ECB.

Obvezne rezerve (reserve requirement): zahteva, da imajo institucije pri centralni banki obvezne rezerve. Znotraj sistema obveznih rezerv Eurosistema se obvezne rezerve kreditne institucije izračunajo z množenjem stopnje obveznih rezerv za vsako kategorijo postavk, ki tvorijo osnovo za obvezne rezerve, z zneskom teh postavk v bilanci stanja institucije, od tega zneska pa se odšteje olajšava, do katere je vsaka institucija upravičena v skladu s členom 5(2) Uredbe ECB/2003/9.

⁽¹⁴⁾ UL L 177, 30.6.2006, str. 1.

Odbitek (haircut): glej odbitek pri vrednotenju.

Odbitek pri vrednotenju (valuation haircut): ukrep za obvladovanje tveganj, ki se uporablja za finančno premoženje za zavarovanje terjatev iz naslova povratnih transakcij in pri katerem centralna banka izračunava vrednost finančnega premoženja za zavarovanje terjatev tako, da od njegove tržne vrednosti finančnega premoženja odšteje določen odstotek (odbitek pri vrednotenju). Eurosistem uporablja odbitke pri vrednotenju, ki upoštevajo značilnosti posameznega finančnega premoženja, na primer njegovo preostalo zapadlost.

Odprta ponudba (standing facility): ponudba centralne banke, ki je na razpolago nasprotnim strankam na njihovo lastno pobudo. Eurosistem ponuja dve odprti ponudbi čez noč: mejno posojilo in mejni depozit.

Operacija dolgoročnejšega refinanciranja (longer-term refinancing operation): redna operacija odprtega trga, ki jo Eurosistem izvaja v obliki povratne transakcije. Operacije dolgoročnejšega refinanciranja se izvajajo mesečno v obliki standardnih avkcij in imajo navadno rok zapadlosti tri mesece.

Operacija finega uravnavanja (fine-tuning operation): občasna operacija odprtega trga, ki jo izvaja Eurosistem pretežno z namenom izravnave nepričakovanih nihanj likvidnosti na trgu.

Operacija glavnega refinanciranja (main refinancing operation): redna operacija odprtega trga, ki jo Eurosistem izvaja v obliki povratne transakcije. Operacije glavnega refinanciranja se izvajajo kot tedenske standardne avkcije in imajo običajno rok zapadlosti en teden.

Operacija odprtega trga (open market operation): operacija, ki se izvaja na finančnem trgu na pobudo centralne banke. Glede na njihove cilje, rednost in postopke se operacije odprtega trga Eurosistema lahko razdelijo v štiri kategorije: operacije glavnega refinanciranja, operacije dolgoročnejšega refinanciranja, operacije finega uravnavanja in strukturne operacije. Z vidika uporabljenih instrumentov so povratne transakcije glavni instrument odprtega trga Eurosistema in se lahko uporabijo za vse štiri kategorije operacij. Poleg tega so za strukturne operacije na voljo še izdaja dolžniških certifikatov in dokončne transakcije, medtem ko so za izvajanje operacij finega uravnavanja na voljo valutne zamenjave in zbiranje vezanih depozitov.

Osnova za obvezne rezerve (reserve base): seštevek bilančnih postavk, ki predstavljajo osnovo za izračun obveznih rezerv kreditne institucije.

Pavšalna olajšava (lump-sum allowance): fiksni znesek, ki ga institucija odšteje pri izračunu svojih obveznih rezerv v okviru sistema obveznih rezerv Eurosistema.

Pogodba (Treaty): Pogodba o delovanju Evropske unije.

Pogodba o začasni prodaji (repurchase agreement): dogovor, po katerem se finančno premoženje proda, istočasno pa prodajalec pridobi pravico in obveznost, da finančno premoženje ponovno kupi po določeni ceni na datum v prihodnosti ali na poziv. Tovrstna pogodba je podobna zavarovani izposoji, s to razliko, da prodajalec ne obdrži imetništva nad vrednostnim papirjem. Eurosistem pri svojih povratnih transakcijah uporablja pogodbe o začasni prodaji s fiksno zapadlostjo.

Poravnalni agent (settlement agent): institucija, ki izvaja poravnalni postopek (npr. določi pozicije za poravnavo, spremlja izmenjavo plačil) v sistemih za prenos ali v drugih primerih, ki zahtevajo poravnavo. Poravnalni račun (settlement account): račun, ki ga ima neposredni udeleženec v sistemu TARGET2 pri centralni banki za namen obdelave plačil.

Poravnava po sistemu dostave proti plačilu (delivery-versus-payment or delivery-against-payment system): mehanizem v sistemu poravnave „exchange-for-value“, ki zagotavlja, da je dokončen prenos finančnega premoženja (vrednostnih papirjev ali drugih finančnih instrumentov) opravljen, ko in samo, če pride do dokončnega prenosa drugega finančnega premoženja (ali premoženj).

Posojilo čez dan (intraday credit): posojilo, odobreno za obdobje, krajše od enega delovnega dneva. Odobrijo ga lahko NCB za izravnavo neusklajenosti pri poravnava plačil in je lahko v obliki: (i) zavarovane prekoračitve pozitivnega stanja na računu ali (ii) posojilne operacije v obliki zavarovanega posojila ali na podlagi pogodbe o začasni prodaji.

Povezava med sistemi poravnave vrednostnih papirjev (link between securities settlement systems): povezava zajema vse postopke in dogovore, ki obstajajo med dvema SPVP za prenos vrednostnih papirjev med zadevnima SPVP s prenosom med računi nematerializiranih vrednostnih papirjev.

Povratna transakcija (reverse transaction): operacija, s katero NCB kupi ali proda finančno premoženje na podlagi pogodbe o začasni prodaji ali s sklepanjem zavarovanih kreditnih poslov.

Poziv h kritju (margin call): postopek, povezan z uporabo gibljivega kritja, ki določa, da centralne banke od nasprotnih strank lahko zahtevajo, da zagotovijo dodatno finančno premoženje (ali denarna sredstva), če redno merjena vrednost finančnega premoženja za zavarovanje terjatev pade pod določeno raven. Podobno, če bi vrednost finančnega premoženja za zavarovanje terjatev po opravljenem prevrednotenju preseгла seštevek zneska, ki ga dolguje nasprotna stranka, in gibljivega kritja, bi nasprotna stranka lahko od centralne banke zahtevala, da ji presežno finančno premoženje (ali denarna sredstva) vrne.

Prag poziva (trigger point): vnaprej opredeljen znesek dane likvidnosti, pri katerem se izvede poziv h kritju.

Preostala zapadlost (residual maturity): preostali čas do datuma zapadlosti dolžniškega instrumenta.

Prodajna cena (purchase price): cena, po kateri prodajalec kupcu proda ali bo prodal kupljeno finančno premoženje.

Račun rezerv (reserve account): račun pri NCB, na katerem se vodijo rezervna imetja nasprotnih strank. Kot računi rezerv se lahko uporabljajo poravnalni računi nasprotnih strank pri NCB.

Repo posel (repo operation): povratna transakcija za povečevanje likvidnosti na podlagi pogodbe o začasni prodaji.

Rezervna imetja (reserve holdings): imetja nasprotnih strank na njihovih računih rezerv, namenjena za izpolnjevanje obveznih rezerv.

Ročnostni razred (maturity bucket): kategorija finančnega premoženja, katerega preostala zapadlost se giblje znotraj določenih vrednosti, npr. razred z zapadlostjo od treh do petih let.

Sistem BPRČ (bruto poravnava v realnem času) (RTGS, real-time gross settlement system): poravnalni sistem, v katerem se obdelava in poravnava izvedeta na osnovi posameznih nalogov brez pobota nepretrgano v realnem času. Glej tudi sistem TARGET2.

Sistem bruto poravnave (gross settlement system): sistem prenosa, v katerem se poravnava denarnih sredstev ali prenos vrednostnih papirjev opravi po načelu naloga za nalogom (instruction by instruction).

Sistem nematerializiranih vrednostnih papirjev (book entry system): evidenčni sistem, ki omogoča prenos vrednostnih papirjev in drugega finančnega premoženja brez fizičnega premikanja papirnih listin ali potrdil (npr. elektronski prenos vrednostnih papirjev). Glej tudi dematerializacija.

Sistem označevanja finančnega premoženja za zavarovanje terjatev (earmarking system): sistem za upravljanje zavarovanja NCB, kjer se likvidnost zagotovi ob označitvi premoženja za vsako posamezno transakcijo.

Sistem poravnave vrednostnih papirjev (SPVP) (securities settlement system, SSS): sistem, ki dovoljuje imetje in prenos vrednostnih papirjev ali drugega finančnega premoženja, bodisi brez plačila (free of payment, FOP) ali proti plačilu (dostava proti plačilu).

Sistem s skladom finančnega premoženja (pooling system): glej sistem s skladom finančnega premoženja za zavarovanje terjatev.

Sistem s skladom finančnega premoženja za zavarovanje terjatev (collateral pooling system): centralnobančni sistem za upravljanje z zavarovanjem, v katerem nasprotne stranke odprejo zbirni račun, na katerega deponirajo finančno premoženje, s katerim zavarujejo svoje transakcije s centralno banko. Za razliko od sistema z označevanjem finančnega premoženja za zavarovanje terjatev v tem sistemu finančno premoženje za zavarovanje terjatev ni označeno za posamezno transakcijo.

Sistem TARGET (TARGET): predhodnik sistema TARGET2, ki je deloval v decentralizirani strukturi, ki je povezovala nacionalne sisteme BPRČ in plačilni mehanizem ECB. Sistem TARGET je bil po migracijskem urniku, opredeljenem v členu 13 smernice ECB/2007/2, nadomeščen s sistemom TARGET2.

Sistem TARGET2 (transevropski sistem bruto poravnave v realnem času) (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system, TARGET2): sistem bruto poravnave v realnem času za euro, ki zagotavlja poravnavo plačil v eurih v centralnobančnem denarju. Sistem je vzpostavljen in deluje na podlagi enotne platforme, preko katere so vsi plačilni nalogi predloženi in obdelani ter vsa plačila prejeta na tehnično enak način. Sistem TARGET2 je pravno strukturiran kot množica sistemov BPRČ (komponente sistema TARGET2).

Skrbnik (custodian): subjekt, ki v imenu drugih hrani in upravlja vrednostne papirje in drugo finančno premoženje.

Skrbniški račun (safe custody account): račun vrednostnih papirjev, s katerim upravlja centralna banka, kamor lahko kreditne institucije položijo vrednostne papirje, ki so primerni za zavarovanje pri centralnobančnih operacijah.

Standardizirani odbitek (standardised deduction): fiksni odstotek od zneska nezapadlih dolžniških vrednostnih papirjev z dogovorjeno zapadlostjo do dve leti (vključno z vrednostnimi papirji denarnega trga), ki ga lahko izdajatelji, ki ne morejo predložiti dokaza, da je takšen nezapadel znesek v imetništvu drugih institucij, za katere velja sistem obveznih rezerv Eurosistema, v imetništvu ECB ali NCB, odštejejo od osnove za obvezne rezerve.

Standardna avkcija (standard tender): avkcijski postopek, ki ga uporablja Eurosistem za svoje redne operacije odprtega trga. Standardne avkcije se izvedejo v časovnem okviru 24 ur. Vse nasprotne stranke, ki izpolnjujejo splošna merila primerčnosti, imajo pravico, da predložijo protiponudbe na standardnih avkcijah.

Stopnja obveznih rezerv (reserve ratio): stopnja, ki jo določi centralna banka za vsako kategorijo bilančnih postavk, ki je vključena v osnovo za obvezne rezerve. Te stopnje se uporabljajo za izračun obveznih rezerv.

Strip (ločeno trgovanje s kuponi in glavnico) (separate trading of interest and principal): brezkuponska obveznica, nastala z namenom ločenega trgovanja s terjatvami do določenih denarnih tokov vrednostnega papirja in glavnico istega instrumenta.

Strukturna operacija (structural operation): operacija odprtega trga, ki jo uporablja Eurosistem v glavnem z namenom prilagoditi strukturno likvidnostno pozicijo finančnega sektorja nasproti Eurosistemu.

Swap točka (swap point): razlika med deviznim tečajem terminske transakcije in deviznim tečajem promptne transakcije pri valutni zamenjavi.

Tesne povezave (close links): stanje, ko je nasprotna stranka povezana z izdajateljem/dolžnikom/garantom primerne finančnega premoženja zaradi naslednjega dejstva: (a) nasprotna stranka ima neposredno ali posredno prek enega ali več drugih podjetij v lasti 20 % ali več kapitala izdajatelja/dolžnika/garanta; ali (b) izdajatelj/dolžnik/garant ima neposredno ali posredno prek enega ali več drugih podjetij v lasti 20 % ali več kapitala nasprotne stranke; ali (c) tretja oseba ima v lasti več kot 20 % kapitala nasprotne stranke in več kot 20 % kapitala izdajatelja/dolžnika/garanta, in sicer bodisi neposredno bodisi posredno prek enega ali več drugih podjetij.

Transakcija valutne zaščite (currency hedge transaction): sporazum med izdajateljem in nasprotno stranko pri transakciji valutne zaščite, po katerem se del valutnega tveganja, ki nastane zaradi prejetja denarnih tokov v neeurski valuti, odpravi z zamenjavo teh denarnih tokov za plačila v eurih, ki jih bo izvedla nasprotna stranka pri transakciji valutne zaščite, vključno z morebitno garancijo te nasprotne stranke za navedena plačila.

Tveganje insolventnosti (solvency risk): tveganje izgube zaradi stečaja izdajatelja finančnega premoženja ali insolventnosti nasprotne stranke.

Valutna zamenjava (foreign exchange swap): istočasni promptni nakup/prodaja ter terminska prodaja/nakup ene valute za drugo. Eurosistem izvaja operacije denarne politike na odprtem trgu v obliki valutnih zamenjav, v katerih NCB (ali ECB) promptno kupijo (ali prodajo) euro za tujo valuto in ga istočasno terminsko prodajo (ali kupijo).

Vezani depoziti (deposits with agreed maturity): kategorija instrumentov, ki jo v glavnem sestavljajo vezani depoziti z določeno zapadlostjo, ki so, odvisno od nacionalne prakse, lahko bodisi nekonvertibilne pred zapadlostjo bodisi konvertibilne samo proti plačilu pogodbene kazni. Ta kategorija zajema tudi določene netržne dolžniške instrumente, kot na primer netržna („retail“) potrdila o vlogah.

Vloge na odpoklic z odpovednim rokom (deposits redeemable at notice): kategorija instrumentov, ki jo sestavljajo vloge, pri katerih mora imetnik upoštevati fiksno odpovedno obdobje, preden lahko dvigne denarna sredstva. V nekaterih primerih obstaja možnost dviga določenega fiksnega zneska v določenem obdobju ali možnost predčasnega dviga ob plačilu pogodbene kazni.

Vnaprej določen kupon (pre-fixed coupon): kupon pri instrumentih z variabilnim kuponom, določen na podlagi vrednosti referenčnega indeksa na določen datum (ali datume) pred začetkom obdobja, v katerem natekajo obresti kupona.

Začetno kritje (initial margin): ukrep za obvladovanje tveganj, ki ga Eurosistem lahko uporablja pri povratnih transakcijah in pri katerem mora biti zavarovanje, ki se zahteva za transakcijo, enako seštevku posojila, odobrenega nasprotni stranki, in vrednosti začetnega kritja.

Zbiranje vezanih depozitov (collection of fixed-term deposits): instrument denarne politike, ki ga lahko Eurosistem uporabi za namene finega uravnavanja in pri katerem za vezane depozite nasprotnih strank na računih pri NCB ponuja nadomestilo v obliki obresti z namenom zagotoviti umik likvidnosti s trga.

Zgornji znesek protiponudbe (maximum bid limit): meja za najvišji sprejemljiv znesek protiponudbe posamezne nasprotne stranke na avkciji. Eurosistem lahko predpiše zgornji znesek protiponudb, da se na ta način izogne nesorazmerno velikim protiponudbam posameznih nasprotnih strank.

Zmanjšanje vrednosti (valuation markdown): ukrep za obvladovanje tveganj, ki se uporablja pri finančnem premoženju za zavarovanje terjatev iz povratnih transakcij, pri čemer centralna banka izvede zmanjšanje teoretične tržne vrednosti finančnega premoženja za določen odstotek, preden uporabi odbitek pri vrednotenju.

Zunanja bonitetna institucija (external credit assessment institution, ECAI): vir bonitetne ocene, opredeljen v bonitetnem okviru Eurosistema, ki obsega tiste institucije, katerih bonitetne ocene lahko kreditne institucije uporabijo pri dodeljevanju uteži tveganja izpostavljenostim v skladu z Direktivo o kapitalskih zahtevah. Te institucije morajo biti formalno priznane in opraviti postopek potrditve s strani nacionalnih nadzornikov.

*Dodatek 3***IZBOR NASPROTNIH STRANK ZA POSEGE NA DEVIZNEM TRGU IN VALUTNE ZAMENJAVE ZA NAMENE DENARNE POLITIKE**

Izbor nasprotnih strank za posege na deviznem trgu in valutne zamenjave za namene denarne politike sledi enotnemu pristopu ne glede na izbrano organizacijsko ureditev zunanjih operacij Eurosistema. Politika izbora ne odstopa bistveno od obstoječih tržnih standardov, ker je rezultat harmonizacije obstoječih najboljših praks NCB. Izbor nasprotnih strank za posege Eurosistema na deviznem trgu temelji predvsem na dveh sklopih meril.

Prvi sklop meril sledi načelom skrbnega in varnega poslovanja. Prvo merilo skrbnega in varnega poslovanja je kreditna sposobnost, ki se ocenjuje s pomočjo kombinacije različnih metod (npr. z uporabo bonitetnih ocen, ki jih pripravljajo komercialne agencije, ter z lastno analizo kapitalskih in drugih količnikov poslovanja); drugo merilo je, da Eurosistem od vseh svojih potencialnih nasprotnih strank za posege na deviznem trgu zahteva, da so zajete v nadzor, ki ga izvaja priznani nadzornik; in tretje merilo je, da morajo vse nasprotne stranke Eurosistema za posege na deviznem trgu izpolnjevati visoke etične standarde in uživati velik ugled.

Ko so izpolnjena minimalna merila skrbnega in varnega poslovanja, se uporabi drugi sklop meril, ki sledi želji po učinkovitosti. Prvo merilo učinkovitosti se nanaša na konkurenčno določanje cen in sposobnost nasprotne stranke, da posluje z velikimi zneski tudi v nestabilnih tržnih pogojih. Obseg in kakovost informacij, ki jih zagotovijo nasprotne stranke, se uvrščajo med ostala merila učinkovitosti.

Nabor možnih nasprotnih strank za posege na deviznem trgu je dovolj velik in raznolik, da zagotavlja potrebno prožnost pri izvajanju posegov. To Eurosistemu omogoča, da lahko izbira med različnimi kanali poseganja. Da bi bil Eurosistem sposoben učinkovito intervenirati na različnih geografskih lokacijah in v različnih časovnih conah, lahko uporablja nasprotne stranke v katerem koli mednarodnem finančnem središču. Vendar se v praksi pretežni del nasprotnih strank nahaja v euroobmočju. Krog nasprotnih strank pri valutnih zamenjavah, ki se izvajajo za namene denarne politike, ustreza nasprotnim strankam, ki se nahajajo v euroobmočju in so izbrane za posege Eurosistema na deviznem trgu.

NCB lahko uporabljajo sisteme na podlagi omejitev, s ciljem obvladovanja izpostavljenosti kreditnemu tveganju do posameznih nasprotnih strank pri valutnih zamenjavah, ki se izvajajo za namene denarne politike.

Dodatek 4

OKVIR EVROPSKE CENTRALNE BANKE ZA POROČANJE DENARNE IN BANČNE STATISTIKE ⁽¹¹⁵⁾**1. Uvod**

Uredba Sveta (ES) št. 2533/98 z dne 23. novembra 1998 o zbiranju statističnih informacij s strani Evropske centralne banke ⁽¹¹⁶⁾ določa fizične in pravne osebe, za katere veljajo zahteve za poročanje (tako imenovana referenčna poročevalska populacija), režim zaupnosti podatkov in ustrezne določbe za izvajanje v skladu s členom 5.4 Statuta Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke (Statut ESCB). Poleg tega pooblašča ECB, da:

- (a) opredeli dejansko poročevalsko populacijo;
- (b) določi zahteve ECB za statistično poročanje in jih naloži dejanski poročevalski populaciji iz držav članic;
- (c) opredeli pogoje, pod katerimi lahko ECB in nacionalne centralne banke (NCB) uveljavljajo pravico do preverjanja ali izvajanja obveznega zbiranja statističnih podatkov.

2. Splošni opis

Namen Uredbe (ES) št. 25/2009 Evropske centralne banke z dne 19. decembra 2008 o bilanci stanja sektorja denarnih finančnih institucij (ECB/2008/32) ⁽¹¹⁷⁾ je omogočiti ECB in v skladu s členom 5.2 Statuta ESCB tudi NCB – ki opravljajo to delo v največji možni meri – zbiranje statističnega gradiva, potrebnega za izpolnjevanje nalog ESCB in zlasti tiste naloge, ki zahteva opredelitev in izvajanje denarne politike Unije v skladu s prvo alineo člena 127(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije. Statistični podatki, zbrani v skladu z Uredbo ECB/2008/32, se uporabljajo za izdelavo konsolidirane bilance stanja sektorja denarnih finančnih institucij (MFI), s poglobitvenim ciljem zagotoviti ECB celovito statistično sliko denarnih gibanj, ki se nanašajo na agregirana finančna sredstva in obveznosti denarnih finančnih institucij v državah članicah, ki se obravnavajo kot eno gospodarsko ozemlje.

Za statistične namene so zahteve ECB za poročanje v kontekstu konsolidirane bilance stanja sektorja denarnih finančnih institucij določene na podlagi treh glavnih meril.

Prvič, ECB mora prejeti primerljive, zanesljive in ažurne statistične podatke, ki se zbirajo pod primerljivimi pogoji v celotnem euroobmočju. Čeprav NCB zbirajo podatke decentralizirano v skladu s členoma 5.1 in 5.2 Statuta in, kolikor je potrebno, v kombinaciji z drugimi statističnimi zahtevami za potrebe Skupnosti ali za nacionalne namene, je potrebna zadostna stopnja harmonizacije in skladnosti z minimalnimi standardi poročanja, da bi se vzpostavila zanesljiva statistična osnova za opredelitev in izvajanje enotne denarne politike.

Drugič, obveznosti poročanja, določene v Uredbi ECB/2008/32, morajo upoštevati načela preglednosti in pravne varnosti. Razlog je v tem, da je navedena uredba zavezujoča v celoti in se neposredno uporablja v celotnem euroobmočju. Obveznosti nalaga neposredno fizičnim in pravnim osebam, ki jim ECB lahko naloži sankcije, kadar koli niso izpolnjene zahteve ECB za poročanje (glej člen 7 Uredbe (ES) št. 2533/98). Obveznosti poročanja so zato jasno opredeljene, kakršna koli prosta presoja ECB pri preverjanju ali prisilnem zbiranju statističnih podatkov pa sledi prepoznavnim načelom. Tretjič, ECB mora čim bolj zmanjšati s tem povezano breme poročanja, v skladu s statističnimi načeli, ki usmerjajo razvoj, pripravo in razširjanje statistike s strani ESCB (glej člen 3(a) Uredbe (ES) št. 2533/98). Ta načela so podrobneje opredeljena v javni zavezi ESCB o evropski statistiki, ki je objavljena na spletni strani ECB.

Statistično gradivo, ki ga zbirajo NCB na podlagi Uredbe ECB/2008/32, se zato uporablja tudi za izračun osnove za obvezne rezerve v skladu z Uredbo ECB/2003/9.

Uredba ECB/2008/32 zgolj na splošno opredeljuje dejansko poročevalsko populacijo, njene obveznosti poročanja in načela, v skladu s katerimi ECB in NCB običajno izvajajo svoja pooblastila, da preverijo ali prisilno zberejo statistične podatke. Podrobni statistični podatki, ki jih je treba sporočiti, da bi bile izpolnjene zahteve ECB za statistično poročanje, in minimalni standardi, ki jih je treba upoštevati, so določeni v prilogah I do IV k Uredbi ECB/2008/32.

⁽¹¹⁵⁾ Vsebinsko tega dodatka je le informativna.

⁽¹¹⁶⁾ UL L 318, 27.11.1998, str. 8.

⁽¹¹⁷⁾ UL L 15, 20.1.2009, str. 14.

3. Dejanska poročevalska populacija; seznam denarnih finančnih institucij za statistične namene

Na seznam MFI se uvrščajo rezidenčne kreditne institucije, kakor so opredeljene v pravu Unije, in vse druge rezidenčne finančne institucije, ki zbirajo vloge in/ali vlogam podobne instrumente od oseb, ki niso MFI, ter za svoj račun (vsaj z ekonomskega vidika) odobravajo posojila in/ali vlagajo v vrednostne papirje. ECB oblikuje in vodi seznam institucij v skladu s to opredelitvijo in po načelih klasifikacije, ki so določena v Prilogi I k Uredbi ECB/2008/32. Pristojnost za oblikovanje in vodenje tega seznama MFI za statistične namene ima Izvršilni odbor ECB. MFI, ki so rezidenti euroobmočja, sestavljajo dejansko poročevalsko populacijo. NCB imajo pravico odobriti odstopanja manjšim MFI v skladu s členom 8 Uredbe ECB/2008/32. Ta odstopanja NCB omogočajo, da uporabljajo metodo „rezanja repa“.

4. Statistične obveznosti poročanja

Za izdelavo konsolidirane bilance stanja morajo rezidenčne institucije, ki so v dejanski poročevalski populaciji, mesečno poročati statistične podatke o svoji bilanci stanja. Dodatni podatki se zahtevajo četrtno. Statistični podatki, ki jih je treba poročati, so dodatno opredeljeni v Prilogi I k Uredbi ECB/2008/32. Zadevne statistične podatke zbirajo NCB, ki morajo opredeliti postopke poročanja.

Uredba ECB/2008/32 nacionalnim centralnim bankam ne preprečuje, da od dejanske poročevalske populacije zbirajo statistične podatke, potrebne za izpolnjevanje statističnih zahtev ECB, v širšem okviru statističnega poročanja, ki ga NCB oblikujejo znotraj svojih pristojnosti v skladu s pravom Unije, nacionalnim pravom ali uveljavljeno prakso, in ki služi drugim statističnim namenom. Vendar pa to ne bi smelo posegati v izpolnjevanje statističnih zahtev, določenih v Uredbi ECB/2008/32. V posebnih primerih se ECB za zadovoljitev svojih potreb lahko opira na statistične podatke, zbrane v te namene.

Posledica odstopanja, ki ga odobri NCB, kakor je opredeljeno zgoraj, je ta, da veljajo za manjše MFI manjše obveznosti poročanja (med drugim obsegajo samo četrtno poročanje), ki so obvezne v zvezi z obveznimi rezervami in so določene v Prilogi III k Uredbi ECB/2008/32. Zahteve za tiste manjše MFI, ki niso kreditne institucije, so določene v členu 8 navedene uredbe. Kljub temu imajo MFI, ki se jim odobri odstopanje, možnost izpolnitve zahtev za poročanje v celoti.

5. Uporaba statističnih informacij v skladu z uredbo ECB o obveznih rezervah

Za čim manjše breme poročanja in v izogib podvajanju pri zbiranju statističnih podatkov se statistični podatki o bilanci stanja, ki jih poročajo MFI na podlagi Uredbe ECB/2008/32, uporabljajo tudi za izračun osnove za obvezne rezerve v skladu z Uredbo ECB/2003/9.

Poročevalske enote morajo za statistične namene poročati podatke svoji NCB v skladu z okvirom iz spodnje tabele 1, ki je del Priloge III k Uredbi ECB/2008/32. Polja v tabeli 1, ki so označena z „*“, uporabljajo institucije poročevalke za izračun svoje osnove za obvezne rezerve (glej okvir 9 v poglavju 7).

Da bi se pravilno izračunala osnova za obvezne rezerve, za katero velja pozitivna stopnja rezerv, je potrebna podrobna razčlenitev vezanih vlog z zapadlostjo nad dve leti, vlog na odpoklic z odpovednim rokom nad dve leti in repo obveznosti kreditnih institucij do sektorjev („domačih“ in „iz drugih držav članic“) „MFI“, „kreditnih institucij, ki so obvezniki za obvezne rezerve, ECB in NCB“ in „države“ ter do „ostalega sveta“.

Poleg tega, odvisno od nacionalnih sistemov zbiranja podatkov in brez poseganja v popolno skladnost z opredelitvami in načeli klasifikacije bilance stanja MFI iz Uredbe ECB/2008/32, lahko kreditne institucije, ki so obvezniki za obvezne rezerve, alternativno sporočajo podatke, potrebne za izračun osnove za obvezne rezerve, razen tistih o tržnih instrumentih, v skladu s tabelo 1a, če to ne vpliva na postavke v krepkem tisku iz tabele 1.

Priloga III k Uredbi ECB/2008/32 vsebuje posebne in prehodne določbe ter določbe o združitvah, ki vključujejo kreditne institucije, v zvezi z uporabo sistema obveznih rezerv.

Priloga III k Uredbi ECB/2008/32 tako vključuje sistem poročanja za kreditne institucije na „repu“. Kreditne institucije na repu morajo poročati vsaj četrtno podatke, ki so potrebni za izračun osnove za obvezne rezerve v skladu s tabelo 1a. Te institucije zagotavljajo, da se poročanje v skladu s tabelo 1a v celoti ujema z opredelitvami in klasifikacijami, ki se uporabljajo v tabeli 1. Podatki o osnovi za obvezne rezerve institucij na repu za tri obdobja izpolnjevanja temeljijo na podatkih ob koncu četrtrletja, ki jih zberejo NCB.

Priloga III vsebuje tudi določbe o skupinskem poročanju kreditnih institucij na agregirani osnovi. Po prejemu dovoljenja ECB lahko kreditne institucije, ki so obvezniki za obvezne rezerve znotraj enega nacionalnega ozemlja, sporočajo statistične podatke o svoji konsolidirani osnovi za obvezne rezerve kot skupina, če so se vse zadevne institucije odpovedale uveljavljanju kakršne koli pavšalne olajšave za obvezne rezerve. Pavšalna olajšava pa se lahko še naprej uveljavlja za skupino kot celoto. Če je bilo skupini kreditnih institucij dovoljeno, da izpolnjuje obvezne rezerve prek posrednika, a ne uveljavlja takšnega skupinskega poročanja, lahko zadevna NCB pooblasti posrednika, da opravi agregirano statistično poročanje (razen glede osnove za obvezne rezerve) v imenu te skupine kreditnih institucij. V tem primeru lahko pavšalno olajšavo še naprej uveljavlja vsak član skupine. Vse zadevne institucije se ločeno uvrstijo na seznam MFI, ki ga vodi ECB.

Priloga vsebuje tudi določbe, ki se uporabljajo v primeru združitve, ki vključujejo kreditne institucije. Izrazi „združitev“, „prevzete institucije“ in „prevzemna institucija“ imajo takšen pomen, kakor je opredeljen v členu 1 Uredbe ECB/2003/9. Za obdobje izpolnjevanja, v katerem je bila združitev izvršena, se obvezne rezerve prevzemne institucije izračunajo in morajo biti izpolnjene, kakor je določeno v členu 13 navedene uredbe. Za nadaljnja obdobja izpolnjevanja se obvezne rezerve prevzemne institucije izračunajo na podlagi osnove za obvezne rezerve in statističnih podatkov v skladu s posebnimi pravili (glej tabelo v Prilogi III k Uredbi ECB/2008/32), če to pride v poštev. Sicer se uporabljajo običajna pravila za poročanje statističnih podatkov in izračun obveznih rezerv, kakor je določeno v členu 3 Uredbe ECB/2003/9. Zadevna NCB lahko tudi dovoli prevzemni instituciji, da izpolni svojo obveznost poročanja statističnih podatkov po začasnih postopkih. To odstopanje od običajnih postopkov poročanja mora biti omejeno na najkrajši možni čas in v nobenem primeru ne sme trajati dlje kot šest mesecev po izvršitvi združitve. To odstopanje ne posega v obveznost prevzemne institucije, da izpolni svoje obveznosti poročanja v skladu z Uredbo ECB/2008/32, in, če to pride v poštev, v obveznost, da prevzame obveznosti poročanja prevzetih institucij.

L 331/80

SL

Uradni list Evropske unije

14.12.2011

Podatki, ki se zahtevajo mesečno (stanja) ⁽¹⁾

[illegible]

POSTAVKE BILANCE STANJA	B. Druge sodelujoče države članice											C. Ostali svet			D. Nerazporejeno
	MFI ⁽¹⁾			Ne-MFI								Skupaj	Banke	Ne-banke	
		Kreditne institucije	od tega: kreditne institucije, ki so obvezniki za obvezne rezerve, ECB in NCB	Država (S.13)		Drugi rezidenčni sektorji									
				Centralna država (S.1311)	Ostali sektor država	Skupaj	Drugi finančni posredniki + izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti (S.123+S.124)			Zavarovalne družbe in pokojninski skladi (S.125)	Nefinančne družbe (S.11)				
	(j)		(k)	(l)	(m)	(n)	(o)	od tega: centralne nasprotne stranke ^(*)	od tega: DPFS	(p)	(q)	(r)	(s)		(t)
OBVEZNOSTI															
8 Gotovina v obtoku															
9 Vloge	*		*	*									*		
do 1 leta															
nad 1 letom															
od tega prenosljive vloge															
od tega do 2 let															
od tega sindicirana posojila															
9e Euro	*		*												
9.1e Vezane					*	*									
od tega prenosljive vloge															
9.2e Vezane															
do 1 leta					*	*									
nad 1 letom in do 2 let					*	*									
nad 2 letoma	*		*	*	*	*							*		
9.3e Na odpoklic z odpovednim rokom															
do 3 mesecev					*	*									
nad 3 meseci					*	*									
od tega nad 2 letoma ⁽²⁾	*		*	*	*	*							*		
9.4e Repo	*		*	*	*	*							*		
9x Tuje valute															
9.1x Čez noč					*	*									
9.2x Vezane															
do 1 leta					*	*									
nad 1 letom in do 2 let					*	*									
nad 2 letoma	*		*	*	*	*							*		
9.3x Na odpoklic z odpovednim rokom															
do 3 mesecev					*	*									
nad 3 meseci					*	*									
od tega nad 2 letoma ⁽²⁾	*		*	*	*	*							*		
9.4x Repo	*		*	*	*	*							*		
10 Delnice/enote SDT ⁽³⁾															
11 Izdani dolžniški vrednostni papirji															
11e Euro															*
do 1 leta															*
nad 1 letom in do 2 let															*
od tega do 2 let in z nominalnim kapitalskim jamstvom pod 100 %															*
nad 2 letoma															
11x Tuje valute															*
do 1 leta															*
nad 1 letom in do 2 let															*
od tega do 2 let in z nominalnim kapitalskim jamstvom pod 100 %															*
nad 2 letoma															
12 Kapital in rezerve															
13 Preostale obveznosti															

POSTAVKE BILANCE STANJA	A. Domači												
	MFI	Ne-MFI											
		Država (S.13)	Drugi rezidenčni sektorji										
			Skupaj	Drugi finančni posredniki + izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti (S.123+S.124)			Zavarovalne družbe in pokojninski skladi (S.125)	Nefinančne družbe (S.11)	Gospodinjstva + nepridobitni izvajalci storitev za gospodinjstva (S.14+S.15)				
	od tega: centralne nasprotne stranke (*)	od tega: DPFS		Skupaj	Potrošniški krediti	Stanovanjski krediti			Ostala posojila				
												od tega: SP/NP (*)	
SREDSTVA													
1 Gotovina													
1e od tega v eurih													
2 Posojila													
do 1 leta													
nad 1 letom in do 5 let													
nad 5 let													
od tega: sindicirana posojila													
od tega: repo													
2e od tega euro													
— od tega: posojila revolving in prekoračitve stanja na računih													
— od tega posojila po kreditnih karticah z odloženim brezobrestnim plačilom													
— od tega obrestovana posojila po kreditnih karticah													
3 Vrednostni papirji razen delnic													
3e Euro													
do 1 leta													
nad 1 letom in do 2 let													
nad 2 letoma													
3x Delnice/enote SDT													
do 1 leta													
nad 1 letom in do 2 let													
nad 2 letoma													
4 Delnice/enote SDT													
5 Delnice in drugi lastniški kapital													
6 Osnovna sredstva													
7 Preostala sredstva													

Tabela 1a

Poenostavljeno poročanje podatkov, potrebnih za določitev obveznih rezerv

	Osnova za obvezne rezerve, izračunana kot seštevek naslednjih stolpcev v tabeli 1 (obveznosti): (a)-(b)+(c)+(d)+(e)+(j)-(k)+(l)+(m)+(n)+(s)
OBVEZNOSTI IZ NASLOVA VLOG (združeno euro in tuje valute)	
9 SKUPAJ VLOGE	
9.1e + 9.1 x	
9.2e + 9.2 x	
9.3e + 9.3 x	
9.4e + 9.4 x	
od katerih:	
9.2e + 9.2 x vezane nad dve leti	
od katerih:	
9.3e + 9.3 x na odpoklic z odpovednim rokom nad dve leti	Prostovoljno poročanje
od katerih:	
9.4e + 9.4 x repo posli	
	Nerazporejeni, stolpec (t) v tabeli 1 (obveznosti)
TRŽNI INSTRUMENTI (združeno euro in tuje valute)	
11 IZDANI DOLŽNIŠKI VREDNOSTNI PAPIRJI	
11 e + 11 x z dogovorjeno zapadlostjo do dveh let	
11 IZDANI DOLŽNIŠKI VREDNOSTNI PAPIRJI	
11 e + 11 x z dogovorjeno zapadlostjo nad dve leti	

6. Preverjanje in prisilno zbiranje podatkov

Sama ECB in NCB običajno izvajajo svoje pooblastilo, da preverjajo in prisilno zbirajo statistične podatke, kadar koli niso izpolnjeni minimalni standardi za prenos, točnost, vsebinsko skladnost in popravke. Ti minimalni standardi so določeni v Prilogi IV k Uredbi ECB/2008/32.

7. Države članice EU, katerih valuta ni euro

Ker uredba iz člena 34.1 Statuta ESCB ne podeljuje nobenih pravic in ne nalaga nobenih obveznosti državam članicam z odstopanjem (člen 42.1 Statuta ESCB) in Danski (odstavek 1 Protokola o nekaterih določbah, ki se nanašajo na Dansko) ter se ne uporablja za Združeno kraljestvo (odstavek 7 Protokola o nekaterih določbah, ki se nanašajo na Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska), se Uredba ECB/2008/32 uporablja samo v državah članicah.

Člen 5 Statuta ESCB glede pooblastil ECB in NCB na področju statistike ter Uredba (ES) št. 2533/98 pa se uporabljata v vseh državah članicah. Iz tega, skupaj z drugo in tretjo alineo člena 4(3) Pogodbe o Evropski uniji, izhaja obveznost držav članic EU, katerih valuta ni euro, da na nacionalni ravni oblikujejo in izvajajo vse ukrepe, ki jih štejejo za ustrezne za zbiranje statističnih podatkov, potrebnih za izpolnitev zahtev ECB za statistično poročanje in za pravočasno pripravo na statističnem področju, da bi tako postale države članice. Ta obveznost je jasno določena v členu 4 in uvodni izjavi 17 Uredbe (ES) št. 2533/98. Zaradi preglednosti je ta posebna obveznost ponovno izpostavljena v uvodnih izjavah Uredbe ECB/2008/32.

Dodatek 5

SPLETNE STRANI EUROSISTEMA

CENTRALNA BANKA	SPLETNA STRAN
European Central Bank	www.ecb.europa.eu
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	www.nbb.be ali www.bnb.be
Deutsche Bundesbank	www.bundesbank.de
Eesti Pank	www.eestipank.ee
Central Bank of Ireland/Banc Ceannais na hÉireann	www.centralbank.ie
Bank of Greece	www.bankofgreece.gr
Banco de España	www.bde.es
Banque de France	www.banque-france.fr
Banca d'Italia	www.bancaditalia.it
Central Bank of Cyprus	www.centralbank.gov.cy
Banque centrale du Luxembourg	www.bcl.lu
Central Bank of Malta/Bank Ċentrali ta' Malta	www.centralbankmalta.org
De Nederlandsche Bank	www.dnb.nl
Oesterreichische Nationalbank	www.oenb.at
Banco de Portugal	www.bportugal.pt
Národná banka Slovenska	www.nbs.sk
Banka Slovenije	www.bsi.si
Suomen Pankki	www.bof.fi

Dodatek 6

POSTOPKI IN SANKCIJE, KI SE UPORABLJAJO OB NEIZPOLNJEVANJU OBVEZNOSTI NASPROTNE STRANKE**1. Denarne kazni**

Če nasprotna stranka krši avkcijska pravila⁽¹¹⁸⁾, pravila dvostranskih transakcij⁽¹¹⁹⁾ in pravila za uporabo finančnega premoženja za zavarovanje terjatev⁽¹²⁰⁾, krši pravila za postopke ob koncu dneva ali pogoje dostopa do mejnega posojila⁽¹²¹⁾, Eurosistem naloži naslednje denarne kazni:

- (a) v primeru prve in druge kršitve pravil, povezanih z avkcijami, dvostranskimi transakcijami in uporabo finančnega premoženja za zavarovanje terjatev, do katerih pride v obdobju 12 mesecev, se za vsako od kršitev naloži denarna kazen. Denarne kazni, ki se lahko naložijo, se izračunajo po obrestni meri mejnega posojila, povečani za 2,5 odstotne točke.

Za kršitve pravil, povezanih z avkcijami in dvostranskimi transakcijami, se denarne kazni izračunajo na podlagi zneska zavarovanja ali zneska denarnih sredstev, ki ga nasprotna stranka ni mogla poravnati, pomnoženo s koeficientom 7/360.

Za kršitve pravil, povezanih z uporabo finančnega premoženja za zavarovanje terjatev⁽¹²²⁾, se denarne kazni izračunajo na podlagi vrednosti neprimerne finančnega premoženja (ali finančnega premoženja, ki ga nasprotna stranka ne sme uporabljati), ki: (i) ga je nasprotna stranka izročila NCB ali ECB; ali (ii) ga nasprotna stranka ni umaknila po več kot 20 delovnih dneh od trenutka, ko je primerno finančno premoženje postalo neprimerno ali ga nasprotna stranka ne sme več uporabljati, pomnoženo s koeficientom 1/360;

- (b) ob prvi kršitvi pravil za postopke ob koncu dneva ali za dostop do mejnega posojila se denarne kazni, ki se jih lahko uporabi, izračunajo po obrestni meri mejnega posojila, povečani za 5 odstotnih točk. Ob ponovljenih kršitvah se zamudna obrestna mera poveča za nadaljnje 2,5 odstotne točke za vsako ponovno kršitev v obdobju 12 mesecev, računano na podlagi zneska nedovoljenega dostopa do mejnega posojila.

2. Nedenarne kazni

Eurosistem začasno izključi nasprotno stranko zaradi kršitve pravil, ki so povezana z avkcijami in dvostranskimi transakcijami, in pravil za finančno premoženje za zavarovanje terjatev, kot je določeno spodaj.

2.1 Začasna izključitev zaradi kršitve pravil, ki so povezana z avkcijami in dvostranskimi transakcijami

Če pride v obdobju 12 mesecev do tretje kršitve enake vrste, Eurosistem nasprotno stranke poleg denarne kazni, izračunane v skladu s pravili, opisanimi v oddelku 1, začasno izključi iz sodelovanja pri naslednji(-h) operaciji(-ah) odprtega trga enakega tipa in opravljenih po enakih postopkih, ki se bodo začele v določenem obdobju. Začasna izključitev se izreče v skladu z naslednjo lestvico:

- (a) če znesek neizročenega zavarovanja ali denarnih sredstev znaša do 40 % skupnega zavarovanja ali denarnih sredstev, ki naj bi se izročila ob tretji kršitvi, se izreče enomesečna izključitev;
- (b) če znesek neizročenega zavarovanja ali denarnih sredstev znaša med 40 % in 80 % skupnega zavarovanja ali denarnih sredstev, ki naj bi se izročila ob tretji kršitvi, se izreče dvomesečna izključitev;

⁽¹¹⁸⁾ To velja, če nasprotna stranka ne prenese zadostne količine finančnega premoženja ali denarnih sredstev (v zvezi s pozivi h kritju, kjer pride v poštev) za poravnavo zneska likvidnosti, ki ji je bil dodeljen v operaciji povečevanja likvidnosti, na dan poravnave – ali pa tega zneska do zapadlosti operacije ne zavaruje v ustreznih pozivih h kritju –, ali če ne prenese zadostnih denarnih sredstev za poravnavo zneska, ki ji je bil dodeljen v operaciji umikanja likvidnosti.

⁽¹¹⁹⁾ To velja, če nasprotna stranka ne prenese zadostnega primerne finančnega premoženja ali zadostnih denarnih sredstev za poravnavo zneska, dogovorjenega v dvostranskih operacijah, ali pa za še nezapadlo dvostransko transakcijo kadar koli pred zapadlostjo ne zagotovi dodatnega zavarovanja v ustreznih pozivih h kritju.

⁽¹²⁰⁾ To velja, če nasprotna stranka uporablja finančno premoženje, ki je neprimerno ali je postalo neprimerno (ali ki ga ne sme uporabiti) za zavarovanje terjatev posojila.

⁽¹²¹⁾ To velja, če ima nasprotna stranka negativno stanje na poravnalnem računu ob koncu dneva in ne izpolnjuje pogojev za dostop do odprte ponudbe mejnega posojila.

⁽¹²²⁾ Določbe, ki sledijo, se uporabljajo tudi v primerih, kadar (a) je nasprotna stranka uporabljala neprimerno finančno premoženje ali dajala napačne ali zastarele informacije, ki negativno vplivajo na vrednost zavarovanja, na primer informacije o neodplačanem znesku uporabljenega bančnega posojila; ali (b) nasprotna stranka uporablja finančno premoženje, ki je neprimerno zaradi tesnih povezav med izdajateljem/garantom in nasprotno stranko.

- (c) če znesek neizročenega zavarovanja ali denarnih sredstev znaša med 80 % in 100 % skupnega zavarovanja ali denarnih sredstev, ki naj bi se izročila ob tretji kršitvi, se izreče trimesečna izključitev.

Ti ukrepi denarne kazni in začasne izključitve veljajo, brez poseganja v oddelek 2.3, tudi za vsako naslednjo kršitev v posameznem obdobju 12 mesecev.

2.2 Začasna izključitev zaradi kršitve pravil o finančnem premoženju za zavarovanje terjatev

Če pride v obdobju 12 mesecev do tretje kršitve, Eurosistem nasprotno stranko poleg denarne kazni, izračunane v skladu z oddelkom 1 tudi začasno izključi iz sodelovanja pri naslednjih operacijah odprtega trga.

Ti ukrepi denarne kazni in začasne izključitve veljajo, brez poseganja v oddelek 2.3, tudi za vsako naslednjo kršitev v posameznem obdobju 12 mesecev.

2.3 Izključitev dostopa do vseh prihodnjih operacij denarne politike za določeno obdobje v izjemnih primerih

V izjemnih primerih, če je to potrebno zaradi resnosti ene ali več kršitev, in zlasti ob upoštevanju zadevnih zneskov, pogostosti ali trajanja kršitev, se lahko preuči možnost, da se poleg denarne kazni, izračunane v skladu z oddelkom 1 zgoraj, pri nasprotni stranki začasno izključi dostop do vseh prihodnjih operacij denarne politike za obdobje treh mesecev.

2.4 Institucije, ki se nahajajo v drugih državah članicah

Eurosistem lahko tudi odloči, ali naj predlagani ukrep začasne izključitve nasprotne stranke, ki ne izpolni obveznosti, velja tudi za podružnice te iste institucije, ki se nahajajo v drugih državah članicah.

Dodatek 7

USTANOVITEV VELJAVNEGA ZAVAROVANJA NA BANČNIH POSOJILIH

Za ustanovitev veljavnega zavarovanja na bančnih posojilih ter hitro unovčenje bančnega posojila v primeru neplačila nasprotne stranke je treba izpolniti naslednje dodatne pravne zahteve:

- (a) *preveritev, da bančno posojilo obstaja*: NCB bodo izvedle vsaj naslednje ukrepe, da bi preverile, ali bančno posojilo, ki je bilo Eurosistemu predloženo v zavarovanje, obstaja: (i) najmanj četrtna lastna potrditev in zaveza nasprotne stranke do NCB v zvezi z obstojem bančnega posojila, ki je bilo predloženo v zavarovanje, kar je mogoče nadomestiti z navzkrižnim preverjanjem informacij v centralnem registru posojil, kjer ta obstaja; (ii) enkratna preveritev postopkov, ki jih nasprotna stranka uporablja za predložitev podatkov o obstoju bančnega posojila Eurosistemu, kar opravijo NCB, nadzorniki ali zunanji revizorji; in (iii) naključni pregled kakovosti in točnosti lastne potrditve, ki ga opravijo NCB, ustrezni register posojil, nadzorniki ali zunanji revizorji.

Četrtna lastna potrditev in zaveza iz točke (i) zgoraj vključuje zahtevo, da nasprotne stranke Eurosistema v pisni obliki opravijo naslednje:

- (i) potrdijo in jamčijo, da so bančna posojila, predložena NCB, skladna z merili primernosti, ki jih uporablja Eurosistem;
- (ii) potrdijo in jamčijo, da nobeno bančno posojilo, ki je predloženo kot finančno premoženje za zavarovanje terjatev, ni hkrati uporabljeno kot zavarovanje v korist tretje osebe, ter se zavežejo, da nasprotna stranka ne bo uporabila bančnega posojila kot zavarovanje v korist tretje osebe; in
- (iii) potrdijo in jamčijo, da bodo pristojno NCB nemudoma oz. najkasneje do zaključka naslednjega delovnega dne obvestile o vsakršnem dogodku, ki pomembno vpliva na dejansko pogodbeno razmerje med nasprotno stranko in zadevno NCB, kar vključuje zlasti predčasna, delna ali celotna odplačila, znižanja bonitetne ocene in bistvene spremembe v pogojih bančnega posojila.

Za izvedbo pregledov, opredeljenih v točkah (ii) in (iii) zgoraj (enkratna preveritev in naključni pregledi), morajo biti nadzorniki ali še zlasti NCB ali zunanji revizorji pooblaščen, da takšen pregled opravijo, po potrebi pogodbeno ali v skladu z veljavnimi nacionalnimi zahtevami;

- (b) *obvestilo dolžniku o mobilizaciji bančnega posojila ali registraciji takšne mobilizacije*: v zvezi z obvestilom dolžniku o mobilizaciji bančnega posojila za zavarovanje in ob upoštevanju posebnih značilnosti posameznih pravnih sistemov veljajo naslednje zahteve:

- (i) v tistih državah članicah, kjer je obvestilo dolžniku o mobilizaciji bančnega posojila za zavarovanje po nacionalni zakonodaji predpogoj za veljavno mobilizacijo, kot je določeno v ustrezni nacionalni dokumentaciji, je predhodno obvestilo dolžniku pravna zahteva za primernost bančnega posojila. Predhodno obvestilo dolžniku za namene primernosti pomeni, da mora nasprotna stranka ali NCB (kot je določeno v ustrezni nacionalni dokumentaciji) dolžnika vnaprej ali ob dejanski mobilizaciji bančnega posojila za zavarovanje obvestiti, da bo nasprotna stranka bančno posojilo mobilizirala za zavarovanje v korist NCB;
- (ii) v tistih državah članicah, kjer je javna registracija mobilizacije bančnega posojila za zavarovanje predpogoj za veljavno mobilizacijo oziroma v nekaterih primerih za prioriteto bančnega posojila po nacionalni zakonodaji, kot je določeno v ustrezni nacionalni dokumentaciji, je takšna registracija potrebna vnaprej ali ob dejanski mobilizaciji za zavarovanje;
- (iii) v državah članicah, kjer predhodno obvestilo dolžniku ali javna registracija mobilizacije bančnega posojila za zavarovanje nista potrebna v skladu s točkama (a) in (b) zgoraj, kot je določeno v ustrezni nacionalni dokumentaciji, je potrebno naknadno obvestilo dolžniku. Naknadno obvestilo dolžniku pomeni, da mora nasprotna stranka ali NCB (kot je določeno v nacionalni dokumentaciji) dolžnika takoj po kreditnem dogodku obvestiti, da je nasprotna stranka bančno posojilo mobilizirala za zavarovanje v korist NCB. „Kreditni dogodek“ pomeni neplačilo ali podoben dogodek, kot je podrobneje opredeljeno v ustrezni nacionalni dokumentaciji.

Obvestilo dolžniku ni potrebno v primerih, ko so bančna posojila instrumenti na prinosnika, za katere ustrežna nacionalna zakonodaja ne zahteva obvestila. V teh primerih velja zahteva, da se ti instrumenti na prinosnika fizično prenesejo v ustrezno NCB pred dejansko mobilizacijo za zavarovanje ali ob dejanski mobilizaciji za zavarovanje.

To so minimalne zahteve. NCB lahko sklenejo, da bodo predhodno obvestilo ali registracijo zahtevale tudi v primerih, ki niso navedeni zgoraj, kot je določeno v ustrezni nacionalni dokumentaciji;

- (c) *odsotnost omejitev, povezanih z bančno tajnostjo in zaupnostjo*: nasprotna stranka ni dolžna pridobiti soglasja dolžnika za razkritje informacij o bančnem posojilu in dolžniku, ki jih Eurosistem zahteva za zagotovitev, da se na bančnem posojilu ustanovi veljavno zavarovanje in bančno posojilo hitro unovči v primeru neplačila nasprotne stranke. Nasprotna stranka in dolžnik se pogodbeno dogovorita, da dolžnik brezpogojno soglaša z razkritjem takšnih podatkov o bančnem posojilu in dolžniku Eurosistemu. To določilo ni potrebno, če v nacionalni zakonodaji ne obstajajo pravila, ki omejujejo posredovanje takšnih podatkov, kot je določeno v ustrezni nacionalni dokumentaciji;
 - (d) *odsotnost omejitev glede mobilizacije posojila*: nasprotne stranke morajo zagotoviti, da so bančna posojila v celoti prenosljiva in jih je mogoče brez omejitev mobilizirati za zavarovanje v korist Eurosistema. V posojilnih ali drugih pogodbenih dogovorih med nasprotno stranko in dolžnikom ne sme biti omejevalnih določil glede mobilizacije, razen če nacionalna zakonodaja izrecno določa privilegirani položaj Eurosistema glede mobilizacije zavarovanja, ne glede na kasnejše pogodbene omejitve;
 - (e) *odsotnost omejitev glede unovčenja bančnega posojila*: posojilna pogodba ali drugi pogodbeni dogovori med nasprotno stranko in dolžnikom ne smejo vsebovati nikakršnih omejitev glede unovčenja bančnega posojila, ki se uporablja za zavarovanje, vključno z zahtevami glede oblike ali časa ter drugimi zahtevami glede unovčenja.
-

PRILOGA II

DODATNE MINIMALNE SKUPNE ZNAČILNOSTI

- I. **Dodatne minimalne skupne značilnosti, ki se uporabljajo pri vseh ureditvah v zvezi z operacijami denarne politike**
1. Pogodbeni dogovori ali predpisi, ki jih uporablja NCB, morajo zagotoviti, da bodo za operacije denarne politike veljali standardni pogoji NCB.
 2. Pogodbeni dogovori ali predpisi, ki jih uporablja NCB, morajo zagotoviti, da bodo NCB lahko vsako spremembo okvira denarne politike izvedle brez nepotrebne zamude. Take spremembe je treba sporočiti nasprotnim strankam, obvestilo o njih pa mora vsebovati točno navedbo trenutka, ko začnejo pravno učinkovati.
 3. Pogodbeni dogovori ali predpisi, ki jih uporablja NCB, morajo določiti, da so vsa plačila v zvezi z operacijami denarne politike (razen plačil v tuji valuti po pogodbah o valutnih zamenjavah) v eurih.
 4. Če je treba vse transakcije po pogodbi združiti v en pogodbeni dogovor in/ali skleniti dogovor v obliki okvirne pogodbe, da bi omogočili učinkovit pobor zaradi predčasnega prenehanja, je treba vključiti takšno določbo.
 5. Pogodbeni dogovori ali predpisi, ki jih uporablja NCB, morajo zagotoviti, da so v odnosu med NCB in nasprotnimi strankami primerno in nedvoumno določena pravila v zvezi z uporabo obrazcev (vključno s potrditvijo pogojev transakcije), nosilci podatkov ter sredstva in posebnosti komunikacije.
 6. Pogodbeni dogovori ali predpisi, ki jih uporablja NCB, morajo predvideti vsaj primere kršitve, ki niso bistveno drugačni od naslednjih:
 - (a) odločitev, ki jo sprejme pristojni sodni ali drug organ, da v zvezi z nasprotno stranko izvede postopek prenehanja nasprotne stranke ali imenovanje upravitelja prenehanja ali primerljivega izvršitelja nad nasprotno stranko ali kateri koli drug podoben postopek;
 - (b) odločitev, ki jo sprejme pristojni sodni ali drug organ, da v zvezi z nasprotno stranko izvede reorganizacijski ukrep ali drug podoben postopek, namenjen zavarovanju ali sanaciji finančnega položaja nasprotne stranke in temu, da bi se izognili sprejetju odločitve take vrste, kot je navedena pod (a);
 - (c) pisna izjava nasprotne stranke o njeni nezmožnosti plačila vseh ali dela njenih dolgov ali izpolnitve obveznosti, ki izhajajo iz transakcij denarne politike, ali prostovoljna splošna pogodba ali dogovor, sklenjen z njenimi posojilodajalci, ali če je nasprotna stranka nesolventna ali se šteje za nesolventno, ali če se šteje za nezmožno plačati svoje dolgove;
 - (d) proceduralni koraki pred odločitvijo, ki se sprejme pod (a) ali (b);
 - (e) nepravilna ali neresnična je katera koli izjava ali predpogodbena navedba, ki jo poda nasprotna stranka ali za katero je po upoštevnih pravnih določbah razumeti, da jo je dala nasprotna stranka;
 - (f) začasen odvzem ali preklic dovoljenja nasprotne stranke za opravljanje dejavnosti bodisi po Direktivi 2006/48/ES bodisi po Direktivi 2004/39/ES, kot se izvaja v zadevni državi članici Eurosistema;
 - (g) začasna ali trajna izključitev nasprotne stranke iz članstva v katerem koli plačilnem sistemu ali ureditvi, preko katere se izvajajo plačila pri transakcijah denarne politike, ali (razen pri transakcijah valutnih zamenjav) začasna ali trajna izključitev iz članstva katerega koli sistema poravnave vrednostnih papirjev, ki se uporablja za poravnavo transakcij denarne politike Eurosistema;
 - (h) ukrepi, kot so navedeni v členih 30, 31, 33 in 34 Direktive 2006/48/ES, sprejeti proti nasprotni stranki;
 - (i) (v zvezi s povratnimi transakcijami) nasprotna stranka ne izpolnjuje določb o ukrepih za obvladovanje tveganj;
 - (j) (v zvezi s transakcijamičasne prodaje) nasprotna stranka ne plača nakupne cene ali cene povratnega odkupa ali ne dostavi kupljenega ali začasno prodanega finančnega premoženja ali (v zvezi z zavarovanimi posojili) nasprotna stranka ne dostavi finančnega premoženja ali ne poplača posojila na ustrezne datume, veljavne za taka plačila in dostave;

- (k) (v zvezi s transakcijami valutnih zamenjav in vezanimi depoziti) nasprotna stranka ne plača zneska v eurih ali (v zvezi s transakcijami valutnih zamenjav) ne plača zneskov v tuji valuti na veljavne datume za taka plačila;
- (l) pojav primera kršitve nasprotne stranke (ki ni bistveno drugačen od tistih, opredeljenih v tej točki) po pogodbi, sklenjeni za namene upravljanja z deviznimi rezervami ali lastnimi sredstvi katere koli članice Eurosistema;
- (m) nasprotna stranka ne zagotovi ustreznih informacij in tako povzroči resne posledice za zadevno NCB;
- (n) nasprotna stranka ne izpolni katere koli druge obveznosti iz ureditev o povratnih transakcijah in transakcij valutnih zamenjav ter (če je to mogoče popraviti) ne odpravi te neizpolnitve v primeru zavarovanih transakcij v največ 30 dneh oziroma pri transakcijah valutnih zamenjav v največ deset dneh po tem, ko je NCB z obvestilom od nje zahtevala, da to stori;
- (o) pojav dogodka neplačila nasprotne stranke v kateri koli pogodbi s katero koli drugo članico Eurosistema, sklenjeno zaradi izvedbe operacij denarne politike, v zvezi s katerim je ta druga članica Eurosistema uveljavila svojo pravico do pobota zaradi predčasnega prenehanja katere koli transakcije po tej pogodbi zaradi dogodka neplačila;
- (p) Unija nasprotni stranki zamrzne sredstva in/ali ji naloži druge ukrepe po členu 75 Pogodbe, s katerimi omeji uporabo njenih sredstev;
- (q) država članica nasprotni stranki zamrzne sredstva in/ali ji naloži druge ukrepe, s katerimi omeji uporabo njenih sredstev;
- (r) vse finančno premoženje nasprotne stranke ali njegov bistven del je predmet odredbe o zamrznitvi sredstev, zaplembe, rubeža ali katerega koli drugega postopka, katerega namen je zaščita javnega interesa ali pravic upnikov nasprotne stranke;
- (s) vse finančno premoženje nasprotne stranke ali njegov znaten delež se prenese na drug subjekt; ali
- (t) kateri koli drug preteč ali obstoječ dogodek, ki lahko, če se zgodi, ogrozi izpolnjevanje obveznosti nasprotne stranke iz dogovorov, ki jih je sklenila za namene izvajanja operacij denarne politike, ali katerih koli drugih pravil, ki se uporabljajo v odnosu med nasprotno stranko in katero koli NCB.

Primeri (a) in (p) morata biti avtomatična; primeri (b), (c) in (q) so lahko avtomatični, primeri od (d) do (o) in od (r) do (t) ne smejo biti avtomatični in morajo biti prepuščeni lastni presoji (to se pravi, izvedejo se šele na podlagi vročitve obvestila o neizpolnitvi obveznosti). Takšno obvestilo lahko določa „moratorij“ največ tri delovne dni za odpravo zadevnega primera. V primeru primerov kršitve, ki dopuščajo lastno presoj, morajo določbe za izvedbo lastne presoje zagotoviti gotovost glede rezultata take izvedbe.

7. Pogodbeni dogovori ali predpisi, ki jih uporablja NCB, morajo zagotoviti, da ima NCB, če pride do primera kršitve, pravico uporabiti naslednja sredstva:

- (a) začasna ali trajna izključitev ali omejitev dostopa nasprotne stranke do operacij odprtega trga;
- (b) začasna ali trajna izključitev ali omejitev dostopa nasprotne stranke do odprtih ponudb Eurosistema;
- (c) odstop od vseh neizpolnjenih pogodb in transakcij;
- (d) zahteva po pospešeni izpolnitvi še nezapadlih in pogojnih terjatev.

Poleg tega ima NCB lahko pravico uporabiti naslednja sredstva:

- (a) uporaba depozitov nasprotne stranke pri NCB za pobotanje s terjatvami do te nasprotne stranke;
- (b) začasna ustavitev izpolnjevanja obveznosti do nasprotne stranke, dokler terjatev NCB do te nasprotne stranke ni poplačana;

(c) zahteva po plačilu zamudnih obresti;

(d) zahteva po plačilu nadomestila za izgubo, ki jo je NCB utrpela, ker nasprotna stranka ni izpolnila svojih obveznosti.

Pogodbeni dogovori ali predpisi, ki jih uporablja NCB, morajo zagotoviti, da je nacionalni centralni banki v primeru, če pride do primera kršitve, pravno omogočeno, da unovči finančno premoženje, predloženo v zavarovanje, brez nepotrebne zamude in na tak način, da ima NCB pravico unovčiti vrednost danega posojila, če nasprotna stranka takoj ne poravnava svoje obveznosti. Da bi se zagotovilo enotno izvrševanje naloženih ukrepov, lahko Svet ECB odloči o sredstvih, vključno z začasno ali trajno izključitvijo oziroma omejitvijo dostopa do operacij odprtega trga in odprtih ponudb Eurosistema.

8. Pogodbeni dogovori ali predpisi, ki jih uporablja NCB, morajo zagotoviti, da lahko NCB pridobijo od nasprotnih strank vse ustrezne informacije v zvezi z operacijami denarne politike Eurosistema.
9. Pogodbeni dogovori ali predpisi, ki jih uporablja NCB, morajo določati, da morajo biti vsa obvestila ali druga sporočila v pisni in/ali elektronski obliki. Pogodbeni dogovori ali predpisi, ki jih uporablja NCB, morajo jasno določiti, kako je treba dati obvestila in druga sporočila ter kdaj začnejo veljati. Obdobje, po katerem začnejo veljati, ne sme biti tako dolgo, da bi spremenilo ekonomski učinek dogovorov kot celote. Zlasti je potrebno, da se potrditve takoj dostavijo in nemudoma preverijo.
10. Pogodbeni dogovori ali predpisi, ki jih uporablja NCB, morajo določiti, da nasprotna stranka ne sme odstopiti ali zastaviti svojih pravic in obveznosti ali z njimi kakor koli drugače razpolagati brez predhodnega pisnega soglasja NCB.
11. Pogodbeni dogovori ali predpisi, ki jih uporablja NCB, morajo določiti, da imata le NCB in konkretna nasprotna stranka pravice in obveznosti, ki izhajajo iz transakcije (kljub temu pa so dovoljena razmerja med nacionalnimi centralnimi bankami (in/ali ECB), ki izhajajo iz čezmejne uporabe primernega finančnega premoženja, in po potrebi tudi operacije, izvedene z nasprotnimi strankami, ki delujejo prek mrežne institucije).
12. Pogodbeni dogovori, ki jih uporabljajo NCB, morajo določiti, da je pravo, po katerem se presojuje pogodbeni dogovori ali predpisi, ki jih uporablja NCB, in vse transakcije po teh dogovorih oziroma predpisih (razen, če se pri čezmejni uporabi primernega finančnega premoženja zahteva drugače), pravo države članice, v kateri se nahaja centralna banka, za reševanje sporov pa morajo biti pristojna uradna sodišča te države članice, kar pa ne vpliva na pristojnost Sodišča Evropske unije.
13. Dogovori ali ureditve o depozitih morajo opredeliti, da se poravnava vezanih depozitov (tako sprejem kot izplačilo) opravi na dneve, ki jih določi ECB v najavi depozitne operacije.

II. Dodatne minimalne skupne značilnosti povratnih transakcij

Skupne značilnosti vseh povratnih transakcij

14. Datum povratnega dela transakcije mora biti fiksno določen ob začetku transakcije.
15. Pogodbeni dogovori ali predpisi, ki jih uporablja NCB, morajo opredeliti „delovni dan“ tako, da bo to v zvezi z obveznostjo plačila kateri koli dan, ko je sistem TARGET2 odprt za izvedbo takega plačila, in v zvezi z obveznostjo dostave finančnega premoženja kateri koli dan, ko so sistemi poravnave vrednostnih papirjev, prek katerih se finančno premoženje dostavi, odprti za poslovanje v kraju, kjer je treba dostaviti zadevne vrednostne papirje.
16. Mehanizmi za preračun zneskov, ki niso v eurih, v eure, morajo opredeliti, da je tečaj, ki se uporablja, dnevni referenčni devizni tečaj ECB za eure, če ta ni na voljo, pa promptni devizni tečaj, ki ga ECB navede na delovni dan pred dnevom, ko se opravi preračun, za svojo prodajo eurov proti nakupu druge valute.

Posebne značilnosti transakcij začasne prodaje

17. Ob prodaji primernega finančnega premoženja za plačilo v eurih se je treba hkrati dogovoriti, da se enakovredno finančno premoženje ob določenem času proda nazaj za gotovino v eurih.

18. V zvezi z obveznostjo, da se enakovredno finančno premoženje proda nazaj, je treba opredeliti kot enakovredno takšno finančno premoženje istega izdajatelja, ki tvori del iste izdaje (ne glede na datum izdaje) in je enake vrste, nominalne vrednosti, zneska in opisa kot tisto finančno premoženje, s katerim se primerja. Če je bilo finančno premoženje, ki se primerja, konvertirano ali redenominirano ali je bilo odpoklicano, je treba spremeniti opredelitev enakovrednosti tako, da v primeru konverzije pomeni tisto finančno premoženje, v katero je bilo finančno premoženje konvertirano, v primeru odpoklica finančno premoženje, ki je enakovredno vplačanemu finančnemu premoženju, pod pogojem, da je prodajalec plačal kupcu vsoto, enako vrednosti odpoklica, in v primeru redenominacije finančno premoženje, enakovredno tistemu, v katero je bilo prvotno finančno premoženje redenominirano, po potrebi z vsoto denarja, enako kakršni koli razliki v vrednosti finančnega premoženja pred redenominacijo in po njej.
19. Primeri kršitev, ki dajejo NCB pravico do pobota zaradi predčasnega prenehanja, ne smejo biti bistveno drugačni od določb iz točke 6.
20. Pogodbeni dogovori ali predpisi, ki jih uporablja NCB, morajo vsebovati določbe o pobotu, namenjenem doseganju ekonomskih učinkov, enakovrednih spodaj navedenim:
- (a) ob pojavu primera kršitve se šteje, da datum povratnega odkupa za vsako transakcijo nastopi takoj in takoj je treba dostaviti, ob upoštevanju naslednjih določb, vse enakovredno finančno premoženje za kritje (tako da se izpolnitev zadernih obveznosti strank glede dostave finančnega premoženja in plačila cene povratnega odkupa za začasno prodano finančno premoženje izvede samo v skladu z določbo (b) spodaj) ali pa se transakcija začasne prodaje prekine;
 - (b) (i) tržno vrednost ob neizpolnitvi obveznosti začasno prodanega finančnega premoženja in enakovrednega finančnega premoženja za kritje, ki ju je treba prenesti, ter ceno povratnega odkupa, ki jo mora plačati vsaka stranka, določi NCB za vse transakcije na datum povratnega odkupa; in
 - (ii) na podlagi tako določenih zneskov mora NCB izračunati, koliko je vsaka stranka dolžna drugi na datum povratnega odkupa. Zneski, ki jih dolguje ena stranka, se pobotajo z zneski, ki jih terja od druge, in samo stranka, ki ima terjatev, vrednoteno v nižji vrednosti kot obveznost, plača neto znesek. Ta neto znesek zapade in je plačljiv naslednji dan, ko je sistem TARGET2 odprt za izvedbo plačila. Za namene tega izračuna je treba vse zneske, ki niso denominirani v eurih, pretvoriti v eure na ustrezne datume in po tečaju, ki se izračuna v skladu s točko 16;
 - (c) „tržna vrednost ob neizpolnitvi obveznosti“ pomeni za katero koli finančno premoženje na kateri koli dan naslednje:
 - (i) tržno vrednost tega finančnega premoženja v času vrednotenja neizpolnitve obveznosti, izračunano na osnovi najbolj reprezentativne cene na delovni dan pred datumom vrednotenja;
 - (ii) če reprezentativne cene za določeno finančno premoženje na delovni dan pred datumom vrednotenja ni, se uporabi cena, po kateri je bil sklenjen zadnji posel s takim premoženjem. Če ta cena ni na voljo, NCB določi ceno z upoštevanjem zadnje cene za finančno premoženje na referenčnem trgu;
 - (iii) v primeru finančnega premoženja, za katero tržna vrednost ne obstaja, se uporabi katera koli druga razumna metoda vrednotenja;
 - (iv) če je NCB prodala finančno premoženje ali enakovredno finančno premoženje po tržni ceni pred časom vrednotenja po tržni vrednosti ob neizpolnitvi obveznosti, se uporabi neto izkupiček prodaje po odbitku vseh razumnih stroškov, pristojbin in izdatkov, nastalih v zvezi s tako prodajo, pri čemer NCB opravi izračun in določi zneske s tem v zvezi.
21. Če pogodbeni dogovori ali predpisi, ki jih uporablja NCB, vsebujejo določbo o zamenjavi finančnega premoženja, morajo zagotoviti, da se ohrani skladnost z zahtevanimi ukrepi za obvladovanje tveganj.
22. Če pogodbeni dogovori ali predpisi, ki jih uporablja NCB, vsebujejo določbo o kritju, ki ga je treba plačati (ali vrniti) v obliki denarja, je potrebna določba, da mora biti vsaka nadaljnja obveznost za vračilo (ali zagotovitev) kritja najprej poravnana z uporabo denarja do istega zneska (vključno z vsemi pripadajočimi obrestmi).

Posebne značilnosti zavarovanih posojil

23. Finančno premoženje, dostavljeno pri zavarovanem posojilu (npr. z zastavo), mora biti pravno unovčljivo, ne da bi na tem finančnem premoženju obstajale predhodne terjatve. Tretjim osebam (vključno z likvidacijskim organom v primeru nesolventnosti) ne sme biti omogočeno, da posegajo po zastavljenem finančnem premoženju in uspešno uveljavijo svoje terjatve v zvezi z njim (razen v primeru prevare) ali kakršnimi koli z njim povezanimi pravicami.

24. Nacionalni centralni banki mora biti pravno omogočeno, da lahko unovči ekonomsko vrednost finančnega premoženja, zastavljenega v kontekstu operacije za povečevanje likvidnosti v vnaprej določenih okoliščinah, ki niso bistveno drugačne od tistih, navedenih v točki 6, in te morajo odražati tudi okoliščine, v katerih lahko NCB obravnava nasprotno stranko kot stranko, ki ni izpolnila obveznosti po transakcijah začasne prodaje.
25. Dogovori oziroma predpisi o zavarovanih posojilih morajo omogočati, da se operacije, ki so se začele kot operacije znotraj dneva, podaljšajo v operacije prek noči.

III. Dodatne minimalne skupne značilnosti valutnih zamenjav

26. Vsaka transakcija mora biti zasnovana kot hkratna promptna in terminska prodaja in nakup eura proti tuji valuti.
27. Pogodbeni dogovori ali predpisi, ki jih uporablja NCB, morajo vključevati določbo glede časovne razporeditve in mehanizmov za prenos plačil. Datum terminske prodaje/nakupa je treba določiti ob začetku transakcije.
28. Pogodbeni dogovori ali predpisi, ki jih uporablja NCB, morajo opredeliti tujo valuto, promptni tečaj, terminski tečaj, datum prvega dela valutne zamenjave in datum drugega dela valutne zamenjave v skladu z naslednjim:
- (a) „tuja valuta“ je vsaka zakonita valuta razen eura,
 - (b) „promptni tečaj“ pomeni v zvezi z določeno transakcijo tečaj (kot se izračuna v skladu s točko 16), ki se uporabi za preračun zneska v eurih v znesek v ustrezni tuji valuti za to transakcijo, ki ga bo morala ena stranka na datum prvega dela valutne zamenjave prenesti drugi proti plačilu zneska v eurih, in ta tečaj se določi v potrditvi posla;
 - (c) „terminski tečaj“ pomeni tečaj, izračunan v skladu s točko 16, ki se uporabi za preračun zneska v eurih v tak znesek v tuji valuti, ki ga bo morala ena stranka prenesti drugi na datum drugega dela valutne zamenjave proti plačilu zneska v eurih, in ta tečaj se določi v potrditvi posla in opredeli v pogodbenih dogovorih ali predpisih, ki jih uporablja NCB;
 - (d) „znesek drugega dela valutne zamenjave v tuji valuti“ pomeni tak znesek v tuji valuti, kot je potreben za nakup zneska v eurih na datum drugega dela valutne zamenjave;
 - (e) „datum prvega dela valutne zamenjave“ pomeni v zvezi s katero koli transakcijo datum (in, kjer je ustrezno, čas na ta datum), ko je treba izvesti prenos zneska v eurih od ene stranke k drugi, in ki je, da bi se izognili dvomu, datum (in, kjer je primerno, čas na ta datum), za katerega sta se stranki dogovorili, da bo potekala poravnava prenosa zneska v eurih;
 - (f) „datum drugega dela valutne zamenjave“ pomeni v zvezi s katero koli transakcijo datum (in, kjer je ustrezno, čas na ta datum), ko mora ena stranka prenesti znesek v eurih nazaj drugi stranki.
29. Pogodbeni dogovori ali predpisi, ki jih uporablja NCB, morajo določati, da morajo nekateri dogodki (točka 30 določa, kateri) voditi v predčasno prenehanje vseh še nezapadlih transakcij, določiti pa morajo tudi način, kako se to prenehanje izvede (vključno s pobotanjem zaradi predčasnega prenehanja v tem primeru).
30. Primeri kršitve, ki dajejo NCB pravico, da predčasno preneha vse še nezapadle transakcije, ne smejo biti bistveno drugačni od določb, navedenih v točki 6.
31. Pogodbeni dogovori ali predpisi, ki jih uporablja NCB, morajo vsebovati določbe glede pobota, namenjene doseganju ekonomskih učinkov, enakovrednih spodaj navedenim
- (a) če pride do primera kršitve, velja vsaka transakcija za zaključeno in NCB določi nadomestne vrednosti zneskov v eurih in zneskov drugega dela valutne zamenjave v tuji valuti, tako da so te nadomestne vrednosti za NCB ekonomsko enakovredne zneskom, ki bi si jih stranki izmenjali sicer; in
 - (b) na podlagi tako določenih zneskov mora NCB izračunati, koliko je vsaka stranka dolžna drugi na datum drugega dela valutne zamenjave. Zneske, ki jih dolguje ena stranka, je treba po potrebi pretvoriti v eure v skladu s točko 16 in pobotati z zneski, ki jih terjata druge stranke. Samo stranka, ki ima terjatev, vrednoteno v nižji vrednosti kot obveznost, plača neto znesek. Ta neto znesek zapade in je plačljiv naslednji dan, ko je sistem TARGET2 odprt za izvedbo tega plačila.

PRILOGA III

RAZVELJAVLJENA SMERNICA IN NJENE SPREMEMBE

Smernica ECB/2000/7 (UL L 310, 11.12.2000, str. 1).

Smernica ECB/2002/2 (UL L 185, 15.7.2002, str. 1).

Smernica ECB/2003/16 (UL L 69, 8.3.2004, str. 1).

Smernica ECB/2005/2 (UL L 111, 2.5.2005, str. 1).

Smernica ECB/2005/17 (UL L 30, 2.2.2006, str. 26).

Smernica ECB/2006/12 (UL L 352, 13.12.2006, str. 1).

Smernica ECB/2007/10 (UL L 284, 30.10.2007, str. 34).

Smernica ECB/2008/13 (UL L 36, 5.2.2009, str. 31).

Smernica ECB/2009/1 (UL L 36, 5.2.2009, str. 59).

Smernica ECB/2009/10 (UL L 123, 19.5.2009, str. 99).

Smernica ECB/2010/1 (UL L 63, 12.3.2010, str. 22).

Smernica ECB/2010/13 (UL L 267, 9.10.2010, str. 21).

Smernica ECB/2010/30 (UL L 336, 21.12.2010, str. 63).
